

Vergaderjaar 1996–1997

25 000 XI

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 1997

Nr. 5

BIJLAGEN 1 T/M 8 BIJ DE MEMORIE VAN TOELICHTING, ONDERDEEL XI-B (RIJKSHUISVESTING)

	blz.
1. Het overzicht inzake personeelsgegevens	2
2. Het overzicht van door de Staten-Generaal aanvaarde moties en door de bewindslieden gedane toezeggingen	3
3. Grondslagen artikel(onderdel)en en overige (achtergrond)informatie	
A. Uitgaven	4
B. Ontvangsten	14
4. De bijlage inzake economische en functionele classificaties	16
5. Beleidsevaluatie, monitoring, indicatoren en kengetallen	18
6. De conversietabel uitgaven en ontvangsten en de economische en functionele classificaties per artikel(onderdeel)	33
7. Overzicht Meerjarenramingen Rijkshuisvesting 1997–2001 (OMR 1997–2001)	35
8. Afkortingen en begrippen	100

Samenvattend overzicht personeelssterkte

Organisatie-eenheid	Werkelijke bezetting	Personeelsomvang					
	30-6-1996	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Rijksgebouwendienst	856,4	876,0	885,0	885,0	885,0	885,0	885,0

A. Door de Staten-Generaal aanvaarde moties

Omschrijving van de motie	Vindplaats	Stand van zaken
De Jong/De Graaf		
De regering wordt verzocht zodanig voorstellen te doen, dat bij het uitbrengen van het volgende Rijkshuisvestingsplan de onderhoudsachterstand aanvaardbare proporties heeft bereikt	Kamerstukken II, 1992/1993, 20 891, nr. 110. Handelingen II, 1992/1993, 7 juni 1993. Kamerstukken II, 1993/1994, 22 183, nr. 10	Zie § 1.2 en § 1.5 van het Algemeen deel van de Memorie van Toelichting bij de Ontwerp-begroting 1997, onderdeel XI-B (Rijkshuisvesting)

Uitgaven

In deze bijlage is per artikel(onderdeel) of voor een clustering van artikel(onderdeel)en informatie opgenomen over de grondslagen. Bovendien is in deze bijlage de informatie opgenomen, die minder beleidsrelevant is.

Aan de in deze bijlage opgenomen informatie kunnen geen rechten worden ontleend. Met name de vermelde bedragen hebben een indicatief karakter.

Concreet betekent dit dat in deze bijlage de volgende informatie is opgenomen:

1. het artikel(onderdeel)nummer of een clustering van artikel-(onderdeel)nummers;
2. de omschrijving van het artikel(onderdeel);
3. alle wettelijke regelingen en/of besluiten, waarop nog verplichtingen worden aangegaan of uitgaven worden verricht in 1997;
4. de formele vindplaats van de wettelijke regeling en/of het besluit;
5. de vindplaats van de laatste wijziging van de wettelijke regeling en/of het besluit;
6. de doelstelling, die de wetgever resp. de minister wil bereiken;
7. de doelgroep, die de wetgever resp. de minister wil bereiken;
8. de aard van de financiële stimulans of het soort instrument volgens de wettelijke regeling en/of het besluit;
9. de aan te gane verplichtingen en de te verrichten uitgaven in 1997 op basis van de wettelijke regeling en/of besluit.

Deze bijlage beoogt met name de rechtmatigheid van de in 1997 aan te gane verplichtingen en te verrichten uitgaven, uit oogpunt van de betaaltitel, te waarborgen.

ALGEMEEN**Het artikelonderdeel «Ambtelijk personeel»**

Op dit artikelonderdeel worden de verplichtingen en uitgaven geraamd, die verband houden met de loonkosten van het ambtelijk personeel.

Onder de loonkosten dient hier verstaan te worden: salarissen, belastbare toelagen en vergoedingen (incl. bovenmatige vergoedingen), sociale lasten, inhoudingen/kortingen, en dergelijke.

Op onderhavig artikelonderdeel worden de loonkosten voor de volgende personen geraamd:

- personeel met een vast dienstverband bij VROM;
- personeel met een tijdelijk dienstverband bij VROM.

De basis voor het aangaan van verplichtingen en het verrichten van uitgaven is de begrotingswet 1997.

Het artikelonderdeel «Overige personele uitgaven»

Op dit artikelonderdeel worden de overige personele uitgaven, met uitzondering van de uitgaven ten behoeve van het post-actief personeel geboekt (zie artikelonderdeel «Post-actieven»).

Dit betekent dat de volgende uitgaven op onderhavig artikelonderdeel geraamd worden:

- externe medewerkers;
- inhuur van externe architecten en adviseurs ten behoeve van projectmanagement, alsmede de direct daarbij behorende project-ondersteuning;
- de uitgaven voor woon-werkverkeer, inclusief de kosten persoonlijke vervoersbewijzen in het kader van het vervoersmanagementplan VROM;
- kosten in het kader van de studiefaciliteitenregeling (tegemoetkomingen in opleidingen en reiskosten medewerkers);
- belastingvrije en belastbare gratificaties;
- onbelaste vergoeding bewust belonen;
- kosten ZVO;
- uitgaven t.b.v. binnen VROM gedetacheerde medewerkers;
- à priori groepen:
 - * honoraria voor (plaatsvervangende) voorzitters;
 - * gewetensbezwaarden;
 - * personeel t.l.v. derden buiten de rijksoverheid;
 - * personeel o.b.v. werkgelegenheidsmaatregelen;
 - * stagiaires en practicanten.

De basis voor het aangaan van verplichtingen en het verrichten van uitgaven is de begrotingswet 1997.

Het artikelonderdeel «Post-actieven»

Op deze artikelonderdelen worden alle uitgaven aan post-actief personeel geraamd en verantwoord. De uitgaven worden verricht in het kader van de volgende uitkeringsregelingen:

- Sociaal Beleidskader VROM;
- (afgekochte) wachtgelden uit hoofde van de volgende regelingen:
 - * Wachtgeldgarantieregeling 1987;
 - * Rijkswachtgeldbesluit 1959;
 - * Uitkeringsregeling 1966, artikel 8 lid 1 en 2;
 - * WWV-vervangende uitkering Overheidspersoneel;
 - * Uitkering wegens functioneel leeftijdsontslag.

Ook de kosten van het afkopen van wachtgeld en kosten van de aanvullende maatregelen in het kader van het Sociaal Beleidskader VROM (opleidingen, outplacement, e.d.), bedoeld om te voorkomen dat herplaatsers van VROM van de wachtgeld-regeling gebruik maken, komen t.l.v. deze artikelonderdelen.

De basis voor het aangaan van verplichtingen en het verrichten van uitgaven is de begrotingswet 1997.

Het artikelonderdeel «Algemene materiële uitgaven»

Materiële uitgaven zijn uitgaven voor duurzame en niet duurzame consumptieve bestedingen van het Rijk, die noodzakelijk zijn voor het functioneren van het ambtelijk apparaat van de Rijksgebouwendienst. Het gaat hierbij om de aanschaf van producten of diensten.

Op het artikelonderdeel «Algemene materiële uitgaven» worden alle materiële uitgaven, m.u.v. uitgaven t.b.v. automatisering, geboekt. De algemene materiële uitgaven worden onderverdeeld in de volgende drie uitgavenclusters:

- Uitgaven voor huisvesting, ondersteunende diensten en bureaunkosten.
- Uitgaven voor reis- en verblijfkosten, vorming en opleiding, management development en representatie.

De uitgaven voor vorming en opleiding zijn exclusief de uitgaven in het kader van de studiefaciliteitenregeling en het Sociaal Beleidskader VROM. De uitgaven voor reiskosten zijn exclusief de kosten voor woon-werkverkeer.

– Overige uitgaven.

Dit zijn uitgaven voor o.a. bibliotheek- en documentatiekosten, rentekosten en schadeclaims en kosten betalingsverkeer. Verder vallen hieronder de externen vallend onder de produktvariant (uitbesteding). Alle overige met uitbesteding samenhangende uitgaven (projectgebonden), ook als deze te maken hebben met vervanging van ambtelijk personeel zijn op de werkartikelen geraamd. Deze uitgaven leiden namelijk niet tot het op peil houden van de kennis als professionele opdrachtgever, maar vinden plaats ten behoeve van de voortgang van het project.

De basis voor het aangaan van verplichtingen en het verrichten van uitgaven is de begrotingswet 1997.

Het artikelonderdeel «Automatiseringsuitgaven»

Op het artikelonderdeel «Automatiseringsuitgaven» worden de materiële uitgaven geraamd, die in het kader van automatisering gedaan worden. Als voorbeelden van automatiseringsuitgaven kunnen genoemd worden uitgaven voor:

- exploitatie en beheer van bestaande geautomatiseerde informatiesystemen,
- onderhoud van bestaande geautomatiseerde informatiesystemen,
- ontwikkeling, bouw en implementatie van nieuwe geautomatiseerde informatiesystemen,
- werkplekautomatisering,
- infrastructurele voorzieningen.

De basis voor het aangaan van verplichtingen en het verrichten van uitgaven is de begrotingswet 1997.

Het artikel 01.06 «Onderzoek»

Op het artikel worden uitgaven verantwoord, die gedaan worden voor onderzoek dat is uitbesteed aan externen. Daarnaast worden activiteiten in de sfeer van architecten en adviseurs verantwoord, voorzover deze niet zijn toe te rekenen aan een specifiek project. Zijn deze activiteiten wel toe te rekenen aan een specifiek project, dan worden de hiermee samenhangende verplichtingen en uitgaven geraamd en verantwoord op het werkartikel.

De basis voor het aangaan van verplichtingen en het verrichten van uitgaven is de begrotingswet 1997.

Wettelijke regeling en/of besluit	formele vindplaats	vindplaats laatste wijziging	beoogde doelstelling	beoogde doelgroep	aard van stimulans/ soort instrument	verplichtingen 1997	uitgaven 1997
Hoofdbeleidsterrein 01. Huisvesting rijksdiensten (eigen dienst)							
01.02 Prijsbijstelling							
art. 5, lid 7, 8 en 9 van de Comptabiliteitswet	1992, 351		Administratief artikel voor het stallen van de nog over de artikelen te verdelen prijsbijstelling		0	0	
01.03 Loonbijstelling							
Art. 5, lid 7, 8 en 9 van de Comptabiliteitswet	1992, 351		Administratief artikel voor het stallen van de nog over de artikelen te verdelen loonbijstelling			0	0
01.05 Garanties							
Begrotingswet 1997			Het kunnen verstrekken van een vergoeding aan een particulier bedrijf bij het niet doorgaan van een project		bedrijfsleven	0	0
01.07 Functionele kosten van het Koninklijk Huis							
Herziening Financieel Statuut van het Koninklijk Huis	1970, 573		Vergoeden van bewonerslasten, salariskosten en materiële uitgaven, voortvloeiende uit het beheerdersonderhoud van gebouwen en parken en het verstrekken van een bijdrage in het exploitatie-tekort van het Kroondomein	Koninklijk Huis	Verstrekking en uitbetaling vindt plaats op declaratiebasis	9 414	9 414

Wettelijke regeling en/of besluit	formele vindplaats	vindplaats laatste wijziging	beoogde doelstelling	beoogde doelgroep	aard van stimulans/soort instrument	verplichtingen 1997	uitgaven 1997
01 08 Huren en andere vergoedingen betreffende onroerende goederen							
Begrotingswet 1997			Het realiseren van het Rijkshuisvestingsbeleid (Rijkshuisvestingsplan 2)	Hoge Colleges van Staat, departementen (incl. agent-schappen, excl. Zelfstandige Bestuurs-organen)	Het afsluiten van huurovereenkomsten en lease-contracten, excl. de projecten die op het artikel 01.11 «Justitie/JR» worden verant-woord.	333 358	304 764

Wettelijke regeling en/of besluit	formele vindplaats	vindplaats laatste wijziging	beoogde doelstelling	beoogde doelgroep	aard van stimulans/ soort instrument	verplichtingen 1997	uitgaven 1997
01.09 Onderhoud en exploitatie							
Begrotingswet 1997			Het laten uitvoeren van beheer en onderhoud en exploitatievoorzieningen (waarin begrepen energiebesparende maatregelen) aan rijksgebouwen en monumenten met een erfgoedfunctie. Het verbeteren van de toegankelijkheid van rijksgebouwen en door het Rijk gebruikte gebouwen. Verder is de doelstelling uitgewerkt in het Rijks-huisvestingsplan 2. De doelstelling wordt bereikt door het inhuren van externe architecten en adviseurs m.b.t. vorenstaande activiteiten, alsmede (voor)onderzoek op het terrein van huisvestingsoplossingen en het uitvoeren van werkzaamheden voor projecttoezicht op de planuitwerking en realisatie. Op artikelonderdeel 01.01.02 «Overige personele uitgaven» wordt verantwoord het inhuren van externe architecten en adviseurs ten behoeve van projectmanagement, alsmede de direct daarbij behorende projectondersteuning.	Hoge Colleges van Staat, departementen (incl. agent-schappen, excl. Zelfstandige Bestuursorganen)	Conform de nota onderhoud wordt getracht het gebouwenbestand op een acceptabel niveau te brengen c.q. te houden. Dit komt ten goede aan het in stand houden van de kapitaals-voorraad en de interne bedrijfsvoering. Op dit artikel worden tevens exploitatievoorzieningen verantwoord. De scheidslijn met het artikel 01.10 «Investeringskosten rijkshuisvesting» en het artikelonderdeel 01.11.03 «Justitie/JR-investeringen» is niet altijd even helder te bepalen. Indien geen duidelijke danwel zinvolle scheiding is te maken, worden alle verplichtingen en uitgaven verantwoord op het artikel, waarop de hoofdactiviteiten betrekking hebben.	186 008 ¹	211 580 ¹

¹ Incl. de verplichtingen en uitgaven van de hierna genoemde regeling(en)/besluit(en) waar geen bedragen zijn opgenomen.

Wettelijke regeling en/of besluit	formele vindplaats	vindplaats laatste wijziging	beoogde doelstelling	beoogde doelgroep	aard van stimulans/ soort instrument	verplichtingen 1997	uitgaven 1997
01.10 Investeringskosten rijkshuisvesting							
Begrotingswet 1997			Het realiseren van het Rijkshuisvestingsbeleid (Rijkshuisvestingsplan 2) De doelstelling wordt bereikt door het inhuren van externe architecten en adviseurs m.b.t. vorenstaande activiteiten, alsmede (voor)onderzoek op het terrein van huisvestingsoplossingen en het uitvoeren van werkzaamheden voor projecttoezicht op de planuitwerking en realisatie. Op artikelonderdeel 01.01.02 «Overige personele uitgaven» wordt verantwoord het inhuren van externe architecten en adviseurs ten behoeve van projectmanagement, alsmede de direct daarbij behorende projectondersteuning.	Hoge Colleges van Staat, departementen (incl. agent-schappen, excl. Zelfstandige Bestuursorganen)	Het realiseren van investeringsprojecten, middels aankopen, laten bouwen en/of verbouwen.De scheidslijn met het artikel 01.09 «Onderhoud en Exploitatie» is niet altijd even helder te bepalen. Indien geen duidelijke danwel zinvolle scheiding is te maken, worden alle verplichtingen en uitgaven verantwoord op het artikel, waarop de hoofdactiviteiten betrekking hebben.	107 104 ¹	230 281 ¹
Percentageregeling voor beeldende kunst			Het toepassen van kunstvoorzieningen als geïntegreerd onderdeel van investeringsprojecten, waardoor enerzijds blijk wordt gegeven van het representatieve karakter van belangrijke gebouwen en anderzijds de mogelijkheid van het verlenen van opdrachten aan beeldende kunstenaars wordt vergroot	Kunstenaars	de percentage-regeling		

¹ Incl. de verplichtingen en uitgaven van de hierna genoemde regeling(en)/besluit(en) waar geen bedragen zijn opgenomen.

Wettelijke regeling en/of besluit	formele vindplaats	vindplaats laatste wijziging	beoogde doelstelling	beoogde doelgroep	aard van stimulans/ soort instrument	verplichtingen 1997	uitgaven 1997
01.11.03 Justitie/JR-investeringen							
Begrotingswet 1997			Het realiseren van verbetering en/of uitbreiding van huisvesting in de justitiële sfeer m.b.t. de voorziene ontwikkelingen omtrent de organisatie, structuur en capaciteit (Rijkshuisvestingsplan 2). De doelstelling wordt bereikt door het inhuren van externe architecten en adviseurs m.b.t. vorenstaande activiteiten, alsmede (voor)onderzoek op het terrein van huisvestingsoplossingen en het uitvoeren van werkzaamheden voor projecttoezicht op de planuitwerking en realisatie. Op artikelonderdeel 01.01.02 «Overige personele uitgaven» wordt verantwoord het inhuren van externe architecten en adviseurs ten behoeve van projectmanagement, alsmede de direct daarbij behorende projectondersteuning.	Het Ministerie van Justitie	Het realiseren van investeringsprojecten, middels aankopen, laten bouwen en/of verbouwen. Excl. de projecten die op het artikel 01.10 «Investeringskosten Rijkshuisvesting» worden verantwoord. De scheidslijn met het artikel 01.09 «Onderhoud en Exploitatie» is niet altijd even helder te bepalen. Indien geen duidelijke danwel zinnvolle scheiding is te maken, worden alle verplichtingen en uitgaven verantwoord op het artikel, waarop de hoofdactiviteiten betrekking hebben.	250 209 ¹	393 403 ¹
Percentageregeling voor beeldende kunst			Het toepassen van kunstvoorzieningen als geïntegreerd onderdeel van investeringsprojecten, waardoor enerzijds blijk wordt gegeven van het representatieve karakter van belangrijke gebouwen en anderzijds de mogelijkheid van het verlenen van opdrachten aan beeldende kunstenaars wordt vergroot.	Kunstenaars	de percentage-regeling		

¹ Incl. de verplichtingen en uitgaven van de hierna genoemde regeling(en)/besluit(en) waar geen bedragen zijn opgenomen.

Wettelijke regeling en/of besluit	formele vindplaats	vindplaats laatste wijziging	beoogde doelstelling	beoogde doelgroep	aard van stimulans/soort instrument	verplichtingen 1997	uitgaven 1997
01.11.04 Justitie/JR–huren en andere vergoedingen betreffende onroerende goederen							
Begrotingswet 1997			Het realiseren van verbetering en/of uitbreiding van huisvesting in de justitiële sfeer m.b.t. de voorziene ontwikkelingen omtrent de organisatie, structuur en capaciteit (Rijkshuisvestingsplan 2).	Het ministerie van Justitie	Het afsluiten van huurovereenkomsten en leasecontracten, excl. de projecten die op het artikel 01.08 «Huren en andere vergoedingen betreffende onroerende goederen» worden verantwoord.	103 272	110 249
01.12 Voorzieningen ten behoeve van de rijkshuisvesting							
Begrotingswet 1997			Het creëren van enige flexibiliteit t.b.v. het verder vorm geven aan het portefeuillebeleid	Hoge Colleges van Staat en departementen	Het zelfstandig bedrijfseconomisch nemen van beslissingen zonder uitbreiding van het huisvestingsvolume, danwel de onderlinge prioriteiten rangschikking van het politiek gefiatteerde meerjarenprogramma. Tevens kunnen kleine zich voordoende knelpunten in de uitvoering worden opgelost.	PM	PM

¹ Incl. de verplichtingen en uitgaven van de hierna genoemde regeling(en)/besluit(en) waar geen bedragen zijn opgenomen.

Wettelijke regeling en/of besluit	formele vindplaats	vindplaats laatste wijziging	beoogde doelstelling	beoogde doelgroep	aard van stimulans/soort instrument	verplichtingen 1997	uitgaven 1997
01.13 Nog nader te verdelen							
Begrotingswet 1997			Het zichtbaar maken van nog in te vullen ombuigings taakstellingen en/of andere over de artikelen te verdelen posten			0	0
Hoofdbeleidsterrein 02. Huisvesting ten behoeve van derden							
02.01 Huisvestingskosten ten behoeve van derden							
Begrotingswet 1997			Het realiseren van het Rijkshuisvestingsbeleid.	Aan departementen gelieerde opdrachtgevers, waaronder zelfstandige bestuursorganen	Het realiseren van investeringsprojecten, middels aankopen, laten (ver)bouwen. Tevens worden huurovereenkomsten afgesloten en wordt zorggedragen voor onderhoud en exploitatie.	10 000 ¹	10 000 ¹

¹ Incl. de verplichtingen en uitgaven van de hierna genoemde regeling(en)/besluit(en) waar geen bedragen zijn opgenomen.

Ontvangsten

In deze bijlage is per artikel(onderdeel) of voor een clustering van artikel(onderdeel)en informatie opgenomen over de grondslagen. Bovendien is in deze bijlage de informatie opgenomen, die minder beleidsrelevant is.

Concreet betekent dit dat in deze bijlage de volgende informatie is opgenomen:

1. het artikel(onderdeel)nummer of een clustering van artikel(onderdeel)nummers;
2. de omschrijving van het artikel(onderdeel);
3. alle wettelijke regelingen en/of besluiten, waarop nog ontvangsten worden ontvangen in het begrotingsjaar 1997;
4. de formele vindplaats van de wettelijke regeling en/of het besluit;
5. de vindplaats van de laatste wijziging van de wettelijke regeling en/of het besluit;
6. de doelstelling, die door de wetgever resp. de minister wordt beoogd;
7. de doelgroep, die de wetgever resp. de minister wil bereiken;
8. de aard van de ontvangst of het soort instrument volgens de wettelijke regeling en/of het besluit;
9. de ontvangsten in 1997 op basis van de wettelijke regeling en/of besluit.

Deze bijlage beoogt met name de rechtmatigheid van de in 1997 te ontvangen gelden te waarborgen.

Het artikelonderdeel «Ontvangsten personeel en materieel»

Op deze artikelonderdelen worden de personele en materiële ontvangsten verantwoord. De personele ontvangsten omvatten:

- de eigen bijdrage van de deelnemers aan het vervoersmanagementplan VROM,
- de bijdrage uit het Arbeids- en Opleidingsfonds m.b.t. prioritaire groepen,
- de AAW-bijdragen,
- het «bonus»-deel uit de «bonus-malus»-regelingen van arbeidsongeschikten,
- ontvangsten van deelnemers aan PC-privé projecten
- terugbetalingen van personeel op in vorige jaren gedane uitgaven.

De materiële ontvangsten bestaan uit:

- abonnementsgelden en verkoop van literatuur en informatie,
- terugbetalingen van derden op in vorige jaren gedane uitgaven,
- door personeel terugbetaalde kosten voor vorming en opleiding, niet vallende onder de studiefaciliteitenregeling,
- bijdragen van derden voor door VROM geleverde informatie of door VROM ontwikkelde software(pakketten).

Wettelijke regeling en/of besluit	formele vindplaats	vindplaats laatste wijziging	beoogde doelstelling	beoogde doelgroep	aard van stimulans/ soort instrument	ontvangsten 1997
Hoofdbeleidssterrein 01. Huisvesting rijkswaarden (eigen dienst)						
01.01 Vergoedingen van apparaatskosten						
Begrotingswet 1997			Het kostendekkend doorberekenen van de verrichte apparaatskosten van de dienst Rgd	Departementen en aan departementen gelieerde opdrachtgevers, waaronder zelfstandige bestuursorganen	Het doorberekenen van directe en indirecte kosten.	1 500
01.02.02 Overige ontvangsten						
Begrotingswet 1997			Het realiseren van het Rijkshuisvestingsbeleid	Diversen	Het ontvangen van m.n. bijzondere verrekningen en achteraf ontvangen schadevergoedingen.	26 981
Hoofdbeleidssterrein 02. Huisvesting ten behoeve van derden						
02.01 Te ontvangen huisvestingskosten van derden						
Begrotingswet 1997			Het verrekenen van verrichte werkzaamheden t.b.v. derden	Aan departementen gelieerde opdrachtgevers waaronder zelfstandige bestuursorganen	Verrekningen van uitgaven	10 000

Op grond van artikel 7, onderdeel g, van de Comptabiliteitswet bevat de artikelsgewijze toelichting bij de begroting per artikel(onderdeel) een economische en een functionele code, overeenkomstig de door de minister van Financiën gegeven classificatie (zie bijlage 6 bij de Memorie van Toelichting bij de begroting 1997). De classificatievoorschriften zijn gepubliceerd in Hafir.

Overzichten naar (macro-)economische classificatie geven inzicht in de economische aard (bijvoorbeeld consumptie, investeringen) en de bestemming (bijvoorbeeld sector bedrijven, sector gezinnen) van uitgaven en ontvangsten.

Overzichten naar functionele classificatie geven inzicht in de verdeling van uitgaven en ontvangsten over onderwerpen van staatszorg.

De hierna volgende overzichten a en b geven voor de onderhavige begroting een totaalbeeld van de uitgaven en de ontvangsten per economische hoofdgroep respectievelijk functionele categorie. Geaggregeerde overzichten voor de gehele Rijksbegroting naar zowel economische als functionele classificatie zijn in de desbetreffende bijlagen van de Miljoenennota gepresenteerd.

Overzicht a Uitgaven en ontvangsten per (macro-)economische categorie met totalen per economische hoofdgroep

Code	Omschrijving	Uitgaven			Ontvangsten		
		1995	1996	1997	1995	1996	1997
10	Niet verdeeld				2 218	919	410
11.1	Eigenlijk loon	107 102	100 817	101 793			
11.31	Directe toelagen	5 447	5 367	5 111			
12.1	Algemene werkingskosten vergoed aan andere sectoren dan de overheid	606 139	651 968	661 487			
16.1	Verkoop van niet-duurzame goederen en van diensten aan andere sectoren dan de overheid				56 482	84 811	28 071
1	Lopende uitgaven en ontvangsten voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen)	718 688	758 152	768 391	58 700	85 730	28 481
72.1	Aanbestede nieuwbouw van gebouwen bij andere sectoren dan de overheid	862 167	692 310	634 184	64 271	50 000	10 000
7	Investeringen en desinvesteringen	862 167	692 310	634 184	64 271	50 000	10 000
Totaal		1 580 855	1 450 462	1 402 575	122 971	135 730	38 481

Overzicht b Uitgaven en ontvangsten per functionele categorie

Code	Omschrijving	Uitgaven			Ontvangsten		
		1995	1996	1997	1995	1996	1997
01 1	Algemeen bestuur: uitvoerende en wetgevende lichamen, bestuursorganen	9 462	9 415	9 414			
01 34	Overige centrale diensten van het bestuursapparaat	1 562 301	1 431 012	1 385 255	122 971	135 730	38 481
01 341	Toegepast wetenschappelijk onderzoek door overige centrale diensten van het bestuursapparaat	9 092	10 035	7 906			
01	Algemeen bestuur, buitenlandse betrekkingen en ontwikkelingssamenwerking	1 580 855	1 450 462	1 402 575	122 971	135 730	38 481
Totaal		1 580 855	1 450 462	1 402 575	122 971	135 730	38 481

1. BELEIDSEVALUATIE EN MONITORING

1.1. Algemeen

De bevordering van de beleidsdoelmatigheid in de vorm van systematische beleidsevaluatie is vanaf 1991 binnen de Rijksgebouwendienst opgepakt. Een aantal typen van evaluatie-activiteiten zijn binnen de rijkshuisvesting aan de orde: projectevaluaties, monitoring van mutaties in de gebouwenvoorraad, begrotingsindicatoren, afzonderlijke (diepte-) evaluaties.

De beleidsevaluatie levert mede informatie voor het afleggen van verantwoording in RHP III over de uitvoering van vigerend beleid. Voorbeeld van een dergelijk type evaluatie is de begin 1996 afgeronde evaluatie van de Nota Onderhoud Rijkshuisvesting.

Ook de resultaten van de sinds 1991 lopende jaarlijks terugkerende evaluatie-activiteiten (monitoring en projectevaluaties) worden gebruikt als input voor RHP III.

Teneinde de beleidsevaluatie in de toekomst meer te structureren zal in RHP III een evaluatieparagraaf worden opgenomen.

Zowel ontwikkelingen binnen de rijkshuisvesting (zoals bijvoorbeeld de versterking van het vastgoedmanagement en het gebruik van indicatoren en kengetallen bij de sturing) als externe ontwikkelingen nopen er toe dat evaluatie-activiteiten worden herijkt. Aanpassingen in de wijze van evalueren worden waar nodig gekoppeld aan de trajecten van de nadere uitwerking van het Beleidsonderzoek Financieringssysteem Rijkshuisvesting en de voorbereiding van het RHP III. Vanwege de herijking van beleidsevaluatie is de programmering van evaluaties vooralsnog beperkt tot de korte termijn.

1.2. Recent afgeronde evaluaties: de evaluatie Nota Onderhoud Rijkshuisvesting

Voorjaar 1996 is een interne evaluatie afgerond die aansluit op de Nota Onderhoud Rijkshuisvesting (NOR). In de NOR is aangegeven welke beleidsmaatregelen er door het toenmalige Kabinet zijn genomen om de negatieve trend in de ontwikkeling van de onderhoudssituatie tot staan te brengen en om te buigen.

De maatregelen beschreven in de NOR behelzen allereerst een toevoeging van financiële middelen aan het budget voor onderhoud teneinde de groei van de onderhoudsvoorraad om te buigen in een daling. Daarnaast is een aantal aanvullende maatregelen ten aanzien van onderhoud aangekondigd.

In de evaluatie is de onderhoudsvoorraad per begin 1996 gemeten. Gebleken is dat het gevoerde beleid er toe heeft geleid dat de verwachte stijging van de onacceptabel geachte onderhoudsvoorraad is vermeden. Bij de indicator Onderhoud (zie bij 2.) wordt hier uitvoeriger op ingegaan.

De aanvullende maatregelen ten aanzien van onderhoud zijn geïmplementeerd en worden mede naar aanleiding van de evaluatie aangescherpt.

Beleidsconclusies naar aanleiding van de resultaten en analyse van de evaluatie zullen in het derde Rijkshuisvestingsplan worden opgenomen. Daarin zal ook nader worden ingegaan op de mogelijk verdere verbetering van de beleidsmatige sturing van het onderhoud, in samenhang met het economisch vastgoedmanagement.

1.3. Gebruik van evaluatieresultaten: de evaluatie EER

Het energiebesparingsbeleid m.b.t. de rijkshuisvesting heeft zijn grondslag in het Nationaal Milieubeleidsplan (NMP), het NMP-plus en de Nota Energiebesparing. Daarin zijn energiebesparende maatregelen aangekondigd voor zowel nieuwe als bestaande rijksgebouwen, met als doel in het jaar 2000 een energiebesparing van 20% te bereiken in de voorraad rijksgebouwen ten opzichte van de uitgangssituatie in 1989.

Deze besparing moet worden bereikt door het stellen van strengere eisen aan de nieuwbouw (3 %) en door het nemen van maatregelen in de bestaande voorraad (17 %). Het Energie Efficiency programma Rijks-huisvesting (EER) heeft betrekking op maatregelen in de bestaande voorraad waarmee de energiebesparing van 17 % moet worden bereikt.

Eind 1995 is een tussentijdse evaluatie energiebesparing rijks-huisvesting uitgevoerd. Uit de evaluatie blijkt dat uitgaande van ongewijzigde omstandigheden ten opzichte van de uitgangssituatie, de vigerende besparingsdoelstelling van 20% ambitieus maar haalbaar is. In het licht van de constatering in zake de invoering van structureel energiebeheer door de gebruikers van rijksgebouwen en de afgenomen mogelijkheden voor energiebesparing als gevolg van al eerder uitgevoerde maatregelen is het vooralsnog niet realistisch om van een hogere besparingsdoelstelling uit te gaan.

De resultaten van deze evaluatie leiden tot vervolgacties. Onderzoek wordt uitgevoerd naar de mate waarin veranderingen zijn opgetreden ten opzichte van de bij het energiebesparingsbeleid gehanteerde uitgangspunten die het energieverbruik bij de rijksoverheid hebben beïnvloed. Daarnaast zal in overleg met de ministeries, onder meer in het kader van de evaluaties van de EER-convenanten, indien de uitkomst van de conventanevaluaties daartoe aanleiding geeft, worden gekomen tot concrete invulling en uitvoering inzake:

- verbetering van de registratie van feitelijke gegevens
- structureel energiebeheer door de gebruikers van rijksgebouwen
- verdere verbetering van de uitvoering van EER op een aantal bestuurlijk-organisatorische aspecten.

1.4. Overzicht afgeronde en voorgenomen evaluaties

In het navolgende overzicht zijn de recent afgeronde, lopende en voorgenomen beleidsevaluaties gepresenteerd.

Afgeronde evaluaties

In onderstaande tabel worden de recent afgeronde beleidsevaluaties weergegeven. Per evaluatie wordt aangegeven:

- het artikel waarop het geëvalueerde beleid betrekking heeft
- de conclusies van het evaluatie-onderzoek
- de wijze waarop het evaluatie-onderzoek is gebruikt
- het jaar waarin het evaluatie-onderzoek is afgerond

AFGERONDE EVALUATIES: 1995, 1996

nr.	onderwerp	artikel	conclusies en gebruik	gereed
RIJKSGEBOUWEN-DIENST				
1	Tussentijdse evaluatie energiebesparing in de rijkshuisvesting, periode 1989–1995	01.09	Doel van de evaluatie energiebesparing rijkshuisvesting is o.a. het afleggen van verantwoording over de uitvoering van het vigerende energiebesparingsbeleid. Geconcludeerd wordt dat ten opzichte van de uitgangssituatie bij ongewijzigde omstandigheden de besparingsdoelstellingen haalbaar zijn. Voor het jaar 2000 wordt de doelstelling van 20% efficiencyverbetering op voorraadniveau tenminste gehandhaafd. Er wordt afgezien van hogere besparingsdoelstellingen, wel worden verdergaande mogelijkheden verkend.	1995
2	Evaluatie Stimuleringsfonds voor de Architectuur	01.06	In het onderzoek «Architectuur is een heel langzame kunst» wordt onderzocht of het Fonds er in is geslaagd aan haar doelstelling te voldoen. Geconcludeerd wordt dat het fonds een belangrijke bijdrage levert aan het architectuurdebat in Nederland. De stimulerende maatregelen t.a.v. bouw- en planningspraktijk zijn wat minder uit de verf gekomen. De financiële betrokkenheid van VROM zal worden voortgezet voor de periode 1997–2000. Definitieve besluitvorming zal plaatsvinden bij behandeling van de Cultuurnota.	1995
3	Uitvoering onderhoudsbeleid, periode 1994–1995	01.09	De evaluatie van de Nota Onderhoud Rijkshuisvesting (NOR) brengt de implementatie van maatregelen en aspecten uit de NOR 1993 in beeld en leidt tot een update van de begrotingsindicator Onderhoudsvoorraad. Geconcludeerd wordt dat de verwachte stijging van de onacceptabele onderhoudsvoorraad tot begin 1996 is vermeden. Beleidsconclusies worden opgenomen in het derde Rijkshuisvestingsplan.	1996
4	Rijkshuisvestingsplan II scenario's, periode 1992–1995	01.08 01.09 01.10 01.11	Het betreft een onderzoek naar verandering scenario's RHP II en RHP III. De bij het RHP II gehanteerde scenario's zijn geanalyseerd. De conclusies worden ingebracht in de scenario's t.b.v. de voorbereiding van het derde Rijkshuisvestingsplan.	1996

Voorgenomen en lopende evaluaties

De programmering van de beleidsevaluatie is beperkt tot ex-post evaluaties. Ex-ante evaluatie vindt onder meer plaats bij het ontwerp van scenario's ten behoeve van het derde Rijkshuisvestingsplan en is in het project RHP III ondergebracht.

In onderstaande tabel worden de lopende en voorgenomen beleids-evaluaties weergegeven. Per beleidsevaluatie wordt aangegeven:

- het artikel(onderdeel) waar de evaluatie betrekking op heeft
- het jaar waarin de evaluatie moet zijn afgerond

VOORGENOMEN EN LOPENDE EVALUATIES: 1996, 1997

nr.	onderwerp	artikel	doel en onderzoeksaspecten	gereed
RIJKSGEBOUWEN-DIENST				
1	Evaluatie huisvestingsprojecten die in 1994 gerealiseerd zijn	01.08 01.09 01.10 01.11	Evaluatie van huisvestingsprojecten met beoordeling op de beleidsaspecten zoals geformuleerd in de Rijkshuisvestingsplannen. Doel is de interne processen op niveau te handhaven dan wel te verbeteren.	1996

nr.	onderwerp	artikel	doel en onderzoeksaspecten	gereed
2	Evaluatie en verantwoording regeringsbesluiten in RHP II	01.08 01.09 01.10 01.11	Beschrijven van de wijze waarop inhoud is gegeven aan de regeringsbesluiten in het tweede Rijkshuisvestingsplan.	1996
3	Opdrachtgeverschap Rijksgedebouwendienst	01.08 01.09 01.10 01.11	Evalueren van de ervaringen met prestatiecontracten die met name in het project JR bij de realisatie van gerechtsgebouwen zijn gebruikt.	1996
4	Evaluatie normeringsstelsel, periode 1993–1996	01.08 01.09 01.10 01.11	Met als referentie de in 1992 uitgebrachte Normeringsnota wordt de realisatie van de doelen van het normeringsstelsel nagegaan, worden sterke en zwakke punten van het stelsel in het licht van de veranderende omgeving nagegaan en worden contouren geschetst van een nieuw of bijgesteld normeringsstelsel.	1996
5	Evaluatie bouw-aanbestedingsbeleid overheden	n.v.t.	Met het vervallen van het Besluit aanbesteding van werken 1973 (BAW) t.g.v. EG-regelgeving wordt de wenselijkheid bekeken om het nationale beleid op het gebied van aanbesteding van werken bij te stellen. Onderzoek bestaat onder meer uit inventarisatie van vigerend nationaal beleid en regelgeving, en van het beleid van opdrachtgevers.	1996
6	Evaluatie veiligheids- en gezondheidsmodellen in het kader van het Bouwprocesbesluit	n.v.t.	Door VROM is instrumentarium ontwikkeld voor de bouw ter vereenvoudiging van de toepassing van het Bouwprocesbesluit. Besloten is één jaar na de ingebruikname een evaluatie te houden.	1996
7	Evaluatie Europees aanbesteden onderhoud	01.09	In 1994 en 1995 zijn gebundelde onderhoudsopdrachten door de Rgd Europees aanbesteed. Opzet, uitvoering en effecten van dit besluit worden in overleg met de betrokken actoren geëvalueerd. Conclusies zullen eventueel leiden tot een bijstelling van het onderhouds-aanbestedingsbeleid	1996
8	Evaluatie Stichting Bureau Architectenregister	n.v.t.	De Stichting Bureau Architectenregister is in 1988 opgericht als zelfstandig bestuursorgaan. Eénmaal in de vijf jaar wordt het functioneren geëvalueerd.	1997
9	Evaluatie grondslagen beleid Rijksbouwmeesters	n.v.t.	Voortbouwend op de publicatie «De Rijksbouwmeester» 1995 worden de grondslagen van beleid van de Rijksbouwmeesters sinds 1970 geëvalueerd.	1997

2. Indicatoren

De vereiste informatie voor de indicatoren wordt enerzijds verkregen uit de basisbestanden van de Rijksgedebouwendienst, maar ook uit andere controleerbare informatiebronnen, die een verantwoording van de indicatoren mogelijk maken. De diversiteit van informatie, gekoppeld aan de complexiteit van het huisvestingsproces, vereist een stapsgewijze ontwikkeling van indicatoren.

Voor indicatoren, die een sturing op kosten beogen, zoals de indicator huisvestingskosten, heeft een administratief stelsel gebaseerd op baten-lasten de voorkeur. Het huidige financieel-administratieve systeem leent zich minder voor een adequate sturing op kosten en maakt een extra-comptabele verantwoording van ook die indicatoren noodzakelijk.

De aanbeveling van de Werkgroep Financiering Rijkshuisvesting om te komen tot een stelsel, waarin een zakelijker relatie tussen de Rijksgedebou-

wendienst en de ministeries wordt vormgegeven, sluit daarbij aan en creëert ook weer nieuwe mogelijkheden tot aanvullende indicatoren, die naast de huidige gebruikt dienen te worden ter sturing van het beleid en de beleidsuitvoering.

In het licht van deze ontwikkelingen zal het groeiproces, dat de huisvestingsindicatoren doormaken, zich de komende jaren continueren.

Definities en uitwerkingen van indicatoren zullen waar nodig moeten worden aangepast.

In de begroting 1996 is door de Rijksgebouwendienst een begin gemaakt met de presentatie van indicatoren. Vijf indicatoren, die betrekking hebben op belangrijke aspecten van het huisvestingsproces, zijn toen geïntroduceerd en zijn nu wederom getoetst. Deze indicatoren worden op basis van een interne sturingsbehoefte verder verbeterd. Een verdere verdiepingsslag heeft plaatsgevonden en waar zinvol is een vergelijking gemaakt met het resultaat van het voorgaande jaar.

De indicator lokatiekeuze is uitgebreid met de stand van zaken voor de bij de indicator huisvestingskosten gekozen sectoren Belastingdienst, SZW, OCW en BuZa.

Bij de indicator ruimtegebruik wordt een vergelijking tussen verschillende jaren gemaakt. Dit geldt overigens ook voor de overige indicatoren.

De indicator huisvestingskosten is thans aanvullend gerelateerd aan verschillen in ouderdom van panden, terwijl ook de waarderingsgrondslag van gebouwen nader wordt belicht.

Bij de indicator onderhoudsvoorraad wordt met ingang van dit jaar en vervolgens jaarlijks de onderhoudsvoorraad gepresenteerd.

De indicator inzet personeel is thans explicieter gerelateerd aan de werkzaamheden van de Rijksgebouwendienst.

Indicator Lokatiekeuze

Ten behoeve van de indicator lokatiebeleid wordt per vestiging nagegaan in welke mate het bereikbaarheidsprofiel van de lokatie overeenkomt met het mobiliteitsprofiel van de aldaar gehuisveste rijksdienst. Daarbij worden de volgende bereikbaarheidsprofielen onderscheiden:

A: goed bereikbaar per openbaar vervoer

B: zowel met de auto als met het openbaar vervoer goed bereikbaar

L: Best door het Openbaar vervoer ontsloten Lokatie (BOL-lokatie: wordt buiten de stadsgewesten gebruikt i.p.v. afzonderlijke A- en B-lokaties)

C: goed bereikbaar per auto

R: overige (restlokatie).

Bij het bepalen van de geschiktheid is het uitgangspunt voor diensten met een A-mobiliteitsprofiel dat A- en L-lokaties «zeer geschikt» en B-lokaties «geschikt» zijn; voor diensten met een B-mobiliteitsprofiel zijn B- en L-lokaties «zeer geschikt» en A-lokaties «geschikt».

Bij de uitwerking hiervan is onderscheid gemaakt naar twee beschouwingsgebieden. Ten eerste zijn evenals vorig jaar de mutaties in de voorraad beoordeeld. Daarnaast is een eerste stap gemaakt in de richting van het in kaart brengen van de totale voorraad rijksgebouwen. Geïnventariseerd is de situatie bij dezelfde selectie als bij de indicator huisvestingskosten, d.w.z. de panden waarin kantoorfuncties van de Belastingdienst en van de ministeries van OCW, SZW en BuZa zijn ondergebracht.

a. Mutaties in de voorraad in 1995

		1995 – Toegevoegde m² bvo (x 1 000) Bereikbaarheidsprofiel van locatie						1995 – Afgestoten m² bvo (x 1 000) Bereikbaarheidsprofiel van locatie				
		A	L	B	C	R		A	L	B	C	R
Mobiliteits- profiel van dienst	A	50	23	7	6	5	A	56	12	34	9	8
	B	10	–	16	31	26	B	17	0	8	12	26
	C	–	–	–	–	–	C	–	–	1	–	2

Uit de gegevens in bovenstaande matrix kan geconcludeerd worden dat van de in 1995 aan de voorraad toegevoegde panden ca. 61 % staat op lokaties die (zeer) geschikt zijn voor de desbetreffende dienst. Nu spelen er bij nieuwe huisvesting diverse andere factoren een rol, ten gevolge waarvan met reden soms van het lokatiebeleid wordt afgeweken. In vergelijking met 1994, toen slechts ca 17% op minder geschikte lokaties terecht kwam, zijn in 1995 meer panden op andere lokaties betrokken. In ruim driekwart van de gevallen gaat het daarbij om penitentiaire inrichtingen. Deze worden idealiter op B-lokaties gesitueerd, maar in de praktijk wordt regelmatig naar C- of restlokaties uitgeweken. In concreto betrof dit aanbouw bij de bestaande complexen in Vught en Grave, en nieuwbouw in Heerhugowaard en Middelburg. De voornaamste reden hiervan is de snelle beschikbaarheid van de gekozen lokaties, die, in het licht van de door de Tweede Kamer herhaalde malen uitgesproken wens tot spoedige oplevering van penitentiaire capaciteit met het oog op het bestaande tekort, bij de lokatiekeuze leidend is geweest. Bovendien is het werkgelegenheids-argument mede van invloed geweest.

Worden de penitentiaire inrichtingen buiten beschouwing gelaten blijkt van de overige diensten ruim 86% goed gesitueerd te zijn. Dit is iets meer dan vorig jaar.

Bij afstoot speelt het minder geschikt zijn van de lokatie meestal geen primaire rol. Toch zijn de cijfers illustratief, omdat hieruit blijkt dat per saldo sprake is van een lichte reductie van rijkshuisvesting op restlokaties, ondanks de vestiging van nieuwe penitentiaire inrichtingen; in aantallen gebouwen overtreft de afstoot de toevoegingen. Ten gevolge van de afname van het totale oppervlak rijkshuisvesting is overigens op alle lokaties per saldo sprake van een reductie.

b. Panden met kantoorfuncties van Belastingdienst (excl. Douane), SZW, OCW en BuZa.

BD (excl. Douane), SZW, OCW en BuZa
Kantoorfuncties in m² bvo (x 1 000)
Situatie per 31-12-95

		Bereikbaarheidsprofiel van locatie				
		A	L	B	C	R
Mobiliteits- profiel van dienst	A	234	60	543	56	40
	B	12	–	76	13	1
	C	–	–	–	–	–

Het overzicht van alle panden waarin kantoorfuncties zijn gehuisvest van de vier geselecteerde sectoren (die gezamenlijk ca 1/5 deel omvatten van de voorraad huisvesting voor rijksdiensten) laat zien dat bijna 90%

van het totale gebouwoppervlak goed gelokaliseerd is. Hoewel een vergelijkingsmaatstaf ontbreekt, kan gesteld worden dat dit een bevredigende uitkomst is. Opvallend is dat veel diensten met een A-mobiliteitsprofiel op – eveneens geschikte – B-lokaties zijn gevestigd. Voorbeelden hiervan zijn de hoofdzetels van de ministeries van SZW en OCW. Daarnaast zijn in veel grote steden belastingkantoren gevestigd op vaak uitstekend met openbaar vervoer bereikbare B-lokaties.

Indicator Ruimtegebruik

Om voor de onderscheiden onderdelen van de Rijksdienst tot redelijk vergelijkbare cijfers te komen is de totale sector rijk in tweeën verdeeld: huisvesting voor het administratief georiënteerde deel van de rijksdienst en huisvesting voor het specifieke deel.

Bij specifieke huisvesting moet o.a. gedacht worden aan Penitentiaire Inrichtingen, verschillende laboratorium-complexen, Paleizen, musea, enzovoort. Daarnaast zijn die delen van de rijksdienst buiten beschouwing gelaten, waarvan de Rijksgebouwendienst niet de volledige huisvesting in beheer heeft. Met name gaat het dan om Rijkswaterstaat en Defensie.

De totale rijksorganisatie die door de Rijksgebouwendienst wordt gehuisvest, is ten opzichte van 1994 ongeveer gelijk gebleven. Van de totaal ca. 105 000 fte's kunnen binnen de sector rijk ca 67 500 fte's gerekend worden tot de administratief georiënteerde organisaties. In 1994 was dit nog ca 70 000 fte's. Deze verschuiving laat zich verklaren door enerzijds de terugloop van de formatie bij de meeste ministeries als gevolg van de bezuinigingstaakstelling uit het Regeerakkoord en anderzijds de groei van de specifieke organisaties (met name dienst Justitiële Inrichtingen van het ministerie van Justitie) op het terrein van de Justitiële keten.

Naast de 67 500 fte's die gerekend worden tot de sector rijk, worden ook andere sectoren van de rijksdienst in de bij de Rijksgebouwendienst in beheer zijnde panden gehuisvest. Dit betreft o.a. de sector Rechterlijke Macht (ca 2 300 fte's) en het deel van de sector politie, waarvan de minister van Justitie beheerder is (ca 3 100 fte's). De eerste sector wordt meegerekend in het administratieve deel; de sector politie in – dit in tegenstelling tot 1994 – het specifieke deel.

Overzicht van de gebruikte vloeroppervlakte en fte's per 1 januari 1996

Departement	m ² bvo	fte's	m ² bvo/fte	m ² bvo/fte per 1 jan 1995
Hoge Colleges van Staat				
Algemene Zaken	22 000	307	72	82
Buitenlandse Zaken	89 000	1 638	54	52
Kabinet Ned. Antill./Arub. Zaken	3 100	46	67	48
Justitie	611 700	12 568	49	45
Binnenlandse Zaken	92 700	1 463	63	62
Onderwijs, Cultuur en Wetensch.	96 200	2 342	41	42
Financiën	898 200	30 114	30	31
Defensie			n.v.t.	n.v.t.
Volkshuisv. RO en Milieubeheer	163 600	4 062	40	37
Verkeer en Waterstaat	134 400	2 818	48	44
Economische Zaken	223 000	4 680	48	44
Landbouw, Natuurbeh. en Visserij	157 600	4 796	33	37
Sociale Zaken en Werkgelegenheid	87 000	2 235	39	41
Volksgesondheid, Welzijn en Sport	161 700	2 764	59	55
Totaal	2 740 200	69 833	39	39

Uit dit overzicht blijkt dat er ultimo 1995 gemiddeld ca 39m² bruto vloeroppervlakte per formatieplaats in gebruik is. Dit komt overeen met het gemiddelde gebruik per ultimo 1994; het gemiddelde ruimtegebruik is daarmee – rekening houdend met de feitelijke verhouding tussen bruto m²s (bvo) en functioneel nuttige m²s (fno)– ca. 14 % boven de ruimtenormen uit de normeringsnota.

Rond dit gemiddelde cijfer bestaat een bandbreedte, waarbij Financiën (Belastingdienst) en Landbouw, Natuurbeheer en Visserij de ondergrens vormen en Algemene Zaken en het Kabinet Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken de bovengrens. Opgemerkt zij overigens dat bij verschuivingen in panden bij kleine organisaties dit een groot effect kan hebben op de indicator voor het ruimtegebruik. De indicator bij het Kabinet Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken laat dit zien. Het toevoegen van een enkel pand, dat momenteel in gebruik genomen wordt door dit Kabinet, laat de indicator met bijna de helft stijgen.

Opvallend is dat er bij veel ministeries sprake is van een licht oplopen van het gemiddelde ruimtegebruik. De verklaring hiervoor is dat de meeste organisaties onder de bezuinigingstaakstelling uit het Regeerakkoord licht gekrompen zijn, zonder dat dit (nog) effecten kon hebben op de omvang van de huisvesting. Uit onderzoek is gebleken dat dit effect een algemeen verschijnsel is in de markt; binnen het huidige stelsel voor rijkshuisvesting zijn er echter nauwelijks natuurlijke financiële prikkels bij de departementen om dit soort overruimte te reduceren.

De overwegend lichte groei van het ruimtegebruik is gecompenseerd, doordat met name bij het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij het ruimtegebruik per formatieplaats is afgenomen. Deze afname wordt verklaard door verhuisbewegingen gekoppeld aan reorganisaties alsmede de verzelfstandiging van enkele ministerieonderdelen.

Indicator Huisvestingskosten

Ook de indicator huisvestingskosten biedt goede mogelijkheden als sturings-indicator en kan ook dienen als verantwoordingselement van en voor gebruikers van de rijkshuisvesting. Aan deze indicator is dit jaar een verdiepingsslag gegeven met de vorig jaar gehanteerde methodiek als uitgangspunt. Bovendien is ook de toe te passen waarderingsgrondslag nader belicht. Het domein van deze indicator is ten opzichte van vorig jaar gehandhaafd. Deze sectoren, gehuisvest in verschillende typen panden met hoofdzakelijk een kantoorfunctie, zijn de Belastingdienst en de ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Buitenlandse Zaken alsmede Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. De oppervlakte van de panden, waarin deze sectoren zijn gehuisvest beslaat ca. 25 % van de door de Rijksgebouwendienst beheerde voorraad.

De bepaling van de huisvestingskosten kan via diverse berekeningswijzen plaatsvinden, waarbij de verschillende kostencomponenten in de toerekening kunnen worden betrokken. Uit het oogpunt van sturingsmogelijkheden voor de Rijksgebouwendienst en de ontwikkelingsfase, waarin het gebruik van indicatoren zich bevindt, is ervoor gekozen om de rechtstreekse kosten voor de gebruikers vooralsnog buiten beschouwing te laten.

Bij de bepaling van de huisvestingskosten voor eigendomspanden is de waarderingsgrondslag een bepalende factor. Dit jaar zijn twee mogelijkheden belicht, te weten via de taxatiewaarde voor de Onroerend Zaak Belasting (OZB), zoals die ook vorig jaar is gehanteerd en daarnaast ook een analyse van de historische kostprijs.

A. Taxatiewaarde OZB.

Deze waarderingsgrondslag is, evenals vorig jaar, de basis geweest voor de berekeningen en heeft als voordeel dat het een extern vastgestelde waardering betreft. In de nieuwe wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ) is bovendien bepaald dat de taxatie van woningen en bedrijfspanden landelijk volgens dezelfde normen geschiedt en vanaf 1997 zal de OZB-taxatie ook dienen als waardenorm voor o.a. de Belastingen en heffingen van Waterschappen. Deze grondslag heeft derhalve een in de markt herkenbare status.

De opbouw van de indicator bestaat uit de kostensoorten afschrijving, rente, onderhoud. De hoogte van de kosten is bepaald via de voor de rijkshuisvesting gehanteerde percentages, die zijn afgeleid van de OZB-waarde 1995. Voor de berekening van de afschrijvingstermijnen van de diverse gebouwdelen zijn de rekenwaarden aangehouden, zoals die met het ministerie van Financiën zijn overeengekomen. Dit in tegenstelling tot vorig jaar toen op basis van een aantal variaties in de afschrijvings-termijnen een gemiddeld percentage is gehanteerd. De beheerkosten, voor vergoeding van de apparaatsuitgaven van de dienst, zijn als opslagwaarde per m² toegevoegd en qua hoogte aangepast aan de verrichte apparaatsuitgaven van 1995. Bij de huurpanden is uitgegaan van de feitelijke huuruitgaven. In tabel 1 zijn de resultaten volgens deze methodiek weergegeven.

Tabel 1: gemiddelde huisvestingskosten in 1995 in gulden per m² bruto vloeroppervlak (bvo)

	Eigendom	Huur	Gewogen totaal
Belastingdienst	136	227	168
SZW	273	254	270
OCW	145	191	155
BuZa	294	229	291

Tabel 1 laat evenals in 1994 een grote spreiding zien. Ten opzichte van 1994 zijn, behoudens OCW, de resultaten bij eigendomspanden procentueel sterk toegenomen, terwijl de fluctuaties bij de categorie huurpanden marginaal zijn te noemen.

Het valt op dat de berekende kosten voor eigendomspanden, ook gelet op kwaliteit en lokatie, lager zijn dan de kosten voor de categorie huurpanden. De uitkomsten voor de sectoren SZW en BuZa lijken dit tegen te spreken, maar het berekende resultaat wordt zeer sterk beïnvloed door de hoofdzetels van SZW en BuZa. Dergelijke panden zijn vanwege de gestelde eisen ten aanzien van omvang, kwaliteit en lokatie relatief kostbaarder dan de meer standaard rijkskantoren.

Voor wat betreft de gepresenteerde huur is belangrijk dat deze tabel is gebaseerd op de huurbedragen zoals die in de begroting voorkomen; derhalve exclusief de kosten van het inbouwpakket.

Ter verduidelijking zijn de resultaten nader uitgesplitst door de invloed van het bouwjaar te bezien. Daarbij is een onderscheid is gemaakt in panden met een bouwjaar ouder dan 1950, tussen 1950 en 1970 en een bouwjaar jonger dan 1970. Tabel 2 geeft de resultaten volgens deze werkwijze.

Tabel 2 : huisvestingskosten in 1995 op basis van anciënniteit in gulden per m² bvo

	Eigendom	Huur	Gewogen totaal
Belastingdienst:			
< 1950	147	91	141
'50 – '70	138	161	141
> 1970	133	237	183
SZW:			
< 1950	89		89
'50 – '70		146	146
> 1970	276	255	273
OCW:			
< 1950	90	180	107
'50 – '70	99	158	123
> 1970	167	196	174
BuZa:			
< 1950	206	247	236
'50 – '70		222	222
> 1970	294		294

Deze uitsplitsing laat in de vergelijking een meer genuanceerd beeld zien.

Bij de resultaten zijn enkele kanttekeningen te plaatsen:

- het hanteren van een langere afschrijvingsperiode bij de rijks-huisvesting dan in de markt gebruikelijk en het ontbreken van een opslagpercentage voor winst en risico bij eigendomspanden kan voor deze categorie panden, afhankelijk van ouderdom en lokaties, feitelijk al leiden tot 40% reductie in de kosten voor huisvesting ten opzichte van de resultaten bij de categorie huurpanden. Door deze aspecten onderscheidt de Rijksgebouwendienst zich juist van de markt.
- de OZB-taxatie, als grondslag voor deze berekeningswijze, kan de uitkomst van de indicator huisvestingskosten soms dominant beïnvloeden. In de meeste gevallen wordt de uitkomst van de indicator door de waardering in benedenwaartse richting beïnvloed.
- de OZB-waarde voor oudere en/of monumentale panden, alsmede de beperkte selectiegrootte binnen een leeftijdscategorie kan leiden tot zeer variërende resultaten.
- Het effect van herwaardering mede in verband met de nieuwe wet WOZ leidt soms tot grote en niet door de Rijksgebouwendienst te beïnvloeden fluctuaties. Dit beïnvloedt de bruikbaarheid van de indicator als sturingselement in negatieve zin.

B. Historische kostprijs.

Gezien het bouwjaar van een groot aantal rijks panden en de huidige opzet van de financiële Rgd-administratie is het meestal niet mogelijk is om de historische kostprijs te achterhalen. Daarom is de historische kostprijs langs theoretische wijze benaderd met inachtneming van de volgende uitgangspunten:

- vanuit de huidige gemiddelde investering per m² bvo, voor vergelijkbare categorieën panden, is via prijsindexcijfers de historische kostprijs in het bouwjaar bepaald.
- voor de afschrijvingstermijnen en herinvesteringen zijn dezelfde rekenwaarden aangehouden als bij de vorige methodiek en met het ministerie van Financiën zijn afgesproken.
- de rentelasten zijn berekend over de theoretisch bepaalde boek-waarde.
- de bijkomende kosten zijn als opslagwaarden per m² bvo toegevoegd.

- de berekening voor de huurpanden is gebaseerd op de feitelijke huuruitgaven, waarbij tevens rekening is gehouden met aanvullende lasten voortvloeiend uit de investeringen voor het inbouwpakket (i.t.t. de huurbedragen in tabel 1 en 2)

Tabel 3 geeft voor het beschouwde sectoren de volgende resultaten.

Tabel 3: huisvestingskosten in 1995 op basis van historische kostprijs per m² bvo

	Eigendom	Huur	Gewogen totaal
Belastingdienst	211	326	251
SZW	428	337	413
OCW	307	290	283
BuZa	353	346	353

Door de beperkte selectie van panden bij SZW en BuZa blijkt de invloed van de hoofdzetels ook op deze uitkomst zeer groot. De bandbreedte is echter bij alle eigendomspanden, mede door de noodzaak van aannames, ook bij de historische kostprijsbenadering vrij groot.

Toch lijkt een methode van kostenbepaling, gebaseerd op (benaderde) historische uitgaven, betere uitkomsten te bieden dan methodes gebaseerd op een OZB-benadering van de waarde. Een vergelijking van de in de tabellen gepresenteerde cijfers indiceert dat een op de OZB gebaseerde methode voor eigendomspanden een structurele onderschatting van de kosten oplevert vergeleken met de werkelijke kosten, zoals de markt de voor huurpanden weerspiegelt.

In een mogelijke huurders-verhuurdersrelatie tussen de Rijksgebouwendienst en de departementen, waarbij een meer bedrijfsmatige relatie met efficiëncyprikkels tot stand wordt gebracht, zal de noodzaak tot beschikbaarheid van nauwkeurige en betrouwbare informatie ten aanzien van de werkelijke kostprijs sterk toenemen.

Een financieel-administratief stelsel zoals het baten-lasten stelsel, maakt het mogelijk om een gewenste informatie over en sturing op kosten te realiseren. Bovendien is mogelijk om binnen dat systeem intra-comptabel een indicator huisvestingskosten per departement zichtbaar te maken in plaats van de huidige extra-comptabele werkwijze. Het huidige financieel-administratieve systeem, gebaseerd op uitgaven, biedt het benodigde inzicht in de kosten niet.

Het voornemen is om verder onderzoek te verrichten naar de te kiezen waarderingsgrondslag als basis voor de nog verder te verbeteren indicator huisvestingskosten.

Indicator onderhoud

In 1993 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de preciaire onderhoudssituatie van de rijkshuisvestingsvoorraad (Nota Onderhoud Rijks-huisvesting, Kamerstukken II, 1992–1993, 20 891, nr. 12). Ten behoeve van de Nota Onderhoud Rijkshuisvesting is door de Rijksgebouwendienst reeds in 1993 een indicator ontwikkeld om de onderhoudssituatie in beeld te brengen, de benodigde middelen te bepalen en prioriteiten te stellen bij de allocatie van deze middelen. Met deze indicator wordt de zogenaamde onderhoudsvoorraad (het op korte termijn gewenste onderhoud) in geld uitgedrukt en wordt de urgentie hiervan aangegeven.

Voor de urgentiestelling wordt de onderhoudsvoorraad van een bepaald object opgedeeld in onderhoudsbedragen die enerzijds zijn gerelateerd

aan de beoogde baten (aangeduid als aspecten) en anderzijds aan een toegekende prioriteit. De aspect-prioriteitenmatrix die aldus ontstaat is een momentopname, gebaseerd op behoefteplannen die op hun beurt berusten op inspecties van de gebouwenvoorraad. Inmiddels is ruim 80% van de voorraad geïnspecteerd. Herhalingsinspecties vinden gemiddeld om de drie jaar plaats.

Gesommeerd over alle objecten in de voorraad rijkshuisvesting is het beeld begin 1996 als weergegeven in onderstaande matrix.

Aspect-prioriteitenmatrix

Onderhoudsvoorraad per begin 1996, in mln. gld.

aspect	prioriteit	laag				hoog					Totaal
		9	8	7	6	5	4	3	2	1	
Veiligheid/gezondheid werknemers en bezoekers								11,4	3,7	4,0	19,1
Cultuurhistorische waarde							3,1	1,6	0,9		5,6
Bedrijfsproces afnemer						34,0	27,2	82,6			143,8
Functioneren bouw- en installatietechnische delen					1,4	2,5	6,4				9,3
Belevingswaarde				7,2	4,2	18,3					29,8
Financiële en milieu-gevolgschade			0,7	1,3	2,8	4,9	8,6	21,8			40,1
Technische redenen		17,2	19,0	29,6							65,8
Totaal		17,2	19,7	38,1	8,4	59,7	44,3	117,4	4,6	4,0	313,5
Totaal Binnenonderhoud		1,2	1,0	9,0	7,4	15,9	4,0	8,6	2,0	0,7	49,8
Totaal		18,4	20,7	47,1	16,0	75,6	48,3	126,0	6,7	4,6	363,4
Acceptabel						Onacceptabel					
139,6 mln. gld.						223,8 mln. gld.					

Door het kabinet is aangegeven dat onderhoudssituaties die leiden tot negatieve gevolgen voor de veiligheid en gezondheid van werknemers, verstoring van bedrijfsprocessen en vernietiging van het cultuurbezit niet mogen voorkomen. Dit deel van de voorraad wordt aangeduid als de onacceptabele onderhoudsvoorraad. De scheidslijn in de bovenstaande matrix geeft het onderscheid aan tussen het acceptabele en het onacceptabele deel van de onderhoudsvoorraad.

Vanaf 1994 heeft het kabinet extra middelen beschikbaar gesteld en heeft de Rijksgebouwendienst door herschikking van middelen ruimte gemaakt om de onacceptabele onderhoudsvoorraad te doen afnemen. Deze voorraad bedroeg begin 1996 f 224 miljoen en ligt daarmee op een vergelijkbaar absoluut niveau als begin 1993 (f 206 mln). Door het gevoerde beleid is een scherpe stijging van de onacceptabele onderhoudsvoorraad (voorzien was f 294 mln) vermeden. Ook de totale onderhoudsvoorraad (begin 1996: f 363 mln) ligt zonder aanvullende maatregelen onder het verwachte niveau (begin 1996: f 484 mln). Daaraan zijn vooral debet de gerichte inzet van middelen, zeer strak gestuurd via de aspect-prioriteitenmatrix, alsmede de vervanging en verbouw van delen van de voorraad. Een sterke afname in de meerjarenramingen van het investeringsartikel zal de invloed van de laatste factor voor de komende jaren evenwel doen afnemen. Mede daardoor wordt verwacht dat bij de voorziene inzet van middelen de onacceptabele onderhoudsvoorraad in de komende jaren ongeveer op hetzelfde absolute niveau blijft.

De omvang van de onderhoudsvoorraad wordt mede bepaald door het portefeuillebeleid en de daarvan afgeleide strategieën ten aanzien van het beheer van de voorraad. De ontwikkeling van de vraag, de periode dat het pand nog in de voorraad blijft, de courantheid e.d. bepalen het beleid ten aanzien van onderhoud en het gewenste niveau ervan. In het derde Rijkshuisvestingsplan zal nader worden ingegaan op de mogelijk verdere verbetering van de beleidsmatige sturing van het onderhoud, eventueel met behulp van een aanvullende indicator.

Indicator samenhang inzet personeel en output Rijksgebouwendienst.

In relatie tot de ramingskengetallen voor Personeel en Materieel uit de Memorie van Toelichting XI-A (VROM) is bij de Rijksgebouwendienst een indicator in ontwikkeling die het verband toont tussen de input en de output van de dienst. Vorig jaar is daartoe als eerste stap een overzicht gepresenteerd van de totale personeelsinzet van de Rijksgebouwendienst verdeeld naar de kernprocessen. Als kernprocessen worden de volgende hoofdtaken van de dienst aangeduid:

- Beleid en allocatie,
- Inkoopmanagement,
- Accountmanagement,
- Vastgoedmanagement.

Beleid en allocatie betroffen het huisvestingsbeleid en de allocatie van de financiële middelen die beschikbaar zijn voor de huisvesting van rijksdiensten.

Inkoopmanagement omvat die taken die worden uitgeoefend op de markt bij het kopen, huren, bouwen en verbouwen van objecten van huisvesting, inclusief alle adviesfuncties ten behoeve van deze taken.

Onder accountmanagement zijn opgenomen die werkzaamheden die ten doel hebben de relatie met de gebruikers van gebouwen te behartigen, zoals accountmanagement, klantbeheer en programmamanagement.

Vastgoedmanagement heeft betrekking op het technische en zakelijk vastgoedbeheer, portefeuillemanagement en de daarop betrekking hebbende adviesfuncties.

Op de vorig jaar ingeslagen weg wordt thans voortgegaan. Een verdere ontwikkeling van de input/output-indicator heeft plaatsgevonden door middel van aanvullende berekeningen in verband met de inzet en de kosten van personeel voor de kernfunctie Vastgoedmanagement.

Op basis van de (geplande) inzet van medewerkers kan het volgende overzicht worden opgesteld (cijfers op basis van de stand per eind 1996):

	Beleid en allocatie	Inkoop- mgt.	Account- mgt.	Vast- goedmgt.	Totaal
Mensjaren (abs.)	77	422	85	292	876
% pers. bestand	9	48	10	33	100

Evenals vorig jaar is de niet rechtstreeks aan de kernfuncties toe te kennen inzet van personeel (31%) conform de in het overzicht gepresenteerde verhoudingen naar evenredigheid toegedeeld naar de kernfuncties.

Zoals blijkt uit bovenstaand overzicht zijn de verhoudingsgetallen voor 1996 nagenoeg gelijk aan die van vorig jaar. De absolute aantallen per functie zijn ten opzichte van 1995 gedaald, gepaard gaande met een personeelsvermindering van de dienst met 34 fte's voor 1996.

Uitgaande van bovengenoemde verdeling is de relatie beschouwd, die bestaat tussen de kernfunctie Vastgoedmanagement en het totaal aantal m² bruto vloeroppervlak. Voor de daaraan gerelateerde apparaatskosten zijn de gerealiseerde uitgaven in 1995 inclusief eigen huisvestingslasten als basis gehanteerd.

Deze berekeningswijze voor de kernfunctie Vastgoedmanagement geeft aan dat dit deel van de apparaatskosten neerkomt op een bedrag van ca. 7,60 per m² bvo. Op basis van deze aanname betekent dit voor de kernfunctie Vastgoedmanagement een opslagpercentage van ca. 2 à 3 %.

3. Kengetallen gerelateerd aan begrotingsartikelen

De in het vorige hoofdstuk beschouwde indicatoren hebben een nauwe relatie met het rijkshuisvestingsbeleid, maar zijn echter niet aan begrotingsartikelen gekoppeld.

Dit jaar is een eerste aanzet gegeven voor enkele aanvullende kengetallen, die aan een begrotingsartikel te relateren zijn.

In dit verband is het begrotingsartikel Huren, alsook het artikel Onderhoud en Exploitatie nader bekeken. Het onderzochte kengetal betreft voor beide artikelen de gemiddelde uitgaven per m² bruto vloeroppervlak. Hierbij zijn de uitgaven voor de jaren 1994 en 1995 gezien. Door dit kengetal jaarlijks te presenteren kan een trend zichtbaar worden gemaakt.

Naast deze presentatie van ontwikkelingen van de afgelopen periode is het voornemen om nader onderzoek te doen naar de samenhang tussen de realisatie van nieuwe huisvestingen en de directe koppeling met de begrotingsartikelen, zodat uitsluitsel gegeven kan worden over de mogelijke presentatie van ramingskengetallen, die gerelateerd zijn aan een of meerdere begrotingsartikelen.

3. A. Huren

Bij dit begrotingsartikel zijn de vermelde uitgaven voor het artikel Huren alsmede voor het onderdeel huren bij het artikel Justitie/JR in beschouwing genomen.

De berekening levert als resultaat:

	1994	1995
Gemiddelde huuruitgave per m ² bvo	f 200,-	f 213,-

De gemiddelde uitkomsten zijn zeer acceptabel te noemen. De toename van 6% ten opzichte van 1994 wordt niet enkel veroorzaakt door een indexering van de huurbedragen. Ook de actuele en hogere huurbedragen voor de toegevoegde m² in 1995, waaronder een aantal panden op toplokaties leveren een bijdrage aan de verhoging van de gemiddelde huuruitgave.

3. B. Onderhoud & Exploitatie

Worden de totale uitgaven op het begrotingsartikel gerelateerd aan de m² eigendom welke de Rijksgebouwendienst in beheer heeft ontstaat het volgende resultaat:

	1994	1995
Gemiddelde uitgave O&E per m ² bvo	f 43,-	f 54,-

De toename van de uitgaven in 1995 wordt grotendeels verklaard door de extra middelen die zijn ingezet voor planmatig onderhoud.

DE CONVERSIETABEL UITGAVEN EN ONTVANGSTEN EN DE ECONOMISCHE EN FUNCTIONELE CLASSIFICATIES PER ARTIKEL(ONDERDEEL)

In onderhavige bijlage zijn in overzicht A. de wijzigingen aangegeven tussen de artikelstructuur van de begroting 1996 en de begroting 1997.

In overzicht B. zijn alle artikel(onderdeel)en in de begroting 1997 opgenomen met een verplichtingen- en/of uitgavenraming, danwel een ontvangstenraming voor de begrotingsjaren 1997 en verder.

Overzicht A. Wijzigingen artikelstructuur begroting 1996 versus begroting 1997 per artikel(onderdeel).

Uitgaven

Begroting 1996		Begroting 1997	
Art. nr.	Omschrijving	Art. nr.	Omschrijving
01.04	Post-actieven	01.01.03	Post-actieven
01.08	Huren en andere vergoedingen betreffende onroerende goederen	01.08	Huren en andere vergoedingen betreffende onroerende goederen
01.08.01	Huren van 10 jaar en korter	–	–
01.08.02	Huren langer dan 10 jaar	–	–
01.11.01	Justitie/JR-huren van 10 jaar en korter	01.11.04	Justitie/JR-huren
01.11.02	Justitie/JR-huren langer dan 10 jaar	01.11.04	Justitie/JR-huren

Overzicht artikelstructuur begroting 1997 en de economische en functionele classificaties per artikel(onderdeel)

Uitgaven

Art. nr.	Omschrijving	Econ. code	Funct. code
01.01.01	Ambtelijk personeel	11.1	01.34
01.01.02	Overige personele uitgaven	11.1	01.34
01.01.03	Post-actieven	11.31	01.34
01.01.06	Algemene materiële uitgaven	12.1	01.34
01.01.07	Automatiseringsuitgaven	12.1	01.34
01.02	Prijsbijstelling	01.12	01.34
01.03	Loonbijstelling	01.11	01.34
01.05	Garanties	51.2	01.34
01.06	Onderzoek	12.1	01.341
01.07	Functionele kosten van het Koninklijk Huis	11.1	01.1
01.08	Huren en andere vergoedingen betreffende onroerende goederen	12.1	01.34
01.09	Onderhoud en exploitatie	12.1	01.34
01.10	Investeringskosten rijkshuisvesting	72.1	01.34
01.11.03	Justitie/JR-investeringen	72.1	01.34
01.11.04	Justitie/JR-huren	12.1	01.34
01.12	Voorzieningen ten behoeve van de Rijks-huisvesting	72.1	01.34
01.13	Nog nader te verdelen	0.1	01.34
02.01	Huisvestingskosten ten behoeve van derden	72.1	01.34

Overzicht artikelstructuur begroting 1997 en de economische en functionele classificaties per artikel(onderdeel)

Ontvangsten

Art. nr.	Omschrijving	Econ. code	Funct. code
01.01.01	Vergoedingen van apparaatskosten	16.1	01.34
01.02.01	Ontvangsten personeel en materieel	10	01.34
01.02.02	Overige ontvangsten	16.1	01.34
02.01	Te ontvangen huisvestingskosten van derden	72.1	01.34

Inhoud	Blz.
1. Inleiding	36
2. Begrotingsopbouw en meerjarenramingen	36
2.1. Algemeen	37
2.2. Financieel kader 1997	37
Aansluiting ontwerp-begroting 1997 en het Overzicht	
2.3. Meerjarenramingen Rijkshuisvesting 1997–2001	37
3. Meerjarenramingen 1997–2001	41
3.1. Algemeen	41
3.2. Overzicht van projecten per departement	42
3.2.1. Huis der Koningin	42
3.2.2. Hoge Colleges van Staat	44
3.2.3. Algemene Zaken	46
Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse	
3.2.4. Zaken	48
3.2.5. Buitenlandse Zaken	50
3.2.6. Justitie (inclusief JR)	52
3.2.7. Binnenlandse Zaken	63
3.2.8. Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	65
3.2.9. Financiën	67
3.2.10. Defensie	72
3.2.11. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	72
3.2.12. Verkeer en Waterstaat	74
3.2.13. Economische Zaken	77
3.2.14. Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	79
3.2.15. Sociale Zaken en Werkgelegenheid	82
3.2.16. Volksgezondheid, Welzijn en Sport	84
3.2.17. Verzamelkantoren, etc.	87
3.3. Voorraadbeleid en Onderhoud	91
3.3.1. Algemeen	91
3.3.2. Dagelijks onderhoud	91
3.3.3. Planmatig onderhoud	91
3.3.4. Geoormerkte budgetten	92
Appendix	
Extra planmatig onderhoud 1996–1997	99

1. INLEIDING

Zoals in de Memorie van Toelichting bij de Rijksbegroting 1996 al is aangegeven kan huisvesting een belangrijke bijdrage leveren aan het effectief en efficiënt functioneren van departementen. Aan de werkplek van gebruikers worden derhalve kwalitatieve eisen gesteld die aansluiten bij de specifieke bedrijfsprocessen van de klant. Daarbij is juist een goede balans tussen personeel, materiële voorzieningen en huisvesting (integraal management) voor de bedrijfsvoering van departementen van cruciaal belang.

Naast de doelstellingen van de gebruiker kent de rijkshuisvesting nog twee andere doelstellingen, namelijk het optimaliseren van de voorraad en het bijdragen aan de primaire doelstellingen van het regeringsbeleid.

De gebouwenvoorraad van de rijkshuisvesting vertegenwoordigt een enorme waarde en het is uiteraard van belang om een hoog economisch rendement te realiseren. Dat betekent onder meer dat huisvesting tijdig moet worden vervangen, vernieuwd en onderhouden. Het betekent dat leegstand moet worden voorkomen en dat de voorraad optimaal moet worden benut.

Daarnaast dient de rijkshuisvesting bij te dragen aan het bereiken van maatschappelijke doelstellingen en daarmee ook aan doelstellingen van regeringsbeleid zoals het verminderen van de aanslag op milieu en ruimte waardoor een duurzame economische ontwikkeling kan worden bereikt, een versterking van de kwaliteit van de stedelijke omgeving, een terugdringing van criminaliteit en het behoud van het culturele erfgoed.

Het is de taak van de Rijksgebouwendienst om in de rijkshuisvesting steeds opnieuw het juiste evenwicht te vinden tussen de belangen van de gebruiker, het belang vanuit de voorraad en maatschappelijke belangen.

Dit Overzicht Meerjarenramingen Rijkshuisvesting (OMR) is voor vijf planjaren projectmatig onderbouwd. De Rijksgebouwendienst heeft wel inzicht in de totale behoefte aan beschikbare middelen op middellange termijn.

Dit Overzicht Meerjarenramingen Rijkshuisvesting geeft inzicht in:

- a. De totale financiële kaders, de opbouw van de verschillende begrotingsartikelen en de onderverdeling van deze artikelen naar departementen (hoofdstuk 2);
- b. de projecten die in de periode 1997–2001 zullen worden voorbereid en/of uitgewerkt, de lopende en aan te gane huur- en lease-verplichtingen en de projecten en programma's op het gebied van onderhoud (hoofdstuk 3).

2. BEGROTINGSOPBOUW EN MEERJARENRAMINGEN

2.1. Algemeen

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van het totale financiële kader en van de meerjarenramingen per begrotingsartikel en de besteding van de middelen per ministerie. Voor het artikel Onderhoud en exploitatievoorzieningen wordt een overzicht gegeven van de besteding per geormerkt budget en van specifieke programma's.

2.2. Financieel kader 1997

Indexering

De meerjarenramingen zijn gebaseerd op het prijspeil 1996.

De huren- en leaseprojecten zijn, met uitzondering van de DJI-projecten aangepast aan de contractueel verplichte bedragen. Bij de overige artikelen is een inschatting gemaakt van de benodigde prijsindexering.

Indien zich verschillen voordoen tussen de mate waarin rekening kan worden gehouden met toekomstige prijsstijgingen en de daadwerkelijke ontwikkeling daarvan, zullen evenredige programmatische aanpassingen plaats vinden.

Afstootopbrengsten

Er is in de meerjarenramingen rekening gehouden met te verwachten opbrengsten uit de afstoot van overtollig onroerend goed. In dit Overzicht Meerjarenramingen Rijkshuisvesting wordt per compartiment inzicht geboden in het totaal van de te verwachten afstoot-opbrengsten. Neerwaartse of opwaartse bijstellingen hiervan betekenen dat ook de meerjarig beschikbare middelen binnen het compartiment op gelijke wijze worden bijgesteld.

Overboekingen

Verder zijn in de meerjarenramingen opgenomen de thans bekende overboekingen door departementen ten behoeve van de realisatie van huisvestingsprojecten. Gelet op ervaringen is de verwachting dat nog diverse extra overboekingen zullen geschieden, waarmee extra projecten kunnen worden uitgevoerd. Deze zullen met name in de eerste suppletore begrotingswet 1997 worden verwerkt.

Financieringsvormen

Huisvestingsprojecten worden gerealiseerd na de bepaling van en overeenkomstig de meest doelmatige financieringswijze. Het gevolg is dat nieuwe huisvestingsprojecten in beginsel à fonds perdu worden gefinancierd, behoudens een aantal situaties waarin op basis van de courantheid van de huuroplossing en de huisvestingsduur kan worden aangetoond dat een huuroplossing financieel doelmatiger is.

In het OMR zijn de nog niet aan concrete projecten toegewezen huurmiddelen, waaronder vrijvallende huurgelden, tot het minimum beperkt.

2.3. Aansluiting Ontwerp-begroting 1997 en het Overzicht Meerjarenramingen Rijkshuisvesting 1997-2001

In deze paragraaf wordt voor de artikelen Huren en andere vergoedingen betreffende onroerende goederen, Onderhoud en exploitatie, Investeringskosten Rijkshuisvesting en Justitie/JR een aansluiting gepresenteerd van de in de Ontwerp-begroting 1997 opgenomen middelen en de in dit OMR toegelichte bestedingen. Aangegeven is, welke uitgaven in de planperiode aan de huisvesting van de verschillende ministeries zijn toegedeeld. Voor het artikel Onderhoud en exploitatie is een nadere onderbouwing aangegeven door middel van budgetten. De aard en doelstelling van de uitgaven is hierbij bepalend voor het budget dat wordt aangesproken.

Tabel**Opbouw van de werkartikelen (excl. nog nader te regelen) in de Ontwerp-begroting (bedragen x f 1 000 000,-)**

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Art. 01.08 Huren en andere vergoedingen betreffende onroerende goederen	288	305	311	314	300	299	1 817
Art. 01.09 Onderhoud en exploitatie	234	212	255	226	228	228	1 383
Art. 01.10 Investeringskosten rijkshuisvesting (IKR)	286	230	127	27	76	72	818
Art. 01.11 Justitie/JR	452	504	437	244	166	159	1 962
Ontwerp-begroting 1997	1 260	1 251	1 130	811	770	758	5 980
Nader te regelen	98	75	13	10	3	- 7	192
Totaal beschikbaar	1 358	1 326	1 143	821	773	751	6 172
Programmatistische onderbouwing:							
Art. 01.08 Huren en andere vergoedingen betreffende onroerende goederen	298	310	314	317	303	301	1 843
Art. 01.09 Onderhoud en exploitatie	241	224	257	228	229	224	1 403
Art. 01.10 Investeringskosten rijkshuisvesting (IKR)	367	287	135	31	75	66	961
Art. 01.11 Justitie/JR	452	505	437	245	166	160	1 965
Totaal benodigde middelen	1 358	1 326	1 143	821	773	751	6 172

Huren en andere vergoedingen betreffende onroerende goederen (01.08)

Het artikel Huren en andere vergoedingen betreffende onroerende goederen (01.08) omvat de huur- en lease-uitgaven van de Rijksgebouwendienst.

Tabel**Opbouw artikel Huren in de Ontwerp-begroting (bedragen x f 1 000 000,-)**

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Ontwerp-begroting 1997	288	305	311	314	300	299	1 817
Nader te regelen	10	5	3	3	3	2	26
Totaal beschikbare middelen (art. 01.08)	298	310	314	317	303	301	1 843

Tabel**Opbouw artikel Huren naar besteding per departement (bedragen x f 1 000 000,-)**

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Huis der Koningin	-	-	-	-	-	-	0
Hoge Colleges van Staat	3	2	2	2	2	2	13
Algemene Zaken	-	-	-	-	-	-	0
Kabinet Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken	-	-	-	-	-	-	0
Buitenlandse Zaken	1	1	1	1	1	1	6
Justitie (excl. Justitie/JR)	23	20	16	14	14	14	101
Binnenlandse Zaken	9	9	8	8	8	8	50
Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	6	11	11	11	11	11	61
Financiën	99	103	103	102	101	99	607
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	34	36	35	34	34	34	207
Verkeer en Waterstaat	35	35	34	32	30	30	196
Economische Zaken	13	12	12	12	12	12	73
Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	11	9	9	9	8	8	54
Sociale Zaken en Werkgelegenheid	20	20	20	20	20	20	120
Volksgesondheid, Welzijn en Sport	19	22	23	20	10	10	104
Verzamelkantoren etc.	25	30	40	52	52	52	251
Totaal	298	310	314	317	303	301	1 843

Onderhoud en exploitatie (01.09)

Dit artikel bevat de uitgaven die samenhangen met kwaliteitsverbetering van en onderhoud aan de gebouwenvoorraad. Hieronder zijn echter niet de grote renovatieprojecten begrepen; deze komen ten laste van het artikel Investeringskosten Rijkshuisvesting.

Tabel
Opbouw artikel Onderhoud en exploitatie in de Ontwerp-begroting (bedragen x f 1 000 000,-)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Ontwerp-begroting 1997	234	212	255	226	228	228	1 383
Nader te regelen	7	12	2	2	1	- 4	20
Totaal beschikbare middelen (art. 01 09)	241	224	257	228	229	224	1 403

Tabel
Opbouw artikel Onderhoud en exploitatie naar besteding (bedragen x f 1 000 000,-)

Beschikbaar	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Dagelijks onderhoud	68,5	65,0	66,4	65,6	65,5	65,5	396,5
waarvan A&A	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	72,0
Planmatig onderhoud	69,5	77,8	122,1	94,1	97,5	66,6	527,6
waarvan onderhoud in het kader van de rechterlijke organisatie, KLPD, justitiële inrichtingen en Justitie «overig»	22,4	18,2	22,9	28,0	30,7	30,7	152,9
Geoormerkte budgetten	102,6	76,0	63,5	63,8	61,5	88,4	455,8
Prijsbijstelling	0	5,3	5,3	4,7	4,2	3,2	22,7
Totaal	240,6	224,1	257,3	228,2	228,7	223,7	1 402,6

Investeringskosten rijkshuisvesting (01.10)

Op dit artikel worden de investeringsgelden voor nieuwbouw, verbouw, uitbreiding en grote exploitatievoorzieningen verantwoord. Ook onderhoudsactiviteiten die een onlosmakelijk onderdeel vormen van met name verbouw- en renovatieprojecten, kunnen op dit artikel worden verantwoord.

Tabel
Opbouw artikel Investeringskosten rijkshuisvesting in de Ontwerp-begroting (bedragen x f 1 000 000,-)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Ontwerp-begroting 1997	286	230	127	27	76	72	818
Nader te regelen	81	57	8	4	- 1	- 6	143
Totaal beschikbare middelen (art. 01 10)	367	287	135	31	75	66	961

Tabel**Opbouw artikel Investeringskosten rijkshuisvesting naar besteding per departement (bedragen x f 1 000 000,-)**

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Huis der Koningin	0	0	0	0	0	0	0
Hoge Colleges van Staat	22	8	1	1	8	0	40
Algemene Zaken	2	0	0	0	0	0	2
Kabinet Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken	2	0	0	0	0	0	2
Buitenlandse Zaken	1	1	0	0	0	0	2
Justitie (excl. Justitie/JR)	31	16	3	0	0	0	50
Binnenlandse Zaken	0	1	0	0	6	2	9
Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	25	35	15	2	1	1	79
Financiën	132	40	4	0	0	5	181
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	9	7	0	0	1	0	17
Verkeer en Waterstaat	29	28	63	17	12	0	149
Economische Zaken	14	1	0	0	0	0	15
Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	39	33	18	0	0	0	90
Sociale Zaken en Werkgelegenheid	7	2	0	0	0	0	9
Volksgesondheid, Welzijn en Sport	10	7	12	12	22	8	71
Verzamelkantoren etc.	44	108	19	- 1	25	50	245
Totaal	367	287	135	31	75	66	961

Justitie/JR (01.11)

Op dit artikel worden de investeringen en huren verantwoord voor de huisvesting van de Rechterlijke Organisatie (Dienst Rechtspleging), de Delinquentenzorg en Jeugdinrichtingen, het Korps Landelijke Politiediensten en Overige Justitie-onderdelen. Onderhoudsuitgaven ten behoeve van de huisvesting van het ministerie van Justitie en de daaronder ressorterende onderdelen worden als geoormerkt budget onder het artikel «Onderhoud en exploitatie (01.09)» verantwoord.

Tevens is een deel van de Justitie-projecten opgenomen in de artikelen «Investeringskosten rijkshuisvesting (01.10)» en «Huren en andere vergoedingen betreffende onroerende goederen (01.08)».

Tabel**Opbouw artikel Justitie/JR in de Ontwerp-begroting (bedragen x f 1 000 000,-)**

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Ontwerp-begroting 1997	452	504	437	244	166	159	1 962
Nader te regelen	0	1	0	1	0	1	3
Totaal beschikbare middelen (art. 01.11)	452	505	437	245	166	160	1 965

Tabel**Opbouw artikel Justitie/JR naar besteding per subcompartment (bedragen x f 1 000 000,-)**

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Directoraat Generaal Rechterlijke Organisatie	216	153	131	100	100	101	801
Delinquentenzorg en Jeugdinrichtingen	206	314	277	129	51	45	1 022
Korps Landelijke Politiediensten	18	27	19	6	5	4	79
Overig Justitie	10	9	8	8	8	8	51
Raden voor de Kinderbescherming	2	2	2	2	2	2	12
Totaal	452	505	437	245	166	160	1 965

3. MEERJARENRAMINGEN 1997–2001

3.1. Algemeen

Het vastgestelde budgettaire kader biedt, ook na toevoeging van de jaarschijf 2001, een zeer beperkte ruimte om in de planperiode nieuwe projecten in uitvoering te nemen. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door het feit dat (huur)verplichtingen doorlopen in het jaar 2001 en verder, en anderzijds door onvermijdelijke veranderingen in projecten die reeds in het OMR 1996–2000 waren opgenomen.

De bestedingsruimte in de periode 1997–2001 is daardoor ca. f 62 mln. Hiervan is een bedrag van ca. f 21 mln. nodig voor onvermijdelijke uitgaven. Deze hebben onder meer betrekking op noodzakelijke voorzieningen in verband met reeds geplande verhuisbewegingen, functionele kosten van het Koninklijk Huis, wegvallen van afstootopbrengsten en tegenvallers in projecten.

De resterende f 41 mln. wordt ingezet voor enkele projecten die zowel uit portefeuille-overwegingen, het belang van de gebruiker, als vanuit overwegingen van monumentenbeleid en stedebouw, van groot belang zijn.

Concreet betreft het de volgende projecten:

- Noordsingel Rotterdam (7,8 mln.)
Dit monument dient te worden gerestaureerd en zal daarna worden ingezet voor de huisvesting van o.a. de Raad van de Kinderbescherming. Het betreft hier een deel van het totaal benodigde budget ad 16,4 mln. gulden.
- Plein 23 e.a. Den Haag (10,0 mln.)
Voor de restauratie van dit pand ten behoeve van de huisvesting van de Tweede Kamer is f 10,0 mln gereserveerd.
- Schedeldoekshaven Den Haag (14,4 mln.)
De uitgaven zijn noodzakelijk voor de verbetering van de beveiliging, de aanpassing van het entreegebied en het bedrijfsrestaurant.
- Godswaerdersingel Roermond (3,8 mln.)
Voor de huisvesting van onderdelen van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is door overboeking geld beschikbaar gekomen. Het nu gereserveerde bedrag is nodig om de totale kosten te kunnen dekken.
- Walterboscomplex Apeldoorn (5 mln.)
Het vertrek van het Kadaster en de toekomstige inhuizing van de Belastingdienst maakt een aantal voorzieningen noodzakelijk.

Daarnaast is in het kader van het veiligheidsbeleid besloten tot uitbreiding van de celcapaciteit en de rechterlijke organisatie (Kamerstukken II, 1995–1996, 24 802, nr. 2: Rechtshandhaving en veiligheid in juiste verhouding).

Hiervoor zijn aanvullende middelen aan de Rgd-begroting toegevoegd.

3.2. Overzicht van projecten per departement

De hierna gepresenteerde overzichten geven de stand van zaken per ultimo maart 1996 weer. Ontwikkelingen die zich daarna hebben voorgedaan zijn niet meer meegenomen. De overzichten geven per ministerie een beeld van:

- de lopende en te starten investeringsprojecten;
- de lopende en te starten huurprojecten;
- de verwachte opbrengst van de afstoot van overtollig onroerend goed die (mede) dient als dekking voor investerings- en huurprojecten.

Lopende investeringsprojecten die groter zijn dan f 1 000 000,– en te starten investeringsprojecten groter dan f 250 000,– zijn apart vermeld. Projecten met een lager investeringsbedrag zijn in een verzamelregel opgenomen.

Lopende projecten met een jaarlijkse huurlast van f 500 000,– of meer en te starten projecten met een jaarlijkse huurlast van f 100 000,– of meer zijn apart vermeld. Projecten met een lagere jaarlijkse huurlast zijn in een verzamelregel opgenomen.

Per project is de volgende informatie vermeld:

- projektnummer
- plaats
- adres
- gebruiker
- omschrijving van de aard van de uit te voeren activiteiten
- projektvolume
- uitfinanciering over de jaren 1996 tot en met 2001.
- Bij de huurprojecten is tevens het onderscheid tussen huren ≤ 10 jaar en > 10 jaar aangegeven.

3.2.1. Huis der Koningin

In de planperiode zijn geen nieuwe investeringen in huisvesting voor het Huis der Koningin voorzien. (Majeure) onderhoudsactiviteiten zijn verantwoord onder het begrotingsartikel «Onderhoud en Exploitatie».

Huren Huis der Koningin (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur < 10jr
Overige				8	3	3	3	3	3	
Totaal				8	3	3	3	3	3	

3.2.2. Hoge Colleges van Staat

Omdat de ruimtebehoefte van de Tweede Kamer is toegenomen en hiervoor binnen de huidige huisvesting geen oplossing meer kan worden gevonden bestaat het voornemen om het categorie I-monument Plein 23 in Den Haag ter beschikking te stellen van de Kamer. Om dit object geschikt te maken voor de huisvesting van de Tweede Kamer is een restauratie benodigd. Hiervoor is binnen de beschikbare middelen voor de eerste tranche f 10,0 mln gereserveerd.

IKR Hoge Colleges van Staat (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II2014	Den Haag	Binnenhof 1	Raad van State	Renovatie Raadszaal	2 160	1 124	0	0	0	0	0
II02KG	Den Haag	Binnenhof 1A-7	Tweede Kamer	Nieuwbouw/Renovatie	36 088	2 663	1 523	0	0	0	0
II9007	Den Haag	Lange Poten / Plein	Tweede Kamer	Winstdervingsvergoeding	14 577	870	890	912	930	0	0
II2002	Den Haag	Lange Voorhout 8	Algemene Rekenkamer	Uitbreiding en renovatie	29 395	17 153	3 991	0	0	0	0
IA4800	Den Haag	Parkstraat 8	Raad van State	Aankoop huurpand	1 073	26	0	0	0	0	0
II4053	Den Haag	Plein 23	Tweede Kamer	Renovatie	10 000	0	2 000	0	0	8 000	0
Overige					179 737	606	0	0	0	0	0
Totaal					273 030	22 442	8 404	912	930	8 000	

Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001

Totaal	500	500
--------	-----	-----

Huren Hoge Colleges van Staat (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC0020	Den Haag	Paleisstraat 9	Raad van State	764	764	764	764	764	764	
HC0060	Den Haag	Parkstraat 20	Algemene Rekenkamer	852	213	0	0	0	0	
HC0080	Den Haag	Stadhoudersplantsoen 2	Nationale Ombudsman	1 073	1 085	1 085	1 085	1 085	1 085	
Overige				364	172	102	101	101	101	
Totaal				3 053	2 234	1 951	1 950	1 950	1 950	

3.2.3. Algemene Zaken

In de planperiode zijn voor het ministerie van Algemene Zaken geen nieuwe huisvestingsactiviteiten voorzien.

IKR Algemene Zaken (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II4055	Den Haag	Binnenhof 20	AZ	Data-infrastructuur	2000	2000	0	0	0	0	0
Overige					499	25	0	0	0	0	0
Totaal					2 499	2 025					

Huren Algemene Zaken (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
Overige				196	200	200	0	0	0	
Totaal				196	200	200				

3.2.4. Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken

In de planperiode zijn voor het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken geen nieuwe huisvestingsactiviteiten voorzien.

IKR Kabinet Ned.-Ant. en Arub. Zaken (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
IA4048	Den Haag	Herengracht 17	Departement	Aankoop	1 352	18	0	0	0	0	0
II4048	Den Haag	Herengracht 17	Departement	Inrichting	1 896	1 774	0	0	0	0	0
Totaal					3 248	1 792					

3.2.5. Buitenlandse Zaken

In de planperiode zijn voor het ministerie van Buitenlandse Zaken geen nieuwe huisvestingsactiviteiten voorzien.

IKR Buitenlandse Zaken (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
BG4199	Den Haag	Pr. W. Alexanderhof 5	Kon.Bibliotheek	Koelinstallatie	777	477	300	0	0	0	0
Overige					3 432	419	200	0	0	0	0
Totaal					4 209	896	500				

Huren Buitenlandse Zaken (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC0063	Den Haag	Bezuidenhoutseweg 161	SNV	570	574	574	574	574	574	
Overige				226	226	226	226	226	226	
Totaal				796	800	800	800	800	800	

3.2.6. Justitie (inclusief JR)

Medio 1995 is de Kamer middels het Tussenbericht 4 geïnformeerd over de voortgang en de verwachte oplevering van de projecten voor de rechterlijke organisatie, thans genoemd de Dienst Rechtspleging (DRP). Met uitzondering van de rechtbank Haarlem zullen medio 1996 alle rechtbanken in gebruik genomen danwel in uitvoering zijn.

Binnen de beschikbare middelen zullen de volgende nieuwe projecten in de planperiode worden gerealiseerd:

Rechtbank Lelystad, definitieve huisvesting

In het OMR 1996–2000 werd reeds een voorziening getroffen voor de tijdelijke nevenvesting. Dit project is middels voorfinanciering door Justitie in uitvoering. Inmiddels is bekend dat het huurcontract voor de huidige tijdelijke huisvesting per 1999 afloopt. De nu gereserveerde middelen in het OMR voorzien in een reeks van projecten, waaronder de realisatie van de definitieve huisvesting.

Rechtbank Rotterdam

De ontwikkeling van de ruimtebehoefte op korte en middellange termijn kent een groei van ca. 120 ftes boven de uitgangspunten voor de ruimtebehoefte van de recent opgeleverde rechtbank. Dit is inclusief de huisvesting van het landelijk bureau OM.

Rechtbank Zwolle

In 1995 bleek het niet mogelijk de aanvankelijk voorziene uitbreiding van de rechtbank te realiseren.

Ook bieden stedenbouwkundige randvoorwaarden onvoldoende mogelijkheden voor een afzonderlijke uitbreiding. Daarnaast liepen de huurcontracten van een aantal tijdelijke huisvestingen af. Om deze redenen is in 1995 besloten een tijdelijke dependance te huren.

Het voorliggende project voorziet de ontwikkeling van de uitbreiding van de huidige rechtbank, waarna de dependance zal worden afgestoten.

Voor het Korps Landelijke Politiediensten wordt de Dienst Levende Have in Wassenaar uitgebreid. Deze organisatie kampt al jaren met problemen op het terrein van de arbeidsomstandigheden. Het voorgenomen project heft de grootste knelpunten op.

De voorbereiding en uitvoering van de projecten voor de Dienst Justitiële Inrichtingen gaat onverminderd voort en ligt op schema.

In het kader van het veiligheidsbeleid wordt een aanvullende uitbreiding van de celcapaciteit gerealiseerd. Deze uitbreiding is als totaalregel in het OMR opgenomen. (Kamerstukken II, 1995–1996, 24 802, nr. 2: Rechts-handhaving en veiligheid in juiste verhouding).

Tevens zijn in dit kader middelen beschikbaar gesteld voor aanvullende huisvesting van de Dienst Rechtspleging.

IKR Justitie (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II4JRW	Alknaar	Pr Bernhardlaan 10	DJI	Renovatie	50	50	0	0	0	0	0
II4026	Almelo	Egbert Gorterstraat 6-8	Belastingdienst/CJD	Herhuisvesting	548	35	160	0	0	0	0
II5JUJ	Amsterdam	Wenckebachweg 4	DJI	Beveiliging	2000	0	2000	0	0	0	0
II40AA	Amsterdam	Wenckebachweg 48+50	DJI	Verbouw	8 174	5 572	0	0	0	0	0
II5HBA	Arnhem	Ir. Molsweg 5	DJI	Verbouw entreegebied	1 055	183	0	0	0	0	0
II4042	Arnhem	Wilhelminastraat 16	DJI	Renovatie	9 300	3 953	1 102	0	0	0	0
II5032	Breda	Sluissingel 20	DGR/Belastingdienst	Herindeling	4 000	0	4 000	0	0	0	0
II1PJG	Den Haag	Juliana van Stolberglaan 2	DGR	Schadeclaim	2 119	233	0	0	0	0	0
II4153	Den Haag	Lange Houtstraat 5	Departement	Herhuisvesting PSA	1 400	1 044	0	0	0	0	0
II1HRG	Den Haag	Lange Voorhout 34-46	Hoge Raad	Restauratie en renovatie	43 082	32	0	0	0	0	0
II4093	Den Haag	Neuhuijskade 40	R.v.d.K.	Herhuisvesting	2 302	2 302	0	0	0	0	0
II6PZH	Den Haag	Pompstationsweg 14	DJI	Uitbreiding en renovatie	6 000	1 000	5 000	0	0	0	0
II3032	Den Haag	Raamweg 47	Europol	Inhuizing	14 470	120	0	0	0	0	0
II3122	Den Haag	nog niet bekend	Registratie-kamer	Inrichting	625	625	0	0	0	0	0
II5BVZ	Dordrecht	Buiten Walevest 11	V&W/compartiment	Inbouwpakket	75	57	0	0	0	0	0
II5022	Groningen	Engelse Kamp 5	DJI	Omtrekbeveiliging	1 350	1 350	0	0	0	0	0
II4PIH	Heerhugowaard	van Noordwijklaan 2	DJI	Verbouw	1 000	1 000	0	0	0	0	0
II6JRB	Hoorn	Hoofd 1	DJI	Verbouw	500	500	0	0	0	0	0
II6JRC	Hoorn	Hoofd 1	DJI	Verbouw	500	500	0	0	0	0	0
II5074	Rotterdam	Noordsingel 113-117	R.v.d.K.	Verbouw	8 000	469	4 728	2 800	0	0	0
II5079	Sittard	Op de Geer 1	DJI	Gijzelingsvoorzieningen	1 150	59	0	0	0	0	0
II5230	Tiel	Nieuwe Telseweg 1	Rijksrecherche	Herhuisvesting	925	855	11	0	0	0	0
II5042	Veenhuizen	Bankenboschweg 2	DJI	Aanpassing	2 600	1 790	810	0	0	0	0
II7NV1	Vught	Lunettenlaan 501	DJI	Nieuwbouw en restauratie	23 820	4	0	0	0	0	0
II3EBV	Vught	Lunettenlaan 501	DJI	Inrichting	3 000	3 000	0	0	0	0	0
II6JRA	Zeist	Utrechtseweg 37	DJI	Verbouwing	650	650	0	0	0	0	0
II2JRN	Zeist	V. Slotlaan 69	DJI	Verbouw	750	750	0	0	0	0	0
Overige					114 380	5 232	- 1 488	0	0	0	0
Totaal					253 825	31 365	16 323	2 800			
Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001											
Totaal					18 827	7 168	6 236	2 500			2 923

JR/IKR Korps Landelijke Politiediensten (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II4023	Arnhem	Planken Wambuis	Nieuwbouw	4 624	3 292	669	0	0	0	0
II4012	Boxtel	Nergena 3	Aanpassen stallen	1 040	499	0	0	0	0	0
II6014	Diverse	Diverse	Herhuisvesting	4 600	400	2 100	2 100	0	0	0
II2091	Dordrecht	Buiten Walevest 16	Nieuwbouw	3 777	1 042	2 540	0	0	0	0
II2PVD	Driebergen	Hoofdstraat 62	Nieuwbouw	27 100	800	11 310	11 845	2 270	875	0
II4PVD	Driebergen	Hoofdstraat 62	Portiersloge	1 047	2	0	0	0	0	0
II5KPD	Driebergen	Hoofdstraat 62	Tijdelijke huisvesting	1 130	295	0	0	0	0	0
IIDF13	Hansweert	nog niet bekend	Nieuwbouw	1 400	400	1 000	0	0	0	0
II5005	Heerenveen	Nijehaske	Nieuwbouw	1996	104	0	0	0	0	0
II5249	Lelystad	Oostvaardersdijk 88	Herhuisvesting	300	300	0	0	0	0	0
II3010	Nijmegen	nog niet bekend	Bijdrage regiopolitie	2000	0	2000	0	0	0	0
II3014	Nunspeet	Waterweg	Nieuwbouw	8 694	3 844	500	0	0	0	0
II1308	Wassenaar	Buurtweg 88a	Uitbreiding huisvesting	1 670	500	1 170	0	0	0	0
II5002	Zoetermeer	Europaweg 45	Aanpassing	1 407	605	103	0	0	0	0
Overige				1 250	466	142	0	0	0	0
Totaal				62 035	12 549	21 534	13 945	2 270	875	
Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001										
Totaal				5 715	4 440	1 275				
JR/IKR Gevangenis en etc. (uitgaven x f 1 000,-)										
Projectcode	Plaats	Adres	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II6JRK	Alkmaar	Pr Bernhardlaan 10	Verbouw	5 000	1 500	3 500	0	0	0	0
II1PIA	Almelo	Bornsestraat	Nieuwbouw	36 929	153	0	0	0	0	0
II6228	Almelo	Bornsestraat 333	Stichtingskosten	600	600	0	0	0	0	0
II3PIF	Almere	Grote Vaartweg	Nieuwbouw	68 305	7 161	350	0	0	0	0
II3PIA	Alphen a/d Rijn	Hoorn	Nieuwbouw	72 924	6 375	350	0	0	0	0
II6JRN	Amsterdam	Emmalaan 7	Aanpassing	400	200	200	0	0	0	0
II6AMA	Amsterdam	Wenckebachweg 48+50	Uitbreiding	12 000	750	11 250	0	0	0	0
II6JRF	Amsterdam	Wenckebachweg 48+50	Herhuisvesting	400	200	200	0	0	0	0
II6DBA	Amsterdam	v.d. Madeweg 5A	Herhuisvesting	2 790	2 790	0	0	0	0	0
II6GHA	Amsterdam Zuidoost	Tafelbergweg 10	Verbouw	3 000	2000	1 000	0	0	0	0

JR/IKR Gevangenenissen etc. (uitgaven x f 1000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II6216	Arnhem	Wilhelminastraat 16	Nieuwbouw	7 000	350	3 350	3 300	0	0	0
II6210	Balkbrug	Ommerweg 67	Uitbreiding	5 000	200	2 250	2 550	0	0	0
II5RIB	Breda	Galdersweg 7	Verbouw	10 187	2 583	7 500	0	0	0	0
II1165	Breda	Kloosterlaan 172	Renovatie	5 606	33	0	0	0	0	0
II4827	Breda	Nassausingel 26	Arbeid en Magazijn	5 926	3 645	0	0	0	0	0
II6064	Den Bosch	Verwerstraat 26	Herhuisvesting	400	200	200	0	0	0	0
II6067	Den Bosch	Verwerstraat 26	Herhuisvesting	400	200	200	0	0	0	0
II1JRK	Den Dolder	Doldersweg 120	Nieuwbouw	3 503	49	0	0	0	0	0
II6JRD	Den Dolder	Doldersweg 120	Uitbreiding	400	400	0	0	0	0	0
II6JRH	Den Dolder	Doldersweg 120	Sportzaal	1 200	200	1 000	0	0	0	0
II1JHG	Den Haag	Pompstationsweg 14	Nieuwbouw	68 152	22 917	32 565	1 010	0	0	0
II3SYG	Den Haag	Pompstationsweg 14	Nieuwbouw	15 526	1 030	0	0	0	0	0
II6OPH	Den Haag	Pompstationsweg 14	Renovatie	2 490	290	400	1 600	200	0	0
II4001	Den Haag	Pompstationsweg 14	Renovatie	1 875	67	0	0	0	0	0
II6OSH	Den Haag	Pompstationsweg 48	Renovatie	8 500	500	2000	6 000	0	0	0
II6UNH	Den Haag	Pompstationsweg 48	Renovatie	5 600	600	5 000	0	0	0	0
II5121	Den Haag	Pompstationsweg 48	Herhuisvesting	1 000	1 000	0	0	0	0	0
IIDFAQ	Diverse	Diverse	Reservering pb 1996 (DJl)	14 160	0	426	2 091	3 875	3 884	3 884
II60NV	Diverse	Diverse	Onvoorzien BB'98	4 200	2000	1 100	1 100	0	0	0
II7REV	Diverse	Diverse	Nota Veiligheidsbeleid	265 945	0	35 596	138 285	85 277	6 787	6 787
II9999	Diverse	Diverse	Reservering	822	537	285	0	0	0	0
II5BVZ	Dordrecht	Buiten Walevest 11	Inbouwpakket	1 078	1 074	4	0	0	0	0
II2PID	Dordrecht	Kerkeplaat	Nieuwbouw	12 539	3 446	0	0	0	0	0
II4013	Gouda	Rysseleweg 1	Inrichting	1 570	34	0	0	0	0	0
II2PIG	Grave	De Muntlaan 1	Systeembouw	23 119	530	0	0	0	0	0
II6TOG	Grave	Muntweg 1	Toilet op cel	4 200	500	3 700	0	0	0	0
II2014	Groningen	Engelse Kamp 5	Nieuwbouw	9 731	1 825	1 000	0	0	0	0
II5003	Groningen	Engelse Kamp 5	Verbouwing	1 900	102	0	0	0	0	0
II5043	Groningen	Engelse Kamp 5	Verbouwing	10 000	2000	8 000	0	0	0	0
II6013	Groningen	Engelse Kamp 5	Aanpassing	2 800	650	2 150	0	0	0	0
II6JRI	Haarlem	Harmensjansweg 4	Aanpassing	500	0	500	0	0	0	0
II3PIH	Heerhugowaard	van Noordwijklaan 2	Nieuwbouw	19 460	4 120	0	0	0	0	0
II4PIH	Heerhugowaard	van Noordwijklaan 2	Verbouw	12 080	4 974	3 808	0	0	0	0
II5PIH	Heerhugowaard	van Noordwijklaan 2	Nieuwbouw	17 000	955	14 750	0	0	0	0

JR/IKR Gevangenenissen etc. (uitgaven x f 1000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
I13SYH	Hoorn	Hoofd 1	Nieuwbouw	22 063	2 394	0	0	0	0	0
I14JRS	Hoorn	Hoofd 1	Verbouw	1 014	8	0	0	0	0	0
I13PIK	Krimpen a/d IJssel	Schaardijk	Nieuwbouw	101 272	9 946	3 000	0	0	0	0
I16003	Leeuwarden	Blokhuisplein 40	Aanloopbudget	7 700	2000	5 700	0	0	0	0
I16014	Leeuwarden	Harlingerstraatweg 3	Aanloopbudget	400	200	200	0	0	0	0
I11PIL	Lelystad	Lanserdreef	Nieuwbouw	5 418	704	0	0	0	0	0
I16065	Maastricht	St. Servaasklooster 41	Herhuisvesting	400	200	200	0	0	0	0
I11PIM	Middelburg	Torentijdweg 1	Nieuwbouw	36 036	335	0	0	0	0	0
I11POM	Middelburg	Torentijdweg 3	Nieuwbouw	2 101	20	0	0	0	0	0
I14PIU	Nieuwegein	Bedrijfsterein Liesbosch NO	Nieuwbouw	72 000	10 000	37 412	15 000	0	0	0
I11RIN	Nijmegen	Berg en Dalseweg	Nieuwbouw	23 208	231	0	0	0	0	0
I14JRB	Overberg	Dwarsweg 14	Nieuwbouw	19 173	11 721	500	0	0	0	0
I10002	Overloon	Stevensbeekseweg 14a	Aanpassing	2 400	1 250	1 150	0	0	0	0
I15029	Overloon	Stevensbeekseweg 14a	Aanpassing	9 000	2 500	6 500	0	0	0	0
I16050	Roermond	Pollardstraat 7 t/m 9	Diverse werkzaamheden	1 000	500	500	0	0	0	0
I16011	Rotterdam	Bergstraat 1	Aanpassing	5 000	500	3 500	1 000	0	0	0
I15RIR	Rotterdam	Kralingseplaslaan 108	Verbouw	4 000	2 144	1 800	0	0	0	0
I14009	Rotterdam	Noordsingel 115	Verbouw	13 564	6	0	0	0	0	0
I16012	Rotterdam	Prof. Jonkersweg 7	Aanpassing	800	150	650	0	0	0	0
I14754	Sittard	Op de Geer 1	Verbouwing en uitbreiding	1 656	11	0	0	0	0	0
I16049	Sittard	Op de Geer 1	Verbouwing en uitbreiding	1 200	840	360	0	0	0	0
I11PIR	Spijkenisse	nog niet bekend	Nieuwbouw	40 206	310	0	0	0	0	0
I15TAH	Ter Apel	Nulweg	Huis van Bewaring	50 000	2 600	25 000	22 400	0	0	0
I16TAH	Ter Apel	Nulweg	Nieuwbouw	5 387	3 408	1 527	365	87	0	0
I16066	Tilburg	Ringbaan Z 500	Diverse werkzaamheden	500	250	250	0	0	0	0
I16071	Tilburg	Ringbaan Z 500	Diverse werkzaamheden	1 000	1 000	0	0	0	0	0
I16JRL	Utrecht	Gansstraat 164	Verbouw	5 000	250	1 500	3 250	0	0	0
I12JRA	Utrecht	Gansstraat 170	Verbouw	4 294	61	0	0	0	0	0
I16TOU	Utrecht	Wolvenplein 27	Verbouw	8 000	600	500	6 900	0	0	0
I13P4V	Veenhuizen	Oude Asserstraat 20	Nieuwbouw	34 964	8 730	0	0	0	0	0
I16TBV	Venray	Stationsweg 46	Nieuwbouw	48 600	1 000	15 000	32 600	0	0	0
I13EBV	Vught	Lunettenlaan 501	Inrichting	2 739	500	0	0	0	0	0
I12JRN	Zeist	V. Slotlaan 69	Verbouw	9 616	2 949	0	0	0	0	0
I13PIZ	Zoetermeer	Rokkeveenseweg	Nieuwbouw	72 530	9 031	0	0	0	0	0

JR/IKR Gevangenenissen etc. (uitgaven x f 1000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II2PI2	Zutphen	Vierakkersestraatweg	Nieuwbouw	21 518	12 977	4 838	0	0	0	0
II6PIZ	Zwolle	H.v.Doornestraat 15	Nieuwbouw	17 000	2 250	14 750	0	0	0	0
II6232	Zwolle	Hanzelaan 310	Herhuisvesting	400	200	200	0	0	0	0
II2PIZ	Zwolle	Iltersmalle	Nieuwbouw	25 551	4 843	0	0	0	0	0
Overige				65 334	- 3 037	6 242	0	0	0	0
Totaal				1 488 251	172 322	273 913	237 451	89 439	10 671	3 884

Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001

Totaal	7 495	4 530	2 210	660	0	0	95
--------	-------	-------	-------	-----	---	---	----

JR/IKR Rechterlijke Organisatie (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II1JRG	Alkmaar	Kruseman Van Ekenweg 10	Nieuwbouw	5 626	4 515	800	0	0	0	0
II4JRT	Amsterdam	Parnassusweg 220	Herindeling	16 080	5 398	5 000	0	0	0	0
II3008	Arnhem	Walburgstraat 2	Renovatie	25 688	1 079	13 608	7 976	0	0	0
II4031	Arnhem	Walburgstraat 2	Telematica voorzieningen	1 136	959	100	0	0	0	0
II4033	Arnhem	Walburgstraat 2	Nieuwbouw	4 000	4 000	0	0	0	0	0
II4046	Arnhem	Walburgstraat 2	Sanering grond	3 500	283	0	0	0	0	0
II5276	Arnhem	Walburgstraat 2	Bedrijfsinstallatie	1 382	600	782	0	0	0	0
II4611	Breda	Fellenoordstraat 62	Nieuwbouw	1 804	1 787	0	0	0	0	0
II4737	Breda	Fellenoordstraat 62	Afkoop BTW	1 044	1 044	0	0	0	0	0
II3RSB	Breda	Suissingel 20	Verbouw	2 525	89	0	0	0	0	0
II5032	Breda	Suissingel 20	Herindeling	1 624	766	759	0	0	0	0
II1RBH	Den Bosch	Leeghwaterlaan	Nieuw- en verbouw	17 162	543	2 287	13 394	689	0	0
II4760	Den Bosch	Zuidwal 58	Herindeling	10 000	25	677	6 312	2 811	0	0
II3033	Den Haag	Juliana van Stolberglaan 2	Verbouw	62 084	20 524	21 264	4 452	0	0	0
II3034	Den Haag	Juliana van Stolberglaan 2	Uitbreiding	8 050	7 576	0	0	0	0	0
II4120	Den Haag	Juliana van Stolberglaan 2	Aanpassing	1 578	1 578	0	0	0	0	0
II4233	Den Haag	Juliana van Stolberglaan 2	Inrichting	3 849	3 849	0	0	0	0	0
II4235	Den Haag	Juliana van Stolberglaan 2	Kunst	465	465	0	0	0	0	0
II5049	Den Haag	Laan van NO Indië 123-127	Tijdelijke huisvesting	1 565	184	0	0	0	0	0
II3JRR	Diverse	Diverse	Inrichting Rechtbanken	58 220	22 069	12 215	7 341	0	0	0

JR/IKR Rechterlijke Organisatie (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
IDF12	Diverse	Diverse	Nazorg Rechtenbanken	3 000	0	0	1 000	1 000	1 000	0
IDF25	Diverse	Diverse	Bedrijfsinstallaties	3 146	0	2 146	1 000	0	0	0
IDFAL	Diverse	Diverse	Voorzieningen fase 2 HRO	769	0	769	0	0	0	0
II7002	Diverse	Diverse	Inbouwpakket	3 500	0	1 000	2 500	0	0	0
II4013	Groningen	Guyotplein 1/2/3	Nieuwbouw	11 017	331	5 708	400	0	0	0
II4JRA	Haarlem	Jansstraat 46	Verbouwing	4 712	90	400	2 859	500	0	0
II7JRE	Haarlem	Jansstraat 81+83	Inrichting	4 324	150	550	1 300	2 324	0	0
II7JRF	Haarlem	Jansstraat 81+83	Kunst en bedrijfsinstall.	1 221	0	200	1 021	0	0	0
IDFAM	Haarlem	Klokhuisplein 1	Tijdelijke huisvesting.	2 485	985	1 500	0	0	0	0
II2017	Leeuwarden	Wilhelminaplein 1	Renovatie en aanpassing	3 986	189	0	0	0	0	0
HI94A2	Leeuwarden	Zaailand 102	Annuiteiten	22 777	1 518	1 518	1 518	1 518	1 518	1 518
II1130	Leeuwarden	Zaailand 102	Nieuwbouw	8 652	558	0	0	0	0	0
II5208	Lelystad	Maerlant 10	Herindeling	1 063	468	110	0	0	0	0
IDFAO	Lelystad	nog niet bekend	Reservering	11 524	0	0	1 524	2 000	1 000	7 000
IA5165	Maastricht	Annadal 1	Aankoop pand	63 474	63 474	0	0	0	0	0
II1164	Maastricht	Annadal 1	Inrichting	2 218	43	0	0	0	0	0
II3074	Maastricht	Annadal 1	Inrichting	1 236	54	0	0	0	0	0
II9246	Middelburg	Kousteensedijk 2	Nieuwbouw	6 846	224	0	0	0	0	0
II6205	Onbekend	Lelystad	Grondaankoop	1 200	1 200	0	0	0	0	0
II1GGR	Roermond	Zwartbroekplein	Nieuwbouw	6 763	1 552	0	0	0	0	0
II3430	Rotterdam	Noordsingel 185	Tijdelijke Herhuisvesting	1 122	2	0	0	0	0	0
II1RBR	Rotterdam	Wilhelminahof	Nieuwbouw	31 651	13 722	3 244	0	0	0	0
II2026	Tiel	Nieuwe Tielseweg 1	Renovatie	8 312	2 818	41	0	0	0	0
II1RBU	Utrecht	Catharijnesingel	Nieuwbouw	21 030	2 650	2 758	3 770	252	0	0
II1SSR	Zutphen	Gravenhof 6	Restauratie en renovatie	1 276	349	50	0	0	0	0
II1019	Zutphen	Martinetsingel 2-4	Nieuwbouw	1 314	15	0	0	0	0	0
II4035	Zutphen	Martinetsingel 2-4	Nieuwbouw	2 903	2 879	0	0	0	0	0
II4036	Zutphen	Martinetsingel 2-4	Verbouw	678	35	643	0	0	0	0
II4039	Zutphen	Martinetsingel 2-4	Grondsanering	1 916	141	0	0	0	0	0
II6237	Zutphen	Martinetsingel 2-4	Nieuwbouw	1 702	61	1 641	0	0	0	0
IIDFAP	Zwolle	Groot Wezenland	Reservering	1 500	0	0	0	0	1 500	0
II2024	Zwolle	Luttenbergstraat 5	Nieuwbouw en herindeling	1 715	190	0	0	0	0	0
II5243	Zwolle	Reisigerweg	Inrichting	2 405	2 048	280	0	0	0	0
II7REV	diverse	diverse	Nota Veiligheidsbeleid	25 600	0	6 000	2 000	3 500	6 800	7 300

JR/IKR Rechterlijke Organisatie (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Overige				19 998	- 10 005	12 806	10	0	0	0
Totaal				514 417	163 074	98 856	58 377	14 594	11 818	15 818
Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001										
Totaal				63 794	32 532	9 497	21 290			475

JR/IKR Overigen (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II2009	Den Haag	Schedeldoekshaven 100	BIZA/Justitie	Herindeling	9 053	23	0	0	0	0	0
II3002	Den Haag	Schedeldoekshaven 100	BIZA/Justitie	Beveiliging	1 515	1 515	0	0	0	0	0
DGI800	Diverse	Diverse	Diverse	Algemene advieskosten	661	106	0	0	0	0	0
II1045	Rijswijk	Van Gijnstraat 28	Gerechtelijk Lab	Inrichting	3 773	4	0	0	0	0	0
II2050	Rijswijk	Volmerlaan 11	Gerechtelijk Lab	Herinrichting	2 454	2	0	0	0	0	0
Overige					5 191	- 154	835	0	0	0	0
Totaal					22 647	1 496	835				
Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001											
Totaal					2 800			2 800			

Huren Justitie (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur >10jr
HC7641	Almelo	Egbert Gorterstraat 6-8	Belastingdienst/CJD	573	605	605	605	605	605	
HC0051	Amsterdam	Pamassusweg 222	DGR	3 303	3 303	3 303	3 303	3 303	3 303	x
HC0050	Amsterdam	Pamassusweg 226	DGR	3 308	3 308	3 308	3 308	3 308	3 308	x
HC7571	Arnhem	Groningensingel 1	DGR	674	674	116	0	0	0	
HC6487	Den Bosch	Beurdsestraat 30	DGR	1 197	1 197	584	0	0	0	
DNB223	Den Haag	Grotiusplaats	IND	300	515	515	515	515	515	
HC0126	Den Haag	Juliana van Stolberglaan 2	DGR	260	625	625	625	625	625	x
HC0153	Den Haag	Kalvermarkt 53	Departement	862	828	828	828	828	828	
HC0019	Den Haag	Laan van NO Indië 123-127	RKG	527	527	0	0	0	0	

Huren Justitie (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur >10jr
HC0152	Den Haag	Lange Houtstraat 5	Departement	1 157	1 089	1 089	1 089	1 089	1 089	1 089
HC0146	Den Haag	Neuhuijskade 40	R.v.d.K.	619	689	689	689	689	689	689
HC9220	Groningen	Trompsingel 1-21a	DGR/OCW	213	216	0	0	0	0	0
HC7020	Rotterdam	Schiekade 34	Departement	904	0	0	0	0	0	0
HC5175	Rotterdam	Wijnhaven 144	R.v.d.K.	744	713	331	0	0	0	0
HC0438	Schiphol-Oost	Thermiekstraat-Gebouw 70	IND/Douane	125	125	125	125	125	125	125
HC0203	Utrecht	Herculesplein 207	DGR	723	723	0	0	0	0	0
Overige				7 121	5 247	3 681	3 149	3 149	3 010	3 010
Totaal				22 610	20 384	15 799	14 236	14 236	14 097	14 097

JR/Huren Korps Landelijke Politiednsth (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC0319	Driebergen Rysenberg	Lookant 1	571	573	204	0	0	0	
HC0061	Zoetermeer	Bredewater 18	0	431	431	431	431	431	
HC0037	Zoetermeer	Europaweg 45	3 017	3 077	3 077	3 077	3 077	3 077	
Overige			1 296	1 198	1 057	930	930	930	
Totaal			4 884	5 279	4 769	4 438	4 438	4 438	

JR/Huren Gevangenis en etc. (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC0159	Den Haag	Raamweg 9	410	821	821	821	821	0	
HC0109	Dordrecht	Kerkeplaat 25	5 561	5 561	5 561	5 561	5 561	5 561	x
HC0080	Gouda	Rysseleweg 1	609	624	624	624	624	624	
HC9503	Groningen	Engelse Kamp 5	3 226	3 226	3 226	3 226	3 226	3 226	x
HC0442	Heerhugowaard	van Noortwyklaan 2	4 192	4 192	4 192	4 192	4 192	4 192	x
HC7662	Lelystad	Larserdreef 1	9 661	9 480	9 480	9 480	9 480	9 480	x
HC7598	Vught	Lunettenlaan 501	530	530	530	530	530	530	x
HC7610	Vught	Lunettenlaan 501	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	x

JR/Huren Gevangenis en etc. (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur> 10jr
HC7612	Vught	Lunettenlaan 501	1 869	1 869	1 869	1 869	1 869	1 869	x
HC7617	Vught	Lunettenlaan 501	0	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	x
HC0108	Zoetermeer	Radonstraat 15	279	394	394	394	394	494	
HC2PI2	Zutphen	Lunettesstraat 3	0	3 972	3 972	3 972	3 972	3 972	x
HC7655	Zwolle	H.v. Doornestraat 15	4 349	4 316	4 316	4 316	4 316	4 316	x
Overige			1 249	1 249	1 249	1 249	1 249	2 849	
Totaal			33 866	40 265	40 265	40 265	40 265	41 144	

JR/Huren Rechterlijke Organisatie (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC1JRG	Alkmaar	Kruseman Van Eltenweg 10	2 740	3 132	3 132	3 132	3 132	3 132	x
HC5001	Almelo	Wierdensestraat	3 271	3 271	3 271	3 271	3 271	3 271	x
HC1JRR	Amsterdam	Parnassusweg 222	2 040	2 040	2 040	2 040	2 040	2 040	x
HC5002	Arnhem	Walburgstraat 2	1 997	4 791	4 791	4 791	4 791	4 791	x
HC9407	Assen	Brinkstraat	2 655	2 655	2 655	2 655	2 655	2 655	x
HC6477	Breda	Fellenoordstraat 62	226	226	226	226	226	226	
HC7595	Breda	Fellenoordstraat 62	177	354	354	354	354	354	x
HC1005	Den Bosch	La Gare	0	0	8 404	11 293	11 293	11 293	x
HC7594	Den Bosch	La Gare	0	977	265	0	0	0	
HC0125	Den Haag	Juliana van Stolberglaan 2	5 337	7 164	7 164	7 164	7 164	7 164	x
HC0019	Den Haag	Laan van NO Indië 123-127	1 329	11	0	0	0	0	
HC0038	Den Haag	Lutherse Burgwal 10	1 200	0	0	0	0	0	
IIDFAN	Diverse	Diverse	0	148	1 369	59	4 104	104	x
IIDDUM	Diverse	Diverse	4 383	-4 383	0	0	0	0	
HC9406	Groningen	Guyotplein 1	0	2 140	4 339	4 339	4 339	4 339	x
HC9220	Groningen	Trompsingel 1-21a	1 086	1 086	0	0	0	0	
HC1JRE	Haarlem	Klokhuisplein 1	0	0	0	3 213	3 213	3 213	x
HC9402	Leeuwarden	Zaailand 102	3 945	3 945	3 945	3 945	3 945	3 945	x
HC7596	Maastricht	Annadal 1	1 238	0	0	0	0	0	x
HC5559	Middelburg	Kousteensedijk 2	2 402	2 402	2 402	2 402	2 402	2 402	x
HC7597	Roermond	Willem II singel 67	2 938	2 938	2 938	2 938	2 938	2 938	x
HC5560	Rotterdam	Wilhelminahof	8 714	13 071	13 071	13 871	13 871	13 871	x

JR/Huren Rechterlijke Organisatie (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC1URB	Utrecht	Catharynesingel 59-61	0	0	5 985	11 970	11 970	11 970	x
HC0203	Utrecht	Herculesplein 207	41	40	30	0	0	0	
HC7629	Zutphen	Gravenhof 6	720	1 085	1 085	1 085	1 085	1 050	
HC5003	Zutphen	Martinsingel 2-4	1 456	2 912	2 912	2 912	2 912	2 912	x
HC5004	Zutphen	Martinsingel 2-4	0	668	890	890	890	890	x
HC7638	Zwolle	Reisigerweg	1 346	1 469	1 469	1 469	1 469	1 469	
Overige			3 311	889	517	247	247	247	
Totaal			52 552	53 031	73 254	84 266	88 311	84 276	

JR/Huren Overigen (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC0409	Amsterdam	Ysbaanpad 2	R.v.d.K.	1 111	1 111	1 111	1 111	1 111	1 111	
HC0100	Den Haag	Schedeldoekshaven 101	Departement	4 037	4 090	4 090	4 090	4 090	4 090	
HC0101	Den Haag	Schedeldoekshaven 131	Departement	3 402	3 447	3 447	3 447	3 447	3 447	
HC0063	Gouda	Kampenringweg 49	LBIO	535	539	539	539	539	539	
HC0429	Utrecht	A v Schendelstraat 700	R.v.d.K.	538	538	538	538	538	538	
Overige				909	592	636	636	636	636	
Totaal				10 532	10 317	10 361	10 361	10 361	10 184	

3.2.7. Binnenlandse Zaken

De privatisering/verzelfstandiging van de Rijksbrandweeracademie, de Rijks Bedrijfsgezondheids- en Bedrijfsveiligheidsdienst, RPD-advies en de Dienst Uitvoering Ontslagregelingen heeft tot gevolg dat een deel van de huisvestingsvoorraad is overgedragen danwel is/wordt afgestoten.

De opbrengst van het af te stoten gedeelte van de voorraad zal worden ingezet om een aantal zeer noodzakelijke voorzieningen in de hoofdzetel van Binnenlandse Zaken (het Schedeldoekshaven-complex) uit te voeren.

IKR Binnenlandse Zaken (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II4117	Den Haag	Pres Kennedylaan15	RBB	Herhuisvesting	1 694	218	0	0	0	0	0
DNB103	Diverse	Diverse	t.b.v. compartiment	t.b.v. compartiment	7 098	0	0	0	0	5 581	1 517
DNB122	Diverse	Diverse	Compartiment	In voorbereiding	1 107	0	1 107	0	0	0	0
II8BZL	Leidschendam	Dr. Reyerstraat 8	Departement	Verbouw	515	77	0	0	0	0	0
II4023	Winschoten	Nassastraat 85	C.A.S.	Uitbreiding	1 300	7	0	0	0	0	0
II4062	Zoetermeer	Louis Braillelaan 60	RBB	Herhuisvesting	3 173	64	0	0	0	0	0
Overige					4 698	18	0	0	0	0	0
Totaal					19 585	384	1 107			5 581	1 517

Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001

Totaal	3 548	319	3 229
---------------	--------------	------------	--------------

Huren Binnenlandse Zaken (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
DN0103	Diverse	Diverse	t.b.v. compartiment	0	0	0	0	0	129	
HI3003	Leidschendam	Dr. van der Starnstraat 1	Departement	4 563	4 563	4 563	4 563	4 563	4 563	x
HC7423	Zoetermeer	Chroomstraat 151	Brandweer	540	540	540	540	540	540	x
HC0045	Zoetermeer	Louis Braillelaan 42	RPD	992	992	992	992	992	992	
HC0092	Zoetermeer	Louis Braillelaan 60	RBB	968	968	968	968	968	968	
Overige				2 326	1 545	1 456	1 456	1 336	1 336	
Totaal				9 389	8 608	8 519	8 519	8 399	8 528	

3.2.8. Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

In het voorjaar van 1996 is de gefaseerde inhuizing van Cultuur in Zoetermeer afgerond. Om plaats te maken voor Cultuur (en de bijbehorende delen van centrale onderdelen van voormalig WVC) zijn de Accountantsdienst van OCenW en de Centrale Financiële Instellingen uitgeplaatst in nabijgelegen huurpanden.

Het Meetinstituut en het SWIDOC worden samen met de bibliotheek van de KNAW gehuisvest in het Rijksverzamel pand aan de Muijskensweg in Amsterdam.

Na de aankoop in 1995 van het al enige jaren als huurpand bij het Rijksmuseum te Amsterdam (RMA) in gebruik zijnde Veiligheidsinstituut is voorjaar 1996 de gerestaureerde en gerenoveerde zuidvleugel (Drucker-vleugel) voor het publiek geopend. OCenW en Rgd zijn samen bezig met het opstellen en uitwerken van een Rijksmuseumplan met als uitgangspunten:

- aansluiting bij de ontwikkeling van het Museumplein;
- verbetering van de museale bedrijfsprocessen;
- recht doen aan het Rijksmuseum als gebouw van Cuypers.

Met de herhuisvesting van het Rijksarchief Zeeland in het Van de Perrehuis te Middelburg en aangrenzend een nieuw te bouwen depot worden de huisvestingsproblemen van het RA Zeeland opgelost. Tevens kan de Provincie Zeeland haar huisvestingsprobleem oplossen door de huidige huisvesting van het RA Zeeland in gebruik te nemen. Tenslotte wordt een voor Rijk, Provincie en gemeente zeer acceptabele invulling gegeven aan het na het vertrek van de rechtbank leegstaande categorie 1 monument: het Van de Perrehuis.

De bouw van het nieuwe Nationaal Natuurhistorisch Museum (NNM) in Leiden is najaar 1995 gestart. Het complex bestaat uit nieuwbouw en het gerenoveerde Pesthuis. De oplevering is voorjaar 1997.

Met de overkapping van de 2e binnenplaats van het Rijksmuseum van Oudheden kan een aantal knelpunten in de bedrijfsvoering worden opgelost. Deze knelpunten betreffen een tekort aan ruimte voor (tijdelijke) exposities, de routing van de bezoekers en enkele publieksvoorzieningen.

IKR Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II3WSD	Amsterdam	Herengracht 380	RIOD	Renovatie	4 908	3 949	400	0	0	0	0
DNB207	Amsterdam	Joan Muijksensweg	t.b.v. compartiment	Verhuizing	4 000	0	4 000	0	0	0	0
II8KNA	Amsterdam	Kloveniersburgwal 27	K.N.A.W.	Restauratie	8 404	37	0	0	0	0	0
II6RMD	Amsterdam	Stadhouderskade 42	Rijksmuseum	Restauratie en renovatie	14 000	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400
II3021	Arnhem	Markt 1	Rijksarchief	Verbouwing	718	0	718	0	0	0	0
II1272	Den Haag	Korte Vijverberg 8	Mauritshuis	Atelier	1 013	51	0	0	0	0	0
II0383	Den Haag	Pr. W. Alexanderhof 5	Kon.Bibliotheek	Herinrichting en entree	5 133	2 500	1 248	0	0	0	0
II6004	Den Haag	nog niet bekend	t.b.v. compartiment	Inrichting CROSS	335	35	300	0	0	0	0
II5297	Enschede	Lasondersingel 129	Rijksmuseum	Verbouwing	1 300	921	340	0	0	0	0
II3251	Leiden	Pesthuislaan 7	Nat. Natuurhis. Museum	Nieuwbouw	19 592	5 463	8 343	0	0	0	0
DNB210	Lelystad	Oostvaardersdijk	N.I.S.A.	Restauratie	7 557	467	6 068	1 022	0	0	0
II4RAM	Maastricht	Pieterstraat, St.	Rijksarchief	Restauratie	32 929	4 653	1 000	0	0	0	0
II5017	Middelburg	St. Pieterstraat 38	Rijksarchief	Nieuwbouw	23 467	952	9 414	12 475	626	0	0
II5WVA	Utrecht	Nieuwegegracht 63	Rijksmuseum	Renovatie	1 545	508	0	0	0	0	0
DN9612	Zoetermeer	Europaweg 4	Departement	Bedrijfsinstallaties	2 500	4	0	0	0	0	0
Overige					15 064	3 558	1 726	0	0	0	0
Totaal					142 465	24 498	34 957	14 897	2 026	1 400	1 400
Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001											
Totaal					8 842	2 647	5 580	615			

Huren Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC0385	De Meern	Park Voorn 4	R.I.K.	679	679	679	679	679	679	
HC9988	Leiden	Pesthuislaan 7	Nat. Natuurhis. Museum	0	6 215	6 215	6 215	6 215	6 215	x
HC0277	Zaist	Broederplein 39-49	RDMZ	1 130	1 130	1 130	1 130	1 130	1 130	
HC0106	Zoetermeer	Bredewater 10	Departement	573	324	0	0	0	0	
Overige				3 274	3 144	3 223	3 337	3 150	3 309	
Totaal				5 656	11 492	11 247	11 361	11 174	11 333	

3.2.9. Financiën

Organisatieontwikkelingen binnen de Belastingdienst beïnvloeden in de komende jaren de huisvestingsvraag.

De huisvestingsaanpassingen houden verband met reeds ingezette ontwikkelingen, zoals:

- de formatieverschuiving van de directie Particulieren en de Douane naar de directie Ondernemingen;
- de integratie van de teams en de administratieve units in het kader van de integrale klantbehandeling;
- uitbreidingen van de automatiseringsvoorzieningen, met name de upgrading van de computerruimten;
- heroverweging van de vestigingen van de Douane met daarbij uitbreidingen op de lokaties aan de buitengrenzen, zoals in Rotterdam (Maasvlakte 2e fase) en op Schiphol;
- gefaseerde uitbreiding van de beveiliging.

Daarnaast doen zich nieuwe organisatie-ontwikkelingen voor. Nu per 1 februari 1996 het Centrum voor Facilitaire Dienstverlening is ingesteld, zal de vorming van de Facilitaire diensten in de regio's gestalte krijgen. Dit houdt in, dat de medewerkers uit de doelgroepdirecties, die ondersteunende functies vervullen, geplaatst zullen worden in de facilitaire organisatie. Dit impliceert op diverse plaatsen herindelingen en herinrichtingen van de huisvesting.

Tevens loopt er een onderzoek naar de Operationele Structuur Particulieren. Voor de huisvesting betekent dit dat op een aantal lokaties van de hoofdvestigingen uitbreidingen zullen moeten worden gerealiseerd. In andere vestigingen zal herinrichting van gebouwen moeten worden doorgevoerd.

Mede door genoemde organisatie-ontwikkelingen, door vervanging van huurgebouwen, die niet meer aan de eisen voldoen en door centrale huisvesting van diensten in het midden van het land (Interne Accountantsdienst Belastingdienst (IAB), Belastingdienst/Centrum voor Personeel en Organisatie (B/CPO) en Belastingdienst/Centrum voor Facilitaire Dienstverlening (B/CFD)) wordt in Utrecht een uitbreiding en vervanging van huisvesting gerealiseerd, waarbij, ook door het opheffen van dislokaties, een aanzienlijke efficiency-verbetering wordt verkregen.

In Zwolle wordt optimalisatie van de huisvesting doorgevoerd door opheffing van enkele dislokaties en vestiging van de eenheid Ondernemingen in het rijkskantorengebouw aldaar.

In 1995 is een huisvestingsanalyse Belastingdienst Apeldoorn uitgevoerd. Naar aanleiding van deze analyse is een masterplan opgesteld. De toekomstige inhuizing van een Belastingdienst in gebouw C van het Walterboscomplex, na vertrek van het Kadaster en upgrading van het gebouw, maakt onderdeel uit van dit masterplan. Hiermee wordt de eerste stap in de concentratie van de Belastingdienst op het Walterboscomplex gerealiseerd.

In het kader van de verbetering van de klantbehandeling blijft de telefonische bereikbaarheid een speerpunt bij de Belastingdienst. Planmatige vervanging van telefooncentrales, die niet meer aan het programma van eisen van deze tijd voldoen, blijft ook in de komende jaren urgent.

IKR Financiën (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II4048	Almelo	Brugstraat 9	CJD/Belastingdienst	Herindeling	1 300	321	0	0	0	0	0
II6242	Almelo	Burg. van Raveslootsingel 2	Belastingdienst	Herindeling	1 600	0	0	1 600	0	0	0
II4026	Almelo	Egbert Gorterstraat 6-8	Belastingdienst/CJD	Herhuisvesting	780	85	141	0	0	0	0
II4IBB	Amstelveen	Prof E M Meyerslaan 10	Belastingdienst	Verbouw	4 539	233	0	0	0	0	0
II3BLH	Amsterdam	Kingsfordweg 1	Belastingdienst	Nieuwbouw	20 069	183	75	0	0	0	0
II4BLH	Amsterdam	Kingsfordweg 1	Belastingdienst	Nieuwbouw	2 716	71	0	0	0	0	0
II3900	Amsterdam	Kingsfordweg 1	Belastingdienst	Laboratorium	7 645	16	0	0	0	0	0
II2DOD	Amsterdam	Leeuwendalersweg 21	Douane	Inrichting	1 623	153	30	0	0	0	0
II4FID	Amsterdam	Zuiderzeeweg 8	Domeinen	Renovatie	1 773	4	0	0	0	0	0
II5DMA	Amsterdam	Zuiderzeeweg 8	Domeinen	Renovatie	1 602	46	40	0	0	0	0
II5212	Apeldoorn	J.v.d.Vondellaan 28	Belastingdienst	Herindeling	1 579	348	0	0	0	0	0
II6223	Apeldoorn	JF Kennedylaan 2	Belastingdienst	Integratie	975	930	45	0	0	0	0
II5217	Apeldoorn	Oude Apeldoornseweg 45	Belastingdienst	Uitbreiding	2 018	239	0	0	0	0	0
II6201	Apeldoorn	Oude Apeldoornseweg 45	Belastingdienst	Uitbreiding	2 200	1 350	850	0	0	0	0
II6227	Apeldoorn	Oude Apeldoornseweg 45	Belastingdienst	Uitbreiding	315	250	65	0	0	0	0
II5224	Apeldoorn	President Kennedylaan	Belastingdienst	Verbouwing	1 254	60	0	0	0	0	0
II5245	Apeldoorn	Waltersingel 1	Belastingdienst	Herindeling	5 000	0	0	0	0	0	5 000
II4041	Bleiswijk	Overbuurtseweg 13	Domeinen	Uitbreiding en aanpassing	16 389	12 353	3 599	0	0	0	0
II4838	Breda	Meerten Verhoffstraat 24	Belastingdienst	Inrichting	1 218	11	0	0	0	0	0
II4826	Den Bosch	Koikersweg 1c	Belastingdienst	Herindeling	1 010	22	0	0	0	0	0
II3029	Den Haag	Casuariestr. 32	Departement	Renovatie keuken	3 336	6	0	0	0	0	0
II4085	Den Haag	Stationsplein 1	Belastingdienst	Herind./uitbr. comp.ruimte	2 914	74	0	0	0	0	0
II3005	Den Haag	Stationsplein 75	Belastingdienst	Renovatie	6 850	585	0	0	0	0	0
DNB189	Diverse	Diverse	Douane/Belastingdienst	Douane-programma	24 724	16 408	7 678	400	0	238	0
DN3AAD	Diverse	Diverse	Compartment	Advieskosten	32	32	0	0	0	0	0
DN3344	Diverse	Diverse	Compartment	In voorbereiding	1 417	1 417	0	0	0	0	0
II5023	Eindhoven	Luchthavenweg 13	Douane	Inrichting	415	415	0	0	0	0	0
II4011	Emmen	De Weiert 51	Belastingdienst	Verbouwing	1 334	26	0	0	0	0	0
II5012	Emmen	De Weiert 51	Belastingdienst	Verbouw	3 212	2 323	100	0	0	0	0
II3059	Enschede	Hengelsestraat 75	Belastingdienst	Nieuwbouw	18 832	11 196	1 012	304	0	0	0
II4017	Groningen	H. de Grootkade 11	Belastingdienst	Klimaatvoorzieningen	1 528	97	0	0	0	0	0
II5010	Groningen	H. de Grootkade 11	Belastingdienst	Team unit integratie	2 925	1 563	60	0	0	0	0
II5BLG	Haarlem	Surinameweg 2	Belastingdienst	Team/unit integratie	4 143	2 807	500	0	0	0	0

IKR Financiën (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II3013	Heerlen	Sittarderweg 2	Belastingdienst	Inrichting	6 475	5 416	892	0	0	0	0
IIA5259	Helmond	Stationsplein 9	Belastingdienst	Aankoop pand	15 081	15 081	0	0	0	0	0
II4729	Helmond	Stationsplein 9	Belastingdienst	Herindeling	1 555	54	0	0	0	0	0
II4BLK	Hoorn Nh	Nieuwe Steen 4	Belastingdienst	Aanpassing	1 918	358	0	0	0	0	0
II5051	Leiden	Stationsplein 7	Belastingdienst	Herindeling	1 605	899	0	0	0	0	0
II2022	Lelystad	Maerlant 1-9	Belastingdienst	Herindeling	528	10	0	0	0	0	0
II4811	Maastricht	Terra Nigrastraat 10	Belastingdienst	Aanpassingen	1 858	185	0	0	0	0	0
II2593	Middelburg	Kousteensedijk 5	Belastingdienst	Inrichting	1 947	15	74	0	0	0	0
II4010	Nijmegen	Stieltiestraat 2	Belastingdienst	Nieuwbouw en herinricht.	13 412	1 194	215	0	0	0	0
II3030	Rijswijk	Diepenhorstlaan 20-30	RKG	Herinrichting Douane	750	75	0	0	0	0	0
II0031	Rijswijk	Steenvoordelaan 370	Belastingdienst	Herindeling	2 133	6	0	0	0	0	0
II5077	Rijswijk	Steenvoordelaan 370	Belastingdienst	Masterplan 2e fase	7 060	4 261	0	0	0	0	0
II3015	Roermond	Kapellerpoort 1	Belastingdienst	Inrichting	4 975	299	0	0	0	0	0
II3056	Roosendaal	Kadeplein 3	Belastingdienst	Herindeling	1 500	750	750	0	0	0	0
II3014	Roosendaal	Laan van Brabant	Belastingdienst	Inrichting	5 575	4 410	1 089	0	0	0	0
II4032	Rotterdam	Oliphantweg 30	Douane	Herindeling	1 800	40	0	0	0	0	0
II5061	Rotterdam	Reeweg 16	Douane	Nieuwbouw	23 200	5 042	14 097	2000	0	0	0
II5013	Rotterdam	Westzeedijk 387	Douane	Aanpassing	4 000	1 150	2 850	0	0	0	0
II1CBR	Rotterdam	Wilhelminahof	Belastingdienst	Nieuwbouw	40 2 94	20 745	3 603	0	0	0	0
II4012	Terneuzen	Rosegracht 1, 1a	Belastingdienst	Herindeling	1 307	23	0	0	0	0	0
II5010	Terneuzen	Rosegracht 1, 1a	Belastingdienst	Aanpassing	2 775	1 743	0	0	0	0	0
II4IBC	Utrecht	Gerbrandystraat 20	Belastingdienst	Aanpassing	2 350	149	0	0	0	0	0
II4226	Utrecht	Herculesplein 265	Belastingdienst	Overwinteringsmodel	1 386	9	0	0	0	0	0
II4765	Venlo	Hogeweg 85	Belastingdienst	Klimaatinstallatie	2 043	3	0	0	0	0	0
II3BLF	Zaandam	Bossingschaaf 20	Belastingdienst	Nieuwbouw	5 117	30	0	0	0	0	0
II5BLE	Zaandam	Bossingschaaf 20	Belastingdienst	Team/unit integratie	1 107	62	0	0	0	0	0
II5268	Zwolle	Hanzelaan 310	RKG/Belastingdienst	Huisvesting	2 443	1 773	653	0	0	0	0
II4017	Zwolle	Zamenhofsingel 27	Belastingdienst	Binnenklimaat-aanpassingen	2 039	129	0	0	0	0	0
II5278	Zwolle	Zamenhofsingel 27	Belastingdienst	Herindeling	3 588	2 462	992	0	0	0	0
Overige					38 345	11 606	80	0	0	0	0
Totaal					345 433	131 603	39 490	4 304	238	5 000	
Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001											

IKR Financiën (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Totaal					33 048	12 488	20 172				388

Huren Financien (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC7623	Almelo	Brugstraat 9		CJD/Belastingdienst	621	621	621	621	621	621	
HC7641	Almelo	Egbert Gorterstraat 6-8		Belastingdienst/CJD	32	0	0	0	0	0	
HC0325	Amersfoort	Inputplein 1		Belastingdienst	2 327	2 327	2 327	2 327	2 327	2 327	
HC0448	Amstelveen	Prof E M Meyerslaan 10		Belastingdienst	1 782	1 782	1 782	1 782	1 782	1 782	
HC0412	Amsterdam	Kabelweg 88		Douane	709	709	709	709	709	709	
HC0394	Amsterdam	Kingsfordweg 1		Belastingdienst	14 892	14 892	14 892	14 892	14 892	14 892	x
HC0009	Amsterdam	Leeuwendalersweg 21		Douane	908	918	918	918	918	918	
HC0377	Amsterdam	Orlyplein 32		Agentschap	523	523	523	523	523	523	
HC7565	Apeldoorn	Handelstraat 2		Belastingdienst	2 140	2 140	2 140	2 140	2 140	2 140	
HC7647	Apeldoorn	J.v.d. Vondellaan 28		Belastingdienst	2 798	2 798	2 798	2 798	2 798	2 798	x
HC7683	Apeldoorn	Oude Apeldoornseweg 45		Belastingdienst	2 169	2 380	2 380	2 380	2 380	602	
HC7236	Apeldoorn	Pr. Willem Alexanderlaan		Belastingdienst.	546	546	546	546	546	546	
HC7659	Apeldoorn	Vosselmanstraat 230		Belastingdienst	563	563	563	563	47	0	
HC6477	Breda	Fellenoordstraat 62		DGR/Belastingdienst	1 263	1 264	1 264	1 264	1 264	1 264	
HC7575	Den Bosch	Kooikersweg 1		Belastingdienst	983	1 010	1 010	1 010	1 010	1 010	
HC7523	Den Bosch	Kooikersweg 1c		Belastingdienst	1 406	1 406	1 406	1 406	1 406	1 406	
HC0041	Den Haag	Stationsplein 1		Belastingdienst	953	972	972	972	972	972	
HC0089	Den Haag	Stationsplein 75		Belastingdienst	3 343	3 343	3 343	3 343	3 343	3 343	
HC4002	Den Helder	Het Nieuwe Diep 28		RKG/Belastingdienst	220	220	220	220	220	220	
DN0106	Diverse	Diverse		t.b.v. compartiment	136	323	402	734	181	363	
DNB217	Diverse	Diverse		t.b.v. compartiment	2 226	1 676	1 737	1 601	1 543	1 559	
HC0013	Dordrecht	v Godewyckstraat 3f		Belastingdienst	724	724	724	724	724	724	
HC7278	Emmen	De Weiart 56		Belastingdienst	753	753	753	753	753	753	
HC0014	Goes	Stationsplein 21		Belastingdienst	1 646	1 646	1 646	1 646	1 646	1 646	
HC0010	Gouda	Hanzeweg 5		Belastingdienst	1 488	1 508	1 508	1 508	1 508	1 508	
HC9112	Heerenveen	Stationsplein 4		Belastingdienst	855	855	855	855	855	855	
HC7551	Heerlen	Schakelweg 5		Belastingdienst	1 494	1 493	1 493	1 493	1 493	1 493	
HC7586	Heerlen	Sittarderweg 2		Belastingdienst	1 342	2 681	2 681	2 681	2 681	2 681	

Huren Financien (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC7550	Hengelo	Spoorstraat 100	Belastingdienst	671	671	671	671	671	671	
HC0321	Hilversum	Stationsplein 12	Belastingdienst	2 272	2 272	2 272	2 272	2 272	2 272	
HC0361	Hoofddorp	Saturnusstraat 35	Belastingdienst	1 035	1 035	1 035	1 035	1 035	1 035	
HC9401	Hoogeveen	Dr.A Philipsstraat 52	Domeinen	740	740	740	740	740	740	
HC7666	Lelystad	Zuidewagenplein 1	Domeinen	136	136	136	136	136	136	
HC0076	Middelburg	Kousteensedijk 5	Belastingdienst	519	522	522	522	522	522	
HC6446	Rijen	Nijverheidslaan 2a	Domeinen	707	708	708	708	708	708	
HC7590	Roermond	Kapellerpoort 1	Belastingdienst	2 211	2 211	2 211	2 211	2 211	2 211	
HC7431	Roosendaal	Kadeplein 3	Belastingdienst	1 338	0	0	0	0	0	
HC7591	Roosendaal	Laan van Brabant	Belastingdienst	1 235	2 469	2 469	2 469	2 469	2 469	
HC0001	Rotterdam	Houtlaan 21	Douane	506	0	0	0	0	0	
HC5561	Rotterdam	Wilhelminahof	Belastingdienst	11 663	17 495	17 495	17 495	17 495	17 495	x
HC0453	Schiphol-Centrum	Stationsgebouw K0648	Douane	1 169	1 169	1 169	1 169	1 169	1 169	
HC0077	Schiphol-Oost	Thermiekstraat-Gebouw 70	IND/Douane	800	800	800	800	800	800	
HC7571	Tilburg	Jan van Asselbergweg 1	Douane/Belastingdienst	532	532	532	532	532	532	
HC7530	Tilburg	Prof. Cobbenhagelaan 9	Belastingdienst	1 763	1 776	1 776	1 776	1 776	1 776	
HC0316	Utrecht	Giessenplein 59	Belastingdienst	1 108	1 108	1 108	1 108	1 108	1 108	
HC0375	Utrecht	Herculesplein 265	Belastingdienst	1 646	1 646	0	0	0	0	
HC4004	Utrecht	nog niet bekend	Belastingdienst	0	0	1 825	1 825	1 825	1 825	
HC0388	Zaandam	Bossingschaaf 20	Belastingdienst	1 756	1 756	1 756	1 756	1 756	1 756	
Overige				18 354	16 052	15 291	14 822	14 655	14 589	
Totaal				98 983	103 171	102 729	102 456	101 162	99 469	

3.2.10. Defensie

Met het ministerie van Defensie is de afspraak gemaakt dat de objecten met betrekking tot de hoofdzetel van Defensie (het complex Plein/Kalvermarkt te Den Haag), het Koninklijk Leger- en Wapenmuseum in Delft en het tehuis voor oud-militairen Bronbeek in Arnhem als rijkshuisvesting worden beschouwd. De Rijksgebouwendienst wordt daarmee verantwoordelijk voor het beheer daarvan. In overleg met Defensie wordt bezien welke beheer- en onderhoudsactiviteiten in de drie genoemde panden nodig en financieel mogelijk zijn. De dekking wordt middels begrotings-overboeking geregeld.

Alle overige objecten worden hierdoor defensie-objecten. Voor het beheer daarvan zijn de onderscheiden krijgsmachtonderdelen verantwoordelijk.

3.2.11. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

De gezamenlijke huisvesting van de VROM-inspecties zal verder vorm krijgen. Bij deze herhuisvesting wordt de nieuwe organisatiestructuur van de Milieuinspecties ingepast.

De secretariaten van de Huurcommissies worden in diverse plaatsen eveneens geherhuisvest. Daar waar mogelijk vindt huisvesting plaats op dezelfde locatie als de andere VROM-onderdelen.

Inmiddels heeft een omvangrijke herhuisvesting bij de centrale onderdelen van VROM in Den Haag plaatsgevonden. Hierdoor was het mogelijk de locatie Willem Witsenplein te Den Haag te verlaten. De diverse onderdelen zijn nu geconcentreerd gehuisvest in de panden Rijnstraat en Koningin Julianaplein.

IKR V.R.O.M. (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II5090	Den Haag	Bezuidenhoutseweg 62	Bur. Adv. Raad v. State	Herhuisvesting	850	841	0	0	0	0	0
II6137	Den Haag	Kon. Julianaplein 4-7	Rgd	Klimaatverbetering	260	260	0	0	0	0	0
II6VMG	Den Haag	Rijnstraat 8	Departement	Nieuwbouw	22 011	5 120	0	0	0	0	0
II3013	Den Haag	Van Alkemadeaan 83-87	Geen	Sloop barakkencomplex	1 429	20	0	0	0	0	0
II6136	Den Haag	Grotiusplaats	Rgd	Herhuisvesting DGEO	1 005	765	240	0	0	0	0
DN0116	Diverse	Diverse	Compartment	t.b.v. VROM-inspecties	1 975	858	0	0	0	628	489
II3VRB	Haarlem	Kennemerplein	Inspecties	Inrichting	6 800	368	6 288	0	0	0	0
II5VRA	Haarlem	Kennemerplein	Inspecties	Inrichting	252	0	252	0	0	0	0
II6VRC	Utrecht	Maliebaan 18	Inspecties	Herhuisvesting	510	510	0	0	0	0	0
II6233	Zwolle	Hanzelaan 310	RKG/Belastingdienst	Herhuisvesting	356	309	47	0	0	0	0
Overige					2 982	292	0	0	0	0	0
Totaal					38 430	9 343	6 827			628	489

Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001

Totaal	25 052	1 261	19 030	4 761
--------	--------	-------	--------	-------

Huren V.R.O.M. (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC7622	Arnhem	Stationsplein-West 30	Rgd	868	871	871	871	871	871	
HC0117	Den Haag	Kon. Julianaplein 4-7	Departement	2 188	2 232	2 232	2 232	2 232	2 232	
HI3004	Den Haag	Rijnstraat 8	Departement	24 712	24 712	24 712	24 712	24 712	24 712	X
HC0031	Den Haag	Schenkkade 50	Rgd	683	697	697	697	697	697	
HC7565	Eindhoven	Schimmelt 24-26-28-30	Departement	590	590	590	590	590	590	
HC7604	Eindhoven	Schimmelt 24-26-28-30	Departement	153	153	153	153	153	153	
HC6261	Groningen	Eendrachtskade ZZ 10	Rgd	506	369	0	0	0	0	
HC0413	Haarlem	Kennemerplein	Inspecties	0	1 198	1 307	1 307	1 307	1 307	
HC0253	Haarlem	Stationsplein 80	Rgd	707	707	707	0	0	0	
HC0093	Rijswijk	Huis te Landelaan 492	Departement	967	984	984	984	984	984	
HC7478	Schiedam	Overschieeseweg 306	Rgd	495	503	503	503	503	503	
Overige				2 756	2 483	2 115	2 108	2 038	1 968	
Totaal				34 625	35 499	34 871	34 157	34 087	34 017	

3.2.12. Verkeer en Waterstaat

De Rijksdienst voor het Wegverkeer wordt medio 1996 extern verzelfstandigd. De directie Operationele Zaken van de Hoofddirectie Telecommunicatie en Post is per 1 januari 1996 een agentschap. Bij de Rijksverkeersinspectie zal een reorganisatie plaatsvinden waarbij de huisvesting gecentraliseerd zal worden.

Om de mobiliteit terug te dringen en de effectiviteit van de organisatie verder te bevorderen, is gestart met telewerken. Als gevolg hiervan wordt in enkele opzichten de huisvesting aangepast.

IKR Verkeer en Waterstaat (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II4100	Arnhem	Gildemeesterplein 1	RWS	Herhuisvesting	9 385	157	0	0	0	0	0
II4027	Arnhem	Malburgseveerweg 2	RDW	Uitbreiding	1 239	88	0	0	0	0	0
II3006	Arnhem	Pels Rijkenstraat 1	RKG	Renovatie	327	327	0	0	0	0	0
II4101	Arnhem	Rodenburgstraat 25	RWS	Herhuisvesting	3 136	127	0	0	0	0	0
II2KNA	De Bilt	Wilhelminalaan 10	KNMI	Nieuwbouw	55 001	15 175	17 383	16 682	0	0	0
II3063	Delft	Derde Werelddreef	Meetskundige Dienst	Nieuwbouw	55 840	833	2 131	17 735	16 746	11 722	0
II4802	Delft	Kleveringweg 5	Meetskundige Dienst	Tijdelijke huisvesting	3 824	148	15	0	0	0	0
II3087	Den Haag	Johan de Wittlaan	RWS/DGSM	Herhuisvesting	2 825	71	0	0	0	0	0
II6142	Den Haag	Koningskade 4	Departement	Herhuisvesting	19 000	0	0	19 000	0	0	0
II3120	Den Haag	Plesmanweg 1-6	Departement	Renovatie Koepel	2 043	14	0	0	0	0	0
II5IPV	Diverse	Diverse	RDW	Verlenging insp.puttten	5 645	4 142	1 049	0	0	0	0
DNB152	Diverse	Diverse	Compartment	In voorbereiding	1 878	1 001	877	0	0	0	0
II3058	Goes	Evertsenstraat 98	RWS	Herhuisvesting	3 657	54	0	0	0	0	0
II4025	Grouw	Oedsmawei	RWS	Aanpassing	3 475	1 389	17	0	0	0	0
II6207	Lelystad	Maerlant 4-16	RIZA	Herindeling	16 000	0	6 000	10 000	0	0	0
II4045	Lelystad	Talingweg 76	RDW	Uitbreiding testcentrum	1 608	1 453	0	0	0	0	0
II2003	Rotterdam	's-Gravenweg 665-669	RWS/DGSM	Herhuisvesting	3 153	31	0	0	0	0	0
II4081	Rotterdam	Boompjes 200	RWS	Aanpassing	1 552	625	63	0	0	0	0
II4100	Rotterdam	Boompjes 60-68	AVV	Aanpassing	4 732	477	9	0	0	0	0
II5018	Rotterdam	Sluisjesdijk 155	Meetskund. Dnst./RWS	Herhuisvesting	1 055	971	35	0	0	0	0
II3060	Tilburg	Prof. Cobbenhagelaan 225	LBL	Herindeling	2 700	44	0	0	0	0	0
II3637	Zoetermeer	Gorterhove H 4	RWS	Inrichting	4 543	3	0	0	0	0	0
II4043	Zwolle	Ossenkamp 2	RDW	Uitbreiding en renovatie	1 160	122	0	0	0	0	0
Overige					11 157	1 414	224	0	0	0	0
Totaal					214 935	28 666	27 803	63 417	16 746	11 722	
Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001											
Totaal					50 930	10 570	22 760	7 250	10 350		

Huren Verkeer en Waterstaat (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC0133	Den Haag	Johan de Wittlaan	RWS/DGSM	5 056	5 056	5 056	5 056	5 056	5 056	
HC0016	Den Haag	Koninginnegracht 20-21	RVI	710	724	724	724	724	724	
HC0132	Den Haag	Kortenaerkade 1	RIKZ	3 455	3 523	3 523	2 696	2 696	2 696	
HI3005	Den Haag	Plesmanweg 1-6	Departement	2 574	2 574	2 574	2 574	2 574	2 574	x
HC0407	Diemen	Dalsteindreef 2	RVI	226	226	226	226	226	226	
DN0111	Diverse	Diverse	t.b.v. compartiment	847	873	892	473	0	40	
HC0326	Haarlem	Toekanweg 7	RKG	547	549	549	549	189	9	
HC7578	Heerlen	Akerstraat 27	AVV	753	753	753	753	753	753	
HC0138	Hoofddorp	Saturnusstraat 71	RLD	1 074	1 074	1 074	1 074	1 074	1 074	
HC6865	Leeuwarden	Zuidersingel 3	RWS	1 945	1 945	1 945	1 945	1 945	1 945	
HC6882	Middelburg	De Geere Koestraat 30	RWS	995	995	995	995	995	995	x
HC0299	Nieuwegein	Zoomstede 15	RWS	1 458	1 458	1 458	1 458	1 342	1 342	
HC0088	Rijswijk	Bordewijkstraat 4	DGSM	1 526	1 583	1 627	677	0	0	
HC0035	Rijswijk	Koopmansstraat 1	DNZ	1 420	1 448	1 448	1 448	1 448	1 448	
HC0035	Rotterdam	's-Gravenweg 665-669	RWS/DGSM	966	978	978	978	978	978	
HC6835	Rotterdam	Boompjes 200	RWS	4 804	4 936	4 936	4 936	4 936	4 936	
DNB173	Rotterdam	Boompjes 60-68	AVV	390	390	390	390	390	390	
DNB213	Rotterdam	Boompjes 60-68	AVV	382	458	458	458	458	458	
HC0012	Zoetermeer	Europaweg 205	RDW	1 739	1 739	1 739	1 739	1 739	1 598	
Overige				4 277	3 611	2 915	2 607	2 421	2 280	
Totaal				35 144	34 893	34 260	31 756	29 944	29 522	

3.2.13. Economische Zaken

De herhuisvesting van de centrale onderdelen van het ministerie te Den Haag naar één centrale locatie moet deels nog worden gerealiseerd.

De reorganisatie van de Economische Controle Dienst (ECD) heeft een omvangrijke herhuisvesting tot gevolg. Het grootste deel van de dienst zal in Utrecht worden gehuisvest.

De huisvesting van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) te Heerlen wordt kwalitatief sterk verbeterd terwijl in dezelfde locatie tevens de Rijks Geologische Dienst (RGeoD) zal worden gehuisvest.

IKR Economische Zaken (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II4017	Den Haag	Bezuidenhoutseweg 179	EVD	Herhuisvesting	3 632	3 334	40	0	0	0	0
II0004	Den Haag	Bezuidenhoutseweg 4-6	Departement	Herhuisvesting	6 773	831	0	0	0	0	0
II1046	Den Haag	Diverse	Compartment	Herhuisvesting	13 585	5	0	0	0	0	0
II3128	Den Haag	Diverse	t.b.v. compartiment	Concentratie	895	895	0	0	0	0	0
DN0061	Diverse	Diverse	Compartment	t.b.v. compartiment	1 650	1 416	0	234	0	0	0
IA5GDA	Haarlem	Richard Holkade 10	RGeoD	Aankoop pand	42 985	12	0	0	0	0	0
II4632	Heerlen	Kloosterweg 1	RGeoD	Inrichting	8 011	6 484	650	0	0	0	0
Overige					45 808	449	98	0	0	0	0
Totaal					123 339	13 426	788	234			

Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001

Totaal	2 820	1 820	1 000
--------	-------	-------	-------

Huren Economische Zaken (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC0141	Den Haag	Bezuidenhoutseweg 179	EVD	1 440	1 459	1 459	1 459	1 459	1 459	
HC0049	Den Haag	Bezuidenhoutseweg 2	Departement	659	669	669	669	669	669	
HC0076	Den Haag	Bezuidenhoutseweg 20	Departement	2 992	2 992	2 992	2 992	2 992	2 992	
HC0038	Den Haag	Lutherse Burgwal 10	RKG	467	0	0	0	0	0	
HC0045	Den Haag	Prinses Beatrixlaan 7	Departement	1 258	1 283	1 283	1 283	1 283	1 283	
HC0114	Den Haag	Van Stolkweg 14	Centraal Planbureau	892	892	892	892	892	892	
HC0135	Den Haag	Diverse	t.b.v. compartiment	165	194	194	194	194	194	
HC7042	Heerlen	Voskuilenweg 131	RGeoD	869	0	0	0	0	0	
HC0001	Rijswijk	Patentlaan 2	Octrooiraad	1 522	1 552	1 552	1 552	1 552	1 552	
HC7569	Zwolle	Dr. van Deenweg	Senter	1 161	1 161	1 161	1 161	1 161	1 161	
HC7649	Zwolle	Dr. van Deenweg 130	RGeoD	382	353	353	353	353	353	
Overige				1 167	1 210	1 210	1 284	1 314	1 314	
Totaal				12 974	11 765	11 765	11 839	11 869	11 869	

Binnen het ministerie worden tal van interne en externe verzelfstandigingen doorgevoerd die in een aantal situaties leiden tot wijzigingen in de huisvestingsbehoefte.

- De nieuw gevormde Regionale Beleidsdirekties (RBD) en regiokantoren voor de Landelijke Service bij Regelingen (LASER) zijn middels het lopende huisvestingsprogramma RBD/UR allemaal voorzien van nieuwe huisvesting. Of definitief (Diemen-Zuid, Dordrecht, Eindhoven, alsmede de Departementale Archief Bewaarplaats te Rijswijk), of tijdelijk in afwachting van de realisatie van de definitieve huisvestingsoplossing (Groningen, Deventer, Roermond).
- Binnen het begrotingscompartiment is, ten gevolge van afstoot en huurbeëindiging, een beperkt volume beschikbaar. In nader overleg met LNV zal dit ingezet worden voor het oplossen van een aantal kleinere huisvestingsproblemen bij diverse Diensten/Directies. Besloten is reeds om een deel te bestemmen voor een gecombineerde huisvesting van Grondkamer, en Kamer voor de Binnenvisserij te Den Haag.
- Naar verwachting zal de Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees (RVV) omgevormd worden tot een agentschap. Gestart is met een onderzoek naar de ontwikkelingen in de huisvestingsbehoefte van deze dienst.
- De dienst Landinrichting en Beheer Landbouwgronden (LBL) gaat reorganiseren en, beoogd, extern verzelfstandigen. De huisvestingsconsequenties van de reorganisatie zijn globaal in beeld gebracht. Na vaststelling hiervan kunnen projecten worden gedefinieerd en nader worden uitgewerkt.
- Staatsbosbeheer (SBB) zal extern worden verzelfstandigd. Met SBB zullen nadere afspraken gemaakt worden over de ontvlechting van de nog bij SBB in gebruik zijnde rijkshuisvesting.
- Het hoofdkantoor van het agentschap Planteziektenkundige Dienst (PD) te Wageningen zal grondig worden gerenoveerd. Gelet op de hoge prioriteit én het niet beschikbaar hebben van middelen hiertoe binnen de Rgd-begroting, zullen nadere afspraken gemaakt worden over de wijze waarop dit door LNV/PD zelf zal worden gefinancierd.

IKR Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II5273	Apeldoorn	nog niet bekend	RBD/UR	Uitplaatsing	4 547	700	1 000	2 847	0	0	0
II5240	Deventer	Pikeursbaan 11	RBD/UR	Herhuisvesting	6 031	380	4 586	865	200	0	0
II5LNA	Diemen	Dalsteindreef 1-9	RBD/UR	Inrichting	3 128	354	0	0	0	0	0
DNB127	Diverse	Diverse	Compartment	In voorbereiding	2 330	2 330	0	0	0	0	0
II5007	Dordrecht	Burg. de Raadsingel	RBD/UR	Inrichting	3 274	365	0	0	0	0	0
II9321	Goes	De Fruitlaan	AOC	Nieuwbouw	7 037	78	0	0	0	0	0
II6212	Olst	Industrieweg 10	RVV	Renovatie	1 072	847	225	0	0	0	0
II5014	Roermond	Godsweetersingel 10	I-SZW	Inrichting	1 729	1 729	0	0	0	0	0
IA5256	Roermond	Slachthuisstraat 71	RBD/UR	aankoop pand	7 586	7 586	0	0	0	0	0
II5015	Roermond	Slachthuisstraat 71	RBD/UR	Herindeling	1 232	1 232	0	0	0	0	0
II3060	Tilburg	Prof. Cobbenhagelaan 225	LBL	Herindeling	440	116	0	0	0	0	0
II3004	Wageningen	Droevendaalsesteeg 1	CPRO	Nieuwbouw	12 528	6 180	3 428	0	0	0	0
II3005	Wageningen	Droevendaalsesteeg 1	IBN	Nieuwbouw	47 662	12 313	19 304	13 450	0	0	0
II5300	Wageningen	Droevendaalsesteeg 1	IBN	Nieuwbouw	2 600	183	1 542	875	0	0	0
II6204	Wageningen	Droevendaalsesteeg 1	IBN	Terreininrichting	1 802	0	1 802	0	0	0	0
DNB165	Wageningen	Diverse	t.b.v. compartiment	In voorbereiding	294	294	0	0	0	0	0
II1312	Yerseke	Industrieweg 17a	RIVO	Herhuisvesting	1 500	24	0	0	0	0	0
Overige					11 277	3 784	1 004	23	24	361	0
Totaal					116 059	38 495	32 891	18 060	224	361	

Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001

Totaal	10 830	6 350	1 480	3 000
--------	--------	-------	-------	-------

Huren Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC7663	Deventer	Pikeursbaan 15	RBD/UR	683	683	683	683	228	0	
HC0450	Diemen	Dalsteindreef 24	RBD/UR	599	599	599	599	599	599	
HC0098	Dordrecht	Burg. de Raadsingel	RBD/UR	1 226	1 226	1 199	1 136	1 136	1 136	
HC7621	Ede	Galvanistraat 7	IKC	738	738	533	533	579	579	
HC7181	Kerkrade	Kloosterraderstraat 25	AID	508	517	517	517	517	517	x
HC5014	Roermond	Godsweetersingel 10	I-SZW	352	384	384	384	384	384	

Huren Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC7607	Roermond	Slachthuisstraat 111	RBD/UR	160	0	0	0	0	0	
HC0111	Voorburg	Burg. Feithplein 1-20	LBL	1 307	1 307	1 307	1 307	1 307	1 307	
HC0112	Voorburg	Burg. Feithplein 1-20	RVV	672	672	672	672	672	672	
Overige				4 315	3 335	3 121	3 114	2 942	2 879	
Totaal				10 560	9 461	9 015	8 945	8 364	8 073	

3.2.15. Sociale Zaken en Werkgelegenheid

De herhuisvesting van de Inspectiedienst van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (I-SZW) wordt in 1996 voltooid. Eind 1996 zal de herhuisvesting van de Inspectiedienst in Roermond zijn beslag krijgen. Hiervoor is een bedrag van f 3,8 mln. in dit OMR opgenomen, waarvan een deel betrekking heeft op investeringskosten en een deel op de huurlasten. In de planperiode zijn voor het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid verder geen nieuwe huisvestingsactiviteiten voorzien.

IKR Sociale Zaken en Werkgelegenheid (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II5218	Arnhem	Gele Rijdersplein 1	I-SZW	Herhuisvesting	1 868	1 312	0	0	0	0	0
II4106	Den Haag	Anna van Hannoverstraat 2-4	Departement	Herhuisvesting	1 940	32	0	0	0	0	0
II5070	Den Haag	Anna van Hannoverstraat 2-4	Departement	Herstel buitengevel	2 288	528	1 660	100	0	0	0
II5073	Den Haag	Anna van Hannoverstraat 2-4	Departement	Diverse werkzaamheden	1 010	1 000	10	0	0	0	0
DN3337	Roermond	Godsweetersingel 10	I-SZW	Inrichting	1 729	1 729	0	0	0	0	0
II5015	Rotterdam	Stadionweg 41/43	I-SZW	Inrichting	1 859	1 503	105	0	0	0	0
II4SZB	Utrecht	Oude Noord 6	I-SZW	Aanpassing Huurpand	4 671	107	0	0	0	0	0
DNB186	Diverse	Diverse	t.b.v. compartiment	In voorbereiding	308	308	0	0	0	0	0
Overige					23 118	753	15	0	0	0	0
Totaal					38 791	7 272	1 790	100			
Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001											
Totaal					5 257	2 082		3 175			

Huren Sociale Zaken en Werkgelegenheid (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC0418	Amsterdam	Radanweg 60	I-SZW	889	889	889	889	889	889	
HC7664	Arnhem	Gele Rijdersplein 1	I-SZW	576	576	576	576	576	576	
HI3006	Den Haag	Anna van Hannoverstraat 2-4	Departement	14 445	14 445	14 445	14 445	14 445	14 445	x
DN0110	Diverse	Diverse	t.b.v. compartiment	200	133	133	133	133	133	
HC7078	Maastricht	Sint Pieterskade 26	I-SZW	537	552	552	552	552	552	
HC5014	Roermond	Godsweetersingel 10	I-SZW	430	469	469	469	469	469	
HC7310	Rotterdam	Stadionweg 41/43	I-SZW	911	922	922	922	922	922	
HC0061	Zoetermeer	Bredewater 18	KLPD/I-SZW	431	0	0	0	0	0	
Overige				1 589	1 592	1 592	1 592	1 592	1 592	
Totaal				20 008	19 578	19 578	19 578	19 578	19 578	

De bestuurlijke kern van VWS verhuist in 1998 naar De Resident in het Haagse Centrum. Voor de niet-kernonderdelen die thans deels ook al in Den Haag zijn gehuisvest, gaat om efficiency-redenen de voorkeur uit naar zoveel mogelijk gecombineerde huisvesting in de Haagse regio.

De concentratie van de Inspecties Gezondheidszorg is in de loop van 1996 ook wat de huisvesting betreft afgerond.

VWS en Rgd gaan samen na welke huisvestingsgevolgen de herbezinning op de bedrijfsvoering van de Inspecties Gezondheidsbescherming (voorheen bekend als Keuringsdiensten van Waren) heeft.

Via een omvangrijk Masterplan wordt het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) te Bilthoven kwalitatief en kwantitatief op het vereiste huisvestingsniveau gebracht. Fase I van het Masterplan is inmiddels uitgevoerd, fase II is thans in uitvoering, fase III begint in uitvoering te komen. Voor de afronding van het Masterplan zal nog een bedrag van ca f 37,8 mln worden aangewend.

Bij deze afronding worden dan onder meer

- een drietal gebouwen met laboratoria voor langdurige toxicologieproeven gerenoveerd;
- de opslag van o.a. (gevaarlijk chemisch) afval aangepast aan de daaraan te stellen kwaliteitseisen en wordt de logistiek van de afvalberging verbeterd;
- specifieke laboratoria heringericht;
- gebouwen gerenoveerd ten behoeve van (hoogwaardige) vaccinproductie en ten behoeve van onderzoeksactiviteiten;
- infrastructuur van het complex verbeterd (o.a. Gebouwbeheerssysteem, wegen, beveiliging enz.).

IKR Volksgezondheid, Welzijn & Sport (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
I19RI4	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Verbouw	1 235	66	0	0	0	0	0
I11RIJ	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Nieuwbouw	27 378	88	0	0	0	0	0
I11RIK	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Aanpassing	11 209	153	0	0	0	0	0
I11RIM	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Aanpassing	2 580	23	0	0	0	0	0
I12RIL	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Nieuwbouw	8 804	800	322	271	0	0	0
I13RIP	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Renovatie gebouw H	7 638	0	669	6 410	559	0	0
I14RIB	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Advieskosten	5 981	215	339	0	0	0	0
I14RIU	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Aanpassing	3 181	441	0	0	0	0	0
I15RIC	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Energievz. en infrastr. 8000	47	1 650	3 550	2 750	0	0	0
I15RID	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Renovatie gebouw T	6 512	4 663	1 791	0	0	0	0
I15RIV	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Telefooncentrale	1 400	7	61	0	0	0	0
I16RIA	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Verbouw Researchlab.	37 800	0	500	1 304	8 000	20 196	7 800
I16RIB	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Verbouw Laboratorium	1 000	75	200	725	0	0	0
I16RIC	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Wegen Varenkamp	800	500	300	0	0	0	0
I16RID	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Uitbreiding LAE	300	90	210	0	0	0	0
I18RIB	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	Verbouw U	1 400	0	0	0	0	1 400	0
I13032	Den Bosch	La Gare	RKG	Inrichting	770	0	0	0	0	770	0
I14149	Den Haag	Willem Wisenplein 6	Departement	Herfsv. niet-kern VWS	1 612	1 612	0	0	0	0	0
DNB125	Diverse	Diverse	Compartment	In voorbereiding	1 013	744	269	0	0	0	0
Overige					8 775	453	288	0	0	0	0
Totaal					137 388	9 977	6 599	12 260	11 309	22 366	7 800
Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001											
Totaal					22 815	9 365	5 112	8 338			

Huren Volksgezondheid, Welzijn & Sport (uitgaven x f 1 000,-)											
Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr	
HC0257	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	1 086	1 086	1 086	1 086	1 086	1 086	x	
HC0349	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	1 430	1 430	1 430	1 430	1 430	1 430	x	
HC0382	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	2 418	2 418	2 418	2 418	2 418	2 418	x	
HIX002	Bilthoven	A V Leeuwenhoekln 9	R.I.V.M	0	2 546	2 546	2 546	2 546	2 546	x	

Huren Volksgezondheid, Welzijn & Sport (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC0156	Den Haag	nog niet bekend	t.b.v. compartiment	0	0	847	847	489	485	
HC0046	Rijswijk	Sir Winston Churchilllaan 366	Departement	12 195	12 235	12 235	9 176	0	0	x
HC0098	Rijswijk	Van Markenlaan 3	SCP	519	529	529	499	499	499	
Overige				1 755	1 692	1 662	1 662	1 662	1 458	
Totaal				19 403	21 936	22 753	19 664	10 130	9 922	

3.2.17. Verzamelkantoren, etc.

De komende jaren zal een verbetering van het entreegebied, de beveiliging en van het bedrijfsrestaurant van het complex schedeldoekshaven worden gerealiseerd. Hiervoor is een bedrag van f 14,4 mln. beschikbaar. Deze verbeteringen maken onderdeel uit van een nog nader uit te werken meeromvattend plan. Ze hebben ten doel om de functionele kwaliteit van het complex te verbeteren opdat het de komende decenia geschikt blijft voor de huisvesting van Binnenlandse Zaken en Justitie.

Van de voorgenomen verhuizing van het bestuursministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen naar de Resident in Den Haag wordt afgezien. Dit hangt samen met het feit dat op korte termijn geen volledige herbezetting van de vrijkomende ruimte in Zoetermeer kon worden gerealiseerd. Overigens betekent dit niet dat hiermee de verhuizing van het bestuursministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen naar Den Haag van de baan is. Samen met het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen wordt gezocht naar concrete mogelijkheden om de vrijkomende ruimte in Zoetermeer volledig te vullen.

IKR Verzamelkantoren etc. (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
II3006	Arnhem	Pels Rijkenstraat 1	RKG	Renovatie	10 350	1 954	0	0	0	0	0
II5282	Arnhem	Pels Rijkenstraat 1	RKG	Satellietkantoor	875	723	100	50	0	0	0
DNB235	Arnhem	nog niet bekend	RKG	Reservering afstoot	14 600	0	0	0	0	9 067	5 533
II8001	Assen	Mandemaat 3	RKG	Telefooncentrale	400	0	0	400	0	0	0
II3POI	Castricum	1e Groenelaan 200	Regiopolitie	Nieuwbouw	2 195	1 460	245	0	0	0	0
II2005	Coevorden	Krimweg/Parallelweg	Regiopolitie	Nieuwbouw	2 146	16	0	0	0	0	0
II3021	Cuijk	Beerseweg 2	Regiopolitie	Nieuwbouw	5 651	336	766	0	0	0	0
II3032	Den Bosch	La Gare	RKG	Inrichting	6 202	0	0	0	0	6 202	0
II5122	Den Haag	Bleyenburger 7	RKG	Hotelkantoor	1 400	1 388	0	0	0	0	0
II3WVC	Den Haag	De Resident	RKG	Nieuwbouw	69 641	13 360	37 719	15 882	0	0	0
II5119	Den Haag	Schedeldoekshaven 100	BIZA/Justitie	Revitalisering	14 400	300	11 350	2 750	0	0	0
II4RKE	Den Helder	Het Nieuwe Diep 28	RKG/Belastingdienst	Aanpassing	1 406	936	0	0	0	0	0
DN0046	Diverse	Diverse	Regiopolitie	Eindafrekening	2 664	470	2 194	0	0	0	0
DN0040	Diverse	nog niet bekend	Compartment	Prijsbijstelling 96	8 993	0	0	0	0	131	8 862
DN0057	Diverse	Diverse	Diverse	klein MPR	19 799	2 537	10 945	2000	1 000	3 317	0
DNB167	Diverse	nog niet bekend	Diverse	Dekking risico afstoot	18 337	0	0	0	0	7 337	11 000
DNB229	Diverse	nog niet bekend	P&M	Reservering	10 000	0	0	0	0	0	10 000
II3053	Eindhoven	Keizersgracht 5	RKG	Inrichting	3 871	119	0	0	0	0	0
II5019	Farnsum	Duurwoldlaan 2	Regiopolitie	Aanpassing	493	493	0	0	0	0	0
II3001	Groningen	Stationsgebied NW	RKG	Nieuwbouw	19 113	7 109	5 164	20	0	0	0
II3055	Halsteren	Burgemeester de Wittelaan	Regiopolitie	Nieuwbouw	2 686	2 462	0	0	0	0	0
II3011	Leek	Vredewoldplantsoen 2/4	Regiopolitie	Nieuwbouw	2 744	599	47	0	0	0	0
II3015	Leeuwarden	Tesselschadestraat 2	VROM/Kadaster	Herhuisvesting	6 480	7	0	0	0	0	0
II2POA	Leusden	Plan Hamershof	Regiopolitie	Nieuwbouw	3 352	16	25	0	0	0	0
II3061	Lochem	Lareneweg	Regiopolitie	Nieuwbouw	2 453	982	0	0	0	0	0
II3040	Maarheeze	Kijkakkers	Regiopolitie	Nieuwbouw	3 213	313	0	0	0	0	0
II3057	Maastricht	Ceramique-terrein	RKG	Nieuwbouw	44 076	10 000	28 000	6 076	0	0	0
II2090	Middelharnis	Olympiaweg	Regiopolitie	Nieuwbouw	2 854	5	0	0	0	0	0
II3010	Nijmegen	nog niet bekend	Regiopolitie	Bijdrage regiopolitie	4 000	0	0	0	0	0	4 000
II5014	Roermond	Godsweetersingel 10	I-SZW	Inrichting	750	750	0	0	0	0	0
IA5255	Roermond	Slachthuisstraat 51 tm 69	RKG	Aankoop pand	5 823	5 823	0	0	0	0	0
II2POC	Schagen	Wijk Der Koperwiek	Regiopolitie	Nieuwbouw	2 730	16	0	0	0	0	0
II3803	Schoonhoven	Achterwetering	Regiopolitie	Nieuwbouw	4 877	30	0	0	0	0	0

IKR Verzamelkantoren etc. (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	Omschrijving	Volume	1996	1997	1998	1999	2000	2001
I13049	St. Willebrord	Vinkenstraat 14	Regiopolitie	Verbouw	1 129	10	0	0	0	0	0
I13022	Stiens	Hoedmoundijk-Lijpstrjit	Regiopolitie	Nieuwbouw	3 399	1 823	500	0	0	0	0
I13060	Tilburg	Prof. Cobbenhagelaan 225	LBL	Herindeling	410	33	0	0	0	0	0
I12032	Zaltbommel	Steenweg	Regiopolitie	Nieuwbouw	2 419	4	0	0	0	0	0
I13010	Zuidhorn	Wilhelminalaan 7-9	Regiopolitie	Nieuwbouw	4 701	2 892	700	0	0	0	0
DNB220	nog niet bekend	Financiele risico's	reserv.comp.	Financiële risico's	14 175	0	0	0	0	787	13 388
Overige					- 10 918	- 12 785	10 132	- 8 216	- 2 000	- 2 000	- 2 000
Totaal					313 889	44 181	107 887	18 962	- 1 000	24 841	50 783
Opbrengsten afstoot onroerend goed 1996 t/m 2001											
Totaal					47 627	6 292	3 555	37 100			680

Huren Verzamelkantoren etc. (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HC0013	Amsterdam	Prins Hendrikade 33	RKG	2 029	2 033	2 033	2 033	2 033	2 033	
HC0039	Den Haag	Clingendael 7	Instituut Clingendael	669	669	669	669	669	669	
HC0134	Den Haag	De Resident	RKG	0	0	10 275	20 549	20 549	20 549	x
HC0137	Den Haag	Diverse	t.b.v. compartiment	147	378	378	378	378	378	
HC0019	Den Haag	Laan van NO Indië 123-127	RKG	1 659	2 979	0	0	0	0	
HC0034	Den Haag	Pr. Margrietplantsoen 20	RKG	1 601	0	0	0	0	0	
DN0114	Diverse	Diverse	t.b.v. compartiment	795	219	152	128	248	248	
DN0119	Diverse	Diverse	RGD	254	385	3 697	4 301	4 226	4 201	
DNB209	Diverse	Diverse	Diverse	126	127	239	215	165	199	
DNB225	Diverse	Diverse	RGD	147	146	146	146	146	146	
HC7587	Eindhoven	Keizersgracht 5	RKG	1 554	1 560	1 560	1 560	1 560	1 560	
HC4001	Groningen	Stationsgebied NW	RKG	0	3 510	3 510	3 510	3 510	3 510	x
HC6001	Groningen	Stationsgebied NW	RKG	0	2 889	2 889	2 889	2 889	2 889	x
HC0241	Haarlem	Jansweg 15	R.v.d.K.	1271	1 271	1 271	1 271	1 271	1 271	x
HC0326	Haarlem	Toekanweg 7	RKG	2 951	2 962	2 962	2 962	2 962	2 962	
HI0004	Haren	Kerklaan 30	RKG	600	600	600	600	600	600	x
HC6747	Lelystad	Maerlant 10	RKG	770	770	770	770	770	770	

Huren Verzamelkantoren etc. (uitgaven x f 1 000,-)

Projectcode	Plaats	Adres	Gebruiker	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Huur > 10jr
HI3001	Rijswijk	Diepenhorstlaan 20-30	RKG	2 653	2 653	2 653	2 653	2 653	2 653	x
HI3002	Rijswijk	Diepenhorstlaan 20-30	RKG	1 385	1 385	1 385	1 385	1 385	1 385	x
HC0015	Rotterdam	Westzeedijk 507	VROM, Kadaster	316	0	0	0	0	0	
HC7556	Zwolle	Hanzelaan 310	RKG/Belastingdienst	4 047	4 047	4 047	4 047	4 047	4 047	
Overige				1 844	1 563	1 465	1 465	1 466	1 466	
Totaal				24 818	30 146	40 701	51 531	51 527	51 536	

3.3. Voorraadbeleid en Onderhoud

3.3.1. Algemeen

In het beleid ten aanzien van de instandhouding en het onderhoud van de voorraad rijkshuisvesting zijn geen principiële wijzigingen voorzien. Het beleid blijft gebaseerd op de Nota Onderhoud Rijkshuisvesting (NOR).

Ook de uitvoering van onderhoudsactiviteiten blijft gebaseerd op de uitgangspunten en de prioriteiten zoals die in de Nota Onderhoud Rijkshuisvesting zijn geformuleerd. Wel wordt een begin gemaakt met het in overleg met de gebruiker opstellen van integrale beheerprognoses per object, waardoor onderhoudsactiviteiten in een meerjarig perspectief kunnen worden geplaatst en beter rekening kan worden gehouden met het voorraadbeleid en met (wijzigingen in) het bedrijfsproces van de gebruiker.

3.3.2. Dagelijks onderhoud

Dagelijks onderhoud heeft betrekking op activiteiten die gericht zijn op het voorkomen van voortijdig verval, het voorkomen van het disfunctioneren van gebouwen en het bestrijden van storingen en klachten. Het dagelijks onderhoud is cruciaal in het beheersen van de kosten en de kwaliteit van de rijkshuisvesting omdat het leidt tot het verlengen van de levensduur van bouwdelen en van technische installaties en daarmee tot het reduceren van de kosten (voor planmatig onderhoud), belasting van het milieu, overlast voor gebruikers en tot beheersing van het energieverbruik.

Het dagelijks onderhoud betreft een cluster van verschillende activiteiten. Hiertoe worden gerekend

- klachtenonderhoud
- contractonderhoud (op technische installaties)
- verplichte keuringen
- garantie-onderhoud
- herstel van calamiteiten
- aanpassingen aan nieuwe regelgeving.

Voor de komende jaren is voor dagelijks onderhoud het volgende budget beschikbaar (bedragen x f 1 000 000)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Dagelijks Onderhoud	68,5	65,0	66,4	65,6	65,5	65,5	396,5

Hiervan is circa 0,5 miljoen per jaar benodigd voor het Agentschap Rijksarchieven.

3.3.3. Planmatig onderhoud

Bij planmatig onderhoud gaat het vooral om vervanging, ingrijpende reparatie en revisie van elementen in gebouwen teneinde kwaliteitsverlies en disfunctioneren te voorkomen.

De noodzakelijke activiteiten worden thans vooral vastgesteld op basis van onderhoudsinspecties.

Voor de belangrijkste objecten zullen integrale beheerprognoses worden opgesteld. Hieruit kan dan voor deze objecten de meerjarige onderhoudsbehoefte worden afgeleid.

De beschikbare middelen voor planmatig onderhoud zijn verhoogd als gevolg van de huurontvangsten Kadaster en als gevolg van een kasgeldlening van het budget onderhoud Arbvo.

In 2001 wordt de kasgeldlening terugbetaald en besteed aan onderhoud van Arbvo-panden.

De activiteitenplannen voor planmatig onderhoud 1997 beslaan ongeveer 90% van het beschikbare budget. De resterende 10% van het budget is bedoeld voor kleinschalig planmatig onderhoud. De in 1997 uit te voeren activiteiten zullen in 1996 worden voorbereid zodat de uitvoering daadwerkelijk in 1997 ter hand kan worden genomen en kan worden afgerond.

Het planmatig onderhoud is niet gecompartmenteerd omdat het vooral pandgebonden activiteiten betreft. Wel vindt, mede met behulp van beheerprognoses, afstemming met de gebruikers plaats.

Het onderhoud voor het Ministerie van Justitie vormt een uitzondering omdat dit vooral gekoppeld is aan de JR-projecten. Voor planmatig onderhoud zijn de komende jaren de volgende kasbedragen beschikbaar (bedragen x f 1 000 000,-)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Beschikbaar	69,5	77,8	122,1	94,1	97,5	66,6	527,6
waarvan voor							
– Justitie DGR	2,1	1,8	3,7	3,7	3,7	3,7	18,6
– Justitie DJI	18,1	15,7	18,5	23,7	26,3	26,3	128,6
– Justitie KLPD	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	3,6
– Justitie Overig	1,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	2,1
bestemd voor (benodigd)							
– activit.plannen 94–97	55,5	55,4	18,6	33,1	33,7	2,0	198,3
– klein planm. onderhoud	14,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	49,0
– nog te programmeren	0	15,4	96,5	54,0	56,8	57,6	280,3
Totaal	69,5	77,8	122,1	94,1	97,5	66,6	527,6

Op dit moment zijn de activiteiten in uitvoering die voortvloeien uit de activiteitenplannen 1995, 1996 en 1997. Deze waren reeds opgenomen in de voorgaande Overzichten Meerjarenramingen Rijkshuisvesting.

In de appendix is het extra planmatig onderhoud 1996–1997 vermeld.

Binnen het planmatig onderhoudsprogramma 1997 zal nog 15,4 miljoen gulden nader worden gealloceerd voor Justitie/DJI.

3.3.4. Geormerkte budgetten

Deze budgetten zijn gericht op (onderhouds)activiteiten die ten doel hebben een specifiek onderdeel van het overheidsbeleid mede te realiseren of activiteiten waarover specifiek afspraken zijn gemaakt.

De geormerkte budgetten zijn opgebouwd conform het hieronder gepresenteerde overzicht.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
– Musea en archieven	36,2	31,0	22,5	22,1	22,3	16,1	150,2
– Monumenten met erfgoedfunctie	10,8	7,3	7,1	7,3	6,0	6,0	44,5
– Toegankelijkheids voorzieningen rijkshuisvesting	1,8	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	8,8
– Energie Efficiency Rijkshuisvesting (EER)	18,2	13,3	13,3	13,3	12,2	11,7	82,0
– Eerste Kamer	1,6	–	–	–	–	–	1,6
– Tweede Kamer	5,5	2,3	2,0	2,0	2,0	2,0	15,8
– Kadaster	5,9	0,8	0,5	1,0	0,2	–	8,4
– Paleizen	7,0	9,9	8,4	7,4	7,4	7,4	47,5
– Inspecties gezondheidsbescherming	3,0	4,0	3,1	3,1	3,1	3,1	19,4
– Parkeergarages Den Haag	5,1	2,5	2,6	2,8	3,1	3,3	19,4
– Arbvo	1,6	0,6	0,6	0,6	0,6	34,4	38,4
– KEV/annuïteiten	5,9	2,5	1,5	2,5	3,1	3,0	18,5
– Hotelkantoren	0,0	0,4	0,5	0,3	0,1	0,0	1,3
Totaal	102,6	76,0	63,5	63,8	61,5	88,4	455,8

3.3.4.1. Musea en archieven

Ten behoeve van de cultuursector (musea en archieven) zijn de volgende budgetten beschikbaar gesteld.

Tabel
Overzicht van beschikbare budgetten voor musea en archieven (bedragen x f 1 000)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Onderhoud musea Rgd	15 414	10 146	10 146	10 146	10 146	10 146	66 144
Deltaplan (DPC) OC&W	1 500	12 000	4 000	4 000	4 000	0	25 500
Deltaplan (DPC) Rgd	14 490	7 322	7 325	7 000	7 200	5 000	48 337
Luchtzuivering (LZ): Investerings OC&W	3 764	499	–	–	–	–	4 263
Planmatig onderhoud Rijksarchieven Rgd	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	6 000
Totaal beschikbaar	36 168	30 967	22 471	22 146	22 346	16 146	150 244

Van het in 1992 gestarte Programma Deltaplan Cultuurbehoud is de 1e fase thans voor een groot deel gerealiseerd en komt inmiddels de tot en met 2001 doorlopende 2e fase volop in uitvoering. In nauw overleg met OCW-Cultuur en de desbetreffende instellingen wordt bij de fasering ingespeeld op (beleidsmatige) ontwikkelingen ten aanzien van die instellingen, waardoor sommige projecten worden vertraagd en andere projecten worden versneld.

Voor het onderhoud van de huisvestingen voor de museale instellingen (waarvan de beheersorganisaties allemaal zijn verzelfstandigd en de rijkscollecties in beheer zijn gegeven) is ca f 10 mln per jaar beschikbaar. De besteding van deze gelden vindt in samenspraak tussen OCW-Cultuur en Rgd en na overleg met de museale instellingen plaats. Daarbij wordt gewerkt met een meerjarenprogramma, waarvan 1996/1997 als hard worden beschouwd en de verderweg liggende jaren een afnemende mate van hardheid hebben.

Voor het planmatig onderhoud van de huisvestingen voor de rijksarchieven (inmiddels agentschap) is gemiddeld f 1 mln per jaar beschikbaar.

Voor het aanbrengen van luchtzuiveringsinstallaties bij rijksarchieven

heeft OCW geld overgeboekt naar de Rgd-begroting. Voor de exploitatie van de luchtzuiveringsinstallaties bij rijksarchieven stelt OCW-Cultuur middelen beschikbaar.

De hiervoor genoemde drie elementen vormen samen het Programma Rijksarchieven, waarvan de invulling stand komt in nauwe samenspraak tussen de Algemeen Rijksarchivaris en de Rgd.

Tabel

Overzicht van besteding van de beschikbare budgetten (bedragen x f 1 000)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Benodigde middelen							
<i>1. Onderhoud musea</i>							
Scheepvaartmuseum Amsterdam	270	445	55	55			825
Rijksmuseum vGogh Amsterdam	768	590	400	500			2 258
Rijksmuseum Amsterdam	2 179	2 562	2 555	2 999	1 904	1 364	13 563
Rijksmuseum Amsterdam (Druckervleugel)	4 457						4 457
Rijksmuseum Oudheden Leiden	342	352	300	2 000			2 994
Zuiderzeemuseum Enkhuizen	795	550	250				1 595
RM Catharijneconvent Utrecht	334	478	117	117			1 046
<i>2. Investerings musea</i>							
RM Volkenkunde Leiden Structuurplan (DPC)	2 075	9 144	6 220	5 361	4 500	1 000	28 300
RM Volkenkunde Leiden structuurplan		2 370	1 860	2 300	4 300	2 500	13 330
RM Oudheden Leiden		400	1 879	171			2 450
Scheepvaartmuseum Amsterdam (DPC)	400	1 200	2 733	3 200	3 090		10 623
Zuiderzeemuseum Enkhuizen (DPC)	357	4 400	1 794				6 551
HW Mesdag (DPC)	3 505	500					4 005
Paleis het Loo Apeldoorn (DPC)	2 568	1 987	682	867			6 104
RM Twenthe (DPC)	1 771	122					1 893
<i>3. Investerings archieven</i>							
Rijksarchief Den Bosch (LZ)	822						822
Rijksarchief Den Bosch (DPC)	131						131
Rijksarchief Haarlem (LZ)	429						429
Rijksarchief Utrecht (DPC)	31						31
<i>4. Onderhoud archieven</i>							
planmatig onderhoud (LZ)	359	20					379
<i>Overige projecten</i>	9 308	6 999	6 179	2 925	164	0	
Totaal benodigd cultuurbudget	30 901	32 119	25 024	20 495	13 958	4 864	127 361
Nader te alloceren cultuurbudget	5 267	- 1 152	- 2 553	1 651	8 388	11 282	22 883

3.3.4.2. Monumenten met erfgoedfunctie

Zo'n zestig objecten zijn als monument vanwege hun grote culturele betekenis als nationaal erfgoed bij de Rijksgebouwendienst in beheer. Deze objecten hebben in principe geen rijkshuisvestingsfunctie en zijn van zeer verschillende aard. Voor de instandhouding van deze monumenten is structureel ca f 5 mln per jaar beschikbaar.

Daarnaast is f 1 mln per jaar beschikbaar voor de instandhouding van cultuurhistorisch bijzonder waardevolle elementen bij de categorie 1 monumenten van de Rijksgebouwendienst (waarvan vele met een rijkshuisvestingsfunctie).

De toewijzing van budgetten vindt binnen de Rijksgebouwendienst plaats in nauw overleg met de Rijksbouwmeester en voor de objecten die voorheen in dagelijks beheer waren bij de Rijksdienst Kastelenbeheer in samenspraak met OCW-Cultuur en in overleg met de huidige beheersorganisaties.

Tabel**Overzicht van het budget voor monumenten met erfgoedfunctie (bedragen x f 1 000 000)**

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Beschikbare middelen	10 825	7 326	7 096	7 300	6 000	6 000	44 547
Benodigde middelen							
<i>Projecten > f 1 mln</i>							
Willem v Oranje grafmonument delft	399	1 750	775	875	1 325	394	5 518
Vesting Naarden	3 200	3 596	1 492	2 300	2 300	3 950	16 838
Vestingmuseum Naarden	328	300	300	300	300	300	1 828
Slot Loevestein Poederoyen	148	232	225	225	225	100	1 155
Huis Doorn Doorn	130	100	100	100	100	100	630
Restauratie ruine Brederode Santpoort	990	0	0	0	0		990
De Trompenburgh 's-Graveland	314	250	300	475	500		1 839
Muiderslot muiden	410	23	23	23	23	23	525
Grote kerk Veere	1 500	1 000					2 500
<i>Projecten < f 1 mln</i>	2 381	1 429	942	744	581	93	6 170
Totaal	9 800	8 680	4 157	5 042	5 354	4 960	37 993
Nader te alloceren	1 025	- 1 354	2 939	2 258	646	1 040	6 554

3.3.4.3. Toegankelijkheidsvoorzieningen

Het streven is er op gericht om als onderdeel van het overheidsbeleid, de voorraad rijkshuisvesting integraal toegankelijk te maken, d.w.z. gebouwonderdelen zijn bereikbaar en bruikbaar voor een ieder: bezoeker en gebruiker. Toegankelijkheidsvoorzieningen in nieuwbouw en (grote) renovatie-projecten worden geïntegreerd in het ontwerp en komen ten laste van het budget voor dat project. Kleine toegankelijkheidsvoorzieningen komen ten laste van het hier bedoelde budget. Hiervoor is de volgende reeks beschikbaar (bedragen x f 1 000 000):

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
- Toegankelijkheidsvoorzieningen							
Rijkshuisvesting	1,8	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	8,8

3.3.4.4. Energie Efficiency Rijkshuisvesting

Eind 1991 is het Energie Efficiencyprogramma Rijkshuisvesting (EER) van start gegaan, dat gericht is op verbetering van de energie-efficiency in de voorraad bestaande rijksgebouwen. Daarnaast gelden sinds april 1992 aangescherpte energieprestatienormen voor nieuwe rijksgebouwen. Evaluatie van het energiebesparingsbeleid voor de rijkshuisvesting in 1995 (kamerstukken II, 1995-1996, 24 400 XI, nr. 13) heeft onder meer tot de conclusie geleid dat de vigerende besparingsdoelstelling ambitieus, maar haalbaar is. Het gaat daarbij om een efficiency-verbetering van 20% op voorraadniveau in het jaar 2000 ten opzichte van 1989. Dit in aanvulling op de energiebesparing die al in de periode tot omstreeks 1990 in rijksgebouwen was bereikt.

Tabel**Overzicht van de besteding van het budget voor energie-efficiency per departement (bedragen x f 1 000):**

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Beschikbaar	18 183	13 278	13 278	13 278	12 248	11 708
– Huis der Koningin	72	70	57	57	47	17
– Hoge Colleges v. Staat	501	83	63	62	51	19
– Algemene Zaken	60	58	46	46	38	14
– Buitenlandse Zaken	215	69	55	55	46	17
– Justitie	8 017	2 620	905	852	710	260
– Binnenlandse Zaken	187	126	100	93	78	28
– Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	1 013	518	415	395	330	122
– Financiën	3 672	1 204	488	442	368	135
– Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	1 131	408	333	312	260	96
– Verkeer en Waterstaat	3 341	740	239	214	178	65
– Economische Zaken	1 892	209	170	160	134	49
– Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	163	158	130	116	97	36
– Sociale Zaken en Werkgelegenheid	136	63	48	44	37	13
– Volksgezondheid, Welzijn en Sport	214	199	156	152	126	46
– Diversen	3	3	3	–	–	–
– EER+	304	17	–	–	–	–
Totaal	20 921	6 545	3 208	3 000	2 500	917
Nader te alloceren	– 2 738	6 733	10 070	9 278	9 748	10 791

3.3.4.5. Tweede Kamer

Voor het oplossen van technische knelpunten in de huisvesting van de Tweede kamer en voor een aantal renovatie- en restauratie-activiteiten in het Binnenhof-complex is de volgende reeks beschikbaar (bedragen x f 1 000 000):

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Onderhoud Tweede Kamer	5,5	2,3	2,0	2,0	2,0	2,0	15,8

3.3.4.6. Kadaster

De Rijksgebouwendienst zal het werken voor niet-kernklanten beëindigen. Zo zal ook de relatie met het Kadaster worden afgebouwd. Zolang die relatie nog niet is beëindigd is de Rijksgebouwendienst nog verantwoordelijk voor een deel van de huisvesting van het Kadaster en daarmee ook voor het onderhoud van rijks-eigendomspanden. Hiervoor is de volgende reeks geraamd (bedragen x f 1 000 000):

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Onderhoud Kadaster	5,9	0,8	0,5	1,0	0,2	0	8,4

Toelichting: op grond van de huurmiddelenafspraken met Domeinen worden huurbetalingen door het Kadaster aan de Rijksgebouwendienst-begroting toegevoegd. Over de meerjarige toevoeging in 1997 en verdere jaren heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden. De toevoeging in 1996 is gebaseerd op de huurontvangsten in 1994 en 1995.

3.3.5.7. Paleizen

Ten behoeve van de Paleizen is in verband met noodzakelijke brandbeveiligingsvoorzieningen het budget voor de jaren 1996, 1997 en 1998 met f 1,0 mln. per jaar verhoogd (bedragen x f 1 000 000).

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Onderhoud Paleizen	7,0	9,9	8,4	7,4	7,4	7,4	47,5

3.3.5.8. Inspecties Gezondheidsbescherming (voorheen Keuringsdiensten van Waren)

Voor de instandhouding en exploitatie van de 13 huisvestingen voor de Inspecties gezondheidsbescherming is jaarlijks f 3,145 mln beschikbaar, conform de afspraak bij de overkomst van de (voorheen gemeentelijke) Keuringsdiensten naar het Rijk. De besteding van dit budget vindt plaats in overleg tussen VWS en Rgd. Op dit moment via éénjarige programma's. Gezien de goede ervaringen met meerjarenprogrammas bij andere geoormerkte budgetten, overwegen VWS en Rgd om voor de intern te verzelfstandigen Inspecties gezondheidsbescherming (weer) over te gaan naar meerjarenprogrammas.

3.3.4.9. Annuïteiten/Kleine Exploitatievoorzieningen

Dit budget is bedoeld voor langlopende verplichtingen in de sfeer van wederopleveringskosten en jaarlijkse annuïteiten. De reeks die voor deze voorzieningen is opgenomen bedraagt (bedragen x f 1 000 000):

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Kleine exploitatievoorzieningen	5,9	2,5	1,5	2,5	3,1	3,0	18,5

3.3.4.10. Parkeergarages Den Haag

De opbrengsten van de parkeergarages aan het Plein etc. in Den Haag worden toegevoegd aan de Rijkshuisvestingsbegroting. De exploitatiekosten komen evenwel ten laste van deze begroting. Deze kosten worden als volgt geraamd (bedragen x f 1 000 000):

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Parkeergarages Den Haag	5,1	2,5	2,6	2,8	3,1	3,2	19,4

3.3.4.11. ARBVO

Omdat het werken voor niet-kernklanten wordt beëindigd zal vooralsnog ook de relatie met de Arbeidsvoorzieningenorganisatie worden afgebouwd. Zolang die afbouw nog niet is geëffectueerd blijft de Rgd verantwoordelijk voor een deel van de huisvesting van Arbvo en voor het onderhoud van een deel van de panden waarin Arbvo is gehuisvest (bedragen x f 1 000 000).

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Onderhoud ARBVO-panden	1,6	0,6	0,6	0,6	0,6	34,4	38,4

3.3.4.12. Exploitatie Hotelkantoren

In Den Haag wordt in het pand Bleyenburg 7 op experimentele basis tijdelijk kantoorruimte verhuurd aan ambtelijke organisaties en -projectgroepen. De exploitatie is kostendekkend. De ontvangsten worden op het ontvangstenartikel verantwoord (bedragen x f 1 000 000).

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
Hotelkantoren	0,0	0,4	0,5	0,3	0,1	0,0	1,3

Appendix

Extra Planmatig Onderhoud 1996–1997

plannr.	ministerie	omschrijving	plaats	straat en huisnummer	urgentie	volume
90624	HCVS	Raad van State	Den Haag	Binnenhof 1	1	323 000
90625	HCVS	Raad van State	Den Haag	Kneuterdijk 20–22	2	706 000
90643	AZ	Rijksvoorlichtingsdienst	Den Haag	Anna Paulownastraat 76	2	90 000
90609	Justitie/Overig	Raad vd Kinderbescherming	Den Haag	Neuhuyskade 40	2	200 000
90412	JUSTITIE/DGR	Raad v.d. Kinderbescherming	Alkmaar	Kennemerstraatweg 21	2	60 000
90506	JUSTITIE/DGR	Kantongerecht Alphen a/d Rijn	Alphen a/d Rijn	Wilhelminalaan 26	2	66 000
90421	JUSTITIE/DGR	Paleis van Justitie	Amsterdam	Prinsengracht 436	2	65 500
90304	JUSTITIE/DGR	Paleis van Justitie Arnhem	Arnhem	Walburgstraat 2	2	711 000
90237	JUSTITIE/DGR	Guyotplein Groningen	Groningen	Guyotplein 4	2	69 000
90419	JUSTITIE/DGR	Parket openbaar ministerie	Haarlem	Jansstraat 46	2	76 000
90418	JUSTITIE/DGR	Arrondissementsrechtbank	Haarlem	Jansstraat 77–83	2	185 000
90235	JUSTITIE/DGR	Kantongerecht	Heerenveen	Thorbeckestraat 1	2	70 900
90238	JUSTITIE/DGR	Gerechtshof	Leeuwarden	Wilhelminaplein	2	865 000
90518	JUSTITIE/DGR	Gerechtsgebouw	Rotterdam	Noordsingel	2	64 000
90512	JUSTITIE/DGR	Kantongerecht Schiedam	Schiedam	Lange Haven 65	2	51 000
90416	JUSTITIE/KLPD	Landelijke Politiediensten te water	Amsterdam	Westerdoksdiijk 2–10	2	620 500
90417	JUSTITIE/KLPD	KLPD Driebergen	Driebergen	Hoofdstraat; gebouw E/H	2	244 000
90520	JUSTITIE/KLPD	Politie te Water Gorinchem	Gorinchem	Krinkelwinkel 21	2	275 000
90504	JUSTITIE/KLPD	Politie te Water Gorinchem	Gorinchem	Krinkelwinkel 21	3	80 000
90523	JUSTITIE/KLPD	Politie te Water Vlissingen	Vlissingen	Piet Heinkade 92	4	74 000
90431	JUSTITIE/DJI	P. I. Overamstel	Amsterdam	H.J.E. Wenckebachweg 48	1	370 000
90305	JUSTITIE/DJI	Huis van Bewaring	Arnhem	Wilhelminastraat 16	2	2 223 000
	JUSTITIE/DJI	Huis van Bewaring (noodmaatregelen)	Arnhem	Wilhelminastraat 16		505 000
	JUSTITIE/DJI	Rijksinrichting voor Jongens	Breda	Galderseweg 7		527 500
90608	JUSTITIE/DJI	Penitentiare inrichting	Den Haag	Pompstationsweg 14	2	150 000
	JUSTITIE/DJI	Penitentiare inrichting (lekkage)	Den Haag	Pompstationsweg 14	2	154 500
90221	JUSTITIE/DJI	Huis van Bewaring	Groningen	Helperlinie 2	1	586 200
	JUSTITIE/DJI	Rijksinrichting voor Jongens	Rotterdam	Kralingseplassen		1 600 000
90204	JUSTITIE/DJI	P.I. Norgerhaven	Veenhuizen	Oude Asserstraat 20	2	782 200
90604	BUZA	Ministerie van Buitenlandse Zaken	Den Haag	Bezuidenhoutseweg 67	2	1 580 000
90620	BIZA	Ministerie van BIZA	Den Haag	Schedeldoekshaven 200	2	805 000
90404	OCW	Kantoor Swidoc	Amsterdam	Herengracht 410	2	189 300
90443	OCW	Trippenhuiscapex	Amsterdam	Kloveniersburgwal 27 t/m 31	1	1 000 000
90646	OCW	Raad voor de Kunst	Den Haag	R.J. Schimmelpennincklaan 3	2	388 000
90233	OCW	IBG	Groningen	Kempkensberg 6	2	1 542 000
	OCW	Rijksarchief Limburg	Maastricht	St. Pieterstraat 5–7		1 000 000
90319	FINANCIËN	BAC gebouw FGH	Apeldoorn	J. v.d. Vondellaan 14–16	2	160 000
90320	FINANCIËN	BAC gebouw E	Apeldoorn	J. v.d. Vondellaan 28	2	653 000
90632	FINANCIËN	Ministerie van Financiën	Den Haag	Casuariestraat 32	1	1 526 000
90634	FINANCIËN	Ministerie van Financiën	Den Haag	Casuariestraat 32	2	1 425 000
90644	FINANCIËN	Ministerie van Financiën	Den Haag	Casuariestraat 32	2	750 000
90524	FINANCIËN	Belastingdienst Gorinchem	Gorinchem	Vroedschapstraat 15	2	380 000
90224	FINANCIËN	Belastingkantoor	Groningen	Kempkensberg 10	2	320 000
90229	FINANCIËN	Belastingkantoor	Leeuwarden	Tesselschade 4	2	220 000
90442	FINANCIËN	Belastingdienst	Nieuwegein	Florynburg 41	2	152 500
90501	FINANCIËN	Belastingdienst Rotterdam	Rotterdam	Westzeedijk 387	2	583 000
90613	V&W	Min. van V&W (nieuwbouw)	Den Haag	Plesmanweg 1/6	2	1 700 000
90505	V&W	R.W.S. Middelburg	Middelburg	Koestraat 30	2	129 000
90402	EZ	Rijksgeologische Dienst	Haarlem	Richard Holkade 10	1	80 600
90623	EZ	Staatstoezicht op de Mijnen	Rijkswijk	J.C. v. Markenlaan 5	2	90 000
90647	EZ	Centraal Bureau Statistiek	Voorburg	Pr. Beatrixlaan 428	2	400 000
90641	EZ	Centraal Bureau Statistiek	Voorburg	Pr. Beatrixlaan 428	2	1 036 000
90628	VROM	Ministerie van VROM	Den Haag	Rijnstraat 8	2	800 000
90309	LNv	Centrum De Bom gedeelte bom zuid	Wageningen	Bornsesteeg 45	2	662 000
90413	VWS	RIVM Bilthoven	Bilthoven	A. van Leeuwenhoeklaan	2	2 450 000
90637	VWS	Ministerie van VWS	Rijkswijk	Sit. W. Churchilllaan 362	2	165 000
90302	RKG	RKG Presikhaaf (V&W/VROM/BiZa)	Arnhem	Gildemeesterplein 1	2	1 816 500
90239	RKG	RKG (BiZa/ARBVO) Emmen	Emmen	Boslaan 18	2	170 000
90234	RKG	RKG (V&W/Fin./Jus-KLPD)	Farmsum	Duurswoldlaan 2	2	152 800
90401	RKG	RKG (ARBVO/Jus-DGR/VROM)	Haarlem	Jansweg 15	2	70 000
90231	RKG	RKG (Jus-DGR/V&W/Fin.)	Leeuwarden	Catsplein 3	2	115 000
90415	RKG	RKG Westraven (LNv/V&W)	Utrecht	Griffioenlaan 2	2	1 033 300
90303	RKG	RKG Diezeveste (Fin./Just-DGR)	Zwolle	Van Wevelinkhovestraat 1	2	167 000
		totaal				35 505 300

NB: Bovengenoemde activiteiten voor Ju/DJI worden in 1996 uitgevoerd.

Het programma planmatig onderhoud Justitie DJI 1997 wordt in het najaar van 1996 vastgesteld.

à fonds perdu	Zie bij investeringen
Afstoot	Overdracht van overtollig onroerend goed aan de Dienst Domeinen
Alternatieve financiering	Financiering van investeringsprojecten door een externe geldverschaffer, waarbij het Rijk over een gegeven looptijd jaarlijks de lasten voor rente en afschrijving aan deze geldverschaffer betaalt
Budget	Onderdeel van een niet-gecompartimenteerd werkartikel dat wordt besteed aan een bepaalde soort uitgaven
Cap	Programma dat voorziet in de verbouw en uitbreiding van bestaande en realisatie van nieuwe penitentiaire inrichtingen
Compartiment	Onderdeel van een begrotingsartikel dat zal worden besteed aan de huisvesting van een bepaald ministerie
Compartimentering	Indeling in specifieke artikelen op de begroting naar ministerie of onderdelen van een ministerie.
Deltaplan Cultuurbehoud	Gezamenlijke operatie van OCW en VROM (Rgd) waarbij door het wegwerken van achterstanden in klimaatbeheersing en onderhoud van rijksmusea en rijksarchieven het verval van belangrijke delen van het Nederlands cultureel erfgoed wordt tegengegaan
DuBo	Duurzaam bouwen
EAA	Economische Alternatieve Analyse
EER	Energie Efficiencyprogramma Rijks-huisvesting
Exploitatiekosten	Kosten die verband houden met het dagelijks gebruik van gebouwen en terreinen
Exploitatievoorzieningen	Technische voorzieningen aan bestaande gebouwen die gerelateerd zijn aan het handhaven van een gewenst kwaliteitsniveau van het bedrijfsproces
Gebruiker	Onderdeel van een ministerie dat wordt gehuisvest door de Rijksgebouwendienst
Herindeling	Wijziging van de huisvestingssituatie in een bestaand gebouw
Hotelkantoor	Een kantoor dat beheerd wordt als een hotel en waarbij voor kortere tijd werkplekken gehuurd kunnen worden
Huisvestingsvoorraad	Het totaal van gebouwen en terreinen die in gebruik zijn voor de huisvesting van rijksdiensten en die door de Rijksgebouwendienst worden beheerd
IKR	Het artikel «Investeringskosten Rijks-huisvesting»
Investeringen à fonds perdu	Uitgaven voor duurzame kapitaalgoederen, zoals gebouwen en terreinen, die ten laste van de Rijksbegroting komen en die niet over de levensduur van het kapitaalgoed worden gespreid

JR	Een omvangrijk huisvestingsprogramma dat voorziet in het oplossen van huisvestingsknelpunten bij de rechterlijke organisatie, de justitiële inrichtingen en het Korps Landelijke Politie Diensten
Kasritme	Wijze waarop uitgaven (voor b.v. een project) over de jaren van de planperiode zijn verdeeld
Lease	Vorm van alternatieve financiering waarbij een belegger de kapitaaluitgaven van een gebouw financiert en de Staat het gebouw voor een bepaalde periode (b.v. 10, 15 of 20 jaar) huurt met de mogelijkheid, maar niet de verplichting, het in eigendom te verwerven (financiële lease), de gebruiker draagt het economisch risico. Financiële lease laat zich het best vergelijken met huurkoop. Bij operational lease ligt het economisch risico bij de belegger en laat zich het best vergelijken met huur
Ministeriebudget	Som van de compartimenten van een ministerie
Monumenten met erfgoedfunctie	Monumenten die om historische of culturele redenen door de Rijksgebouwendienst worden beheerd en onderhouden en die geen rijkshuisvesting bieden
NOR	Nota Onderhoud Rijkshuisvesting
Normering	Objectieve bepaling van de huisvestingsbehoefte van diensten (met betrekking tot ruimte, kwaliteit en kosten) en vastgelegd in Normeringsnota 1992
OMR	Overzicht Meerjarenramingen Rijks-huisvesting
Planperiode	Periode van vijf jaar, volgend op het lopende begrotingsjaar
Portefeuille	Het totaal van alle gebouwen en terreinen die door de Rijksgebouwendienst worden beheerd
Prestatieniveau	Beschrijving van de functionele kwaliteit waaraan (onderdelen van) huisvesting dien(t)(en) te voldoen
Programma van eisen	Een beschrijving van de eisen die aan de huisvesting van een dienst worden gesteld. Het ruimtelijk programma van eisen bevat de opgegeven ruimtebehoefte (oppervlakte, aantal werkplekken, facilitaire ruimten, enz.). Het technisch programma van eisen bevat de technische eisen die aan (delen van) het gebouw worden gesteld
Projectbudget	Het totale bedrag dat aan de realisering van een huisvestingsproject mag worden uitgegeven (uitgaven voor externe advisering, grond, bouw, inrichting, beeldende kunst, BTW, etc.)
PvA-DuBo	Plan van Aanpak Duurzaam Bouwen
Rgd	Rijksgebouwendienst
RHP	Rijkshuisvestingsplan, het beleidsplan dat elke kabinetsperiode wordt opgesteld en waarin het beleid voor de rijkshuisvesting wordt geactualiseerd en vastgelegd

Satelietskantoor	Veelal een perifeer gelegen kantoor, zijnde een nevenvestiging van de eigen organisatie. Medewerkers die hun eigen standplaats elders hebben kunnen in een satelietskantoor een werkplek en faciliteiten reserveren.
Sector	Ministerie of onderdeel van een ministerie
Sectoranalyse	Een onder verantwoordelijkheid van de Rijksgebouwendienst (in samenwerking met het desbetreffende ministerie) opgestelde analyse waarin de meerjarige huisvestingsbehoefte van een sector en het huisvestingsaanbod met elkaar worden geconfronteerd
Stichtingskosten	Zie bij investeringen
Toegankelijkheid	Bereikbaarheid en bruikbaarheid van gebouwen en gebouwdelen voor gebouwgebruikers, bezoekers en publiek (gehandicapt of niet)
Uitvoerende directie	Een regionale directie of de Directie Project Management van de Rijksgebouwendienst (medio 1995 Directie Programmas en Projecten) die is belast met de feitelijke realisatie van huisvesting
Vernieuwbouw	Verbouw gepaard gaande met gedeeltelijke nieuwbouw of vervanging
Vervangingsinvesteringen	Investeringen die gedaan worden ter vervanging van huisvesting
Verzamelkantoor	Een Rijkskantoorgebouw waarin meerdere gebruikers zijn gehuisvest
Werkartikelen	Artikelen op de Rijkshuisvestingsbegroting waarop de uitgaven staan geregistreerd die dienen voor de feitelijke realisatie van huisvesting